

Gorenjski Glas

PETEK, 12. JULIJA 2013

LETO LXV, ŠT. 55, CENA 1,70 EUR, 14 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Zaradi obvoznice na ustavno sodišče

V občini Škofja Loka so se naveličali zavlačevanja pri gradnji poljanske obvoznice. Za zaščito meščanov, ki morajo prenašati neznosne razmere ob glavni transportni poti v Poljansko dolino in na Severno Primorsko, se bodo pritožili na ustavno sodišče.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Tako je sredi tedna napovedal župan občine Škofja Loka Miha Ješe, ki je novinarsko konferenco priredil na Spodnjem trgu, tik ob glavni prometnici. Ko bo zgrajena obvoznica, bo ta del mesta razbremenjen, na kar prebivalci čakajo že polna štiri desetletja. Zapleti, ki se zadnje mesece vrstijo ob razpisih za izvajalca gradbenih del v predoru pod Steonom in nadaljevanju proti Zmincu, po županovih

besedah mejijo že na zaroto ali sabotažo.

Glavni investitor v poljansko obvoznico je sicer Direkcija RS za ceste, občina ima pri tem le manjši delež, več kot polovica denarja za to največjo naložbo na državnih cestah in hkrati največjo v občini Škofja Loka pa je odobrenega tudi iz evropskih virov. A ne, če bodo zamujeni roki dograditve obvoznice leta 2015. Sedaj že tretjič poskušajo z razpisom, prva dva je zaradi pritožb obravnavala državna

revizijska komisija, ki je pritožbama ugodila in razpisa razveljavila, zadeve se zavlačujejo in evropska sredstva so že lahko ogrožena, je poudaril tudi škofjeloški podžupan Robert Strah. Gre za že prav tragikomično dogajanje, zlasti v primeru zadnje pritožbe, ko se je štiri minute pred iztekom roka pritožilo podjetje SEFO gradbeništvo, ki je po besedah sogovornikov brez potrebnih referenc, zaprte ima vse transakcijske račune.

► 3. stran



Zelene zastave protesta na Spodnjem trgu, kjer prebivalci trpijo, ker še vedno ni zgrajena škofjeloška obvoznica. / Foto: Tina Dokl

V Bohinju rušijo črne gradnje

Inšpektorat za promet, energetiko in prostor je v minulih dneh spet začel rušiti črne gradnje v Triglavskem narodnem parku. Na inšpektoratu pravijo, da podlaga za rušenje ni sporna uredba o sanaciji degradiranih območij v Triglavskem narodnem parku.

ANDRAŽ SODJA

Bohinj – »Nimam besed, noben dogovor se ne upošteva. Očitno bo treba spremeniti zakon o Triglavskem narodnem parku. Zahtevali bomo, da se zakon odpre,« je po ponovnem začetku rušenja črnih gradenj na območju Bohinja dejal bohinjski župan Franc Kramar.

»Jaklič, Türki in drugi imajo zaščito, navadni državljani pa nič. Ali smo res drugorazredni državljani?« Rušenje črnih gradenj se je znova začelo v torek, potem ko se je lani zaradi upora Bohinjcev ustavilo. Konec aprila letos je sporno uredbo

vlade iz leta 2003 o prostorskih ureditvenih pogojih za sanacijo degradiranega

prostora na območju Triglavskega narodnega parka, za katero Bohinjci menijo,

da je nezakonita, saj je bila sprejeta brez javne razprave in razgrnitve, minister za kmetijstvo in okolje Dejan Židan sicer poslal v obravnavo Ministrstvu za infrastrukturo in prostor. Ministrstvo pa na naša vprašanja o tem, ali bo uredba ostala v sedanjih oblikah ali ne, do zaključka redakcije ni odgovorilo.

Odgovorili pa so z inšpektorata za promet, energetiko in prostor, kjer pojasnjujejo, da je na območju TNP pravomočnih 20 inšpekcijskih odločb, skupaj pa je v postopku 154 objektov v občini Bohinj in tudi v manjšem delu občine Bled.

► 3. stran



Takole je v torek padla prenovljena, sicer pa več kot 40 let stara stavba Nade Kobilica na Vojah.

Teroristi govorijo francosko

Na kranjskem sodišču je Velibor Popović znova zanikal obtožbe, da je bil naročnik prevoza orožja iz Slovenije za teroriste v Franciji.

► 8. stran



Obtoženi Velibor Popović: »Že 14 mesecev sem v zaporu, ker tožilka nekaj misli. To je sramota.« / Foto: Tina Dokl

AKTUALNO

Zelena luč za dražgoško šolo

Ta teden so občinski svetniki iz Železnikov na izredni seji dali soglasje k nadaljevanju obnove dražgoške šole. Šola končana do leta 2015.

2

ŠPORT

Kapetan in oče hkrati

Izkušeni kapetan nogometašev kranjskega Triglava Jalen Pokorn je minulo sezono postal tudi oče in ker uživa pri delu z otroki, mu vloga vzornika v moštvi ni breme, temveč izziv.

7

POSLOVNI GLAS

Ogroženih do osemdeset delovnih mest

Če Gorenjska banka proda Vipa Holdingu zasežene delnice Mlinotesta ljubljanskemu Žitu, bi lahko ta zaprl pekarno Mlinotest Peks v Škofji Loki.

9

GG+

Legija je način življenja

Pred dnevi je izšla druga knjiga Roberta Markuša z naslovom Legija, anekdote in tradicija. Robert je eden od tistih redkih Slovencev, ki je »služil« znamenito francosko Legijo tujcev.

11

VREME

Danes bo delno jasno s spremenljivo oblačnostjo. Jutri in v nedeljo bo večinoma sončno, jutri popoldne bodo še nevihte.

☀️ 14/26°C

jutri: večinoma sončno



Nunski vrt tudi za druge

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Občinski svetniki v Škofji Loki so na zadnji seji spremenili odlok o ureditvi cestnega prometa, s čimer so uporabo parkirišča Nunski vrt dovolili tudi začasne prebivalce starega mestnega jedra. Doslej je bilo namreč to parkirišče zgolj za stalne prebivalce.

Svetnik Tomaž Paulus (SLS) pa je predlagal dopolnilo, ki do polne zasedenosti parkirišča daje možnost parkiranja tudi drugim zainteresiranim. Zanimanje za prosta parkirna

mesta kažejo zlasti prebivalci Novega sveta in zaposleni v LTH Ulitki. Svetniki so amandma podprli, Klemen Štibelj (NSi) pa je pripomnil, da bi morala biti cena parkirne dovolilnice dvesto in ne zgolj sto evrov, česar pa občinski svet ni sprejel. Pač pa je podprl čas plačljivega parkiranja pred upravno enoto in na Kapucinskem trgu, in sicer s 17. na 19. uro. Dogažalo se je namreč, da so parkirna mesta, ki so sicer za dve uri brezplačna, že ob 15. uri zasedli okoliški stanovalci in nato brezplačno parkirali vse popoldne in vso noč.

TRŽIČ

Gradijo komunalno infrastrukturo

Tržiška komunala ta čas zaključuje gradnjo komunalne infrastrukture v naselju Za Virjem. »Gre za gradnjo vodovoda, kanalizacije, javne razsvetljave in cestišča, ki poteka v sklopu druge faze evropsko podprtega projekta Prenova ulic mestnega jedra, katerega skupna vrednost je čez 600 tisoč evrov,« je pojasnil župan Borut Sajovic. Napovedal je še, da bodo kmalu odprli novo gradbišče v Preski za Pekom, kjer nameravajo obnoviti vodovod, dokončno zgraditi kanalizacijo, urediti javno razsvetljavo in cesto s pločnikom. »Dela bodo potekala na 200-metrskem odseku, vrednost naložbe je dobrih 230 tisoč evrov, izvajalec, prav tako tržiško komunalno podjetje, pa naj bi gradnjo končal do zime,« je še dejal. **A. Š.**

Zelena luč za dražgoško šolo

Železnikarski občinski svetniki so dali soglasje k nadaljevanju obnove dražgoške šole.

ANA ŠUBIC

Dražgoše – Potem ko so železnikarski občinski svetniki na junijski redni seji odločili, da se obnova dražgoške šole ne sme nadaljevati brez širše razprave in njihovega sklepa, so se v torek v Dražgošah srečali na izredni seji. Po dveh urah in pol razprave so kljub različnim pogledom sklenili, da se ureditev šolskih prostorov v nadzidanem prvem nadstropju lahko nadaljuje, in sicer v obsegu 50 tisoč evrov, kolikor jih je za obnovo dražgoške šole zagotovljenih v letošnjem proračunu. Letos bodo po besedah župana Antona Luznarja zgradili predelne stene in inštalacije, šola pa naj bi bila končana leta 2015.

Občinski svetovalec za investicije Peter Košir je uvodoma pojasnil, da bi temeljita obnova obstoječih učilnic, kuhinje in jedilnice v pritličju po ocenah stala 116 tisoč evrov, ureditev treh učilnic s pripadajočimi prostori v prvem nadstropju pa 272 tisoč evrov, pri čemer bi se s selitvijo razredov v pritličju sprostil tudi prostor za večnamensko dvorano za krajanje. Ravnatelj Franc Rant je ponovil, da je vseeno, ali obnovijo obstoječe šolske prostore ali zgradijo nove: »Pomembno je le, da so varni in varčni, kar sedaj niso.« Dodal je še, da bo podružnico v novem šolskem letu obiskovalo 24 otrok in da bo njihovo število prihodnja leta



Branka Krek Petrina



Katarina Peternelj



Ravnatelj Franc Rant

nekoliko upadlo, a ne toliko, da bi bil obstoj šole vprašljiv.

Koalicijski svetniki in gradbeni odbor za obnovo šole, ki so zagovarjali selitev učilnic v prvo nadstropje, so opozarjali, da bi se pri adaptaciji obstoječih prostorov zagotovo

Na drugi strani so se svetniki SDS in Premika (z izjemo Mateje Markelj) zavzemali za obnovo obstoječih šolskih prostorov. Poleg tega, da gre za cenejšo rešitev, je bilo slišati, da je za otroke bolj prijazna šola v pritličju, da jim ne bo treba

je opozoril, da so v šolo doslej vložili že 450 tisoč evrov. »Enkrat se človek pusti speljati na led, dvakrat pa ne,« je dejal in dodal, da je tudi obstoječe prostore možno sodobno urediti, skrbi pa ga tudi, da bodo stroški obratovanja šolskih prostorov zaradi večje površine narasli. Peter Mesec je vprašal, ali je trenutna investicija skladna z zakonodajo, župan pa je odvrnil, da za dela v prvem nadstropju imajo gradbeno dovoljenje.

Predsednica gradbenege odbora in svetnica Katarina Peternelj je bila zadovoljna, da je nadaljevanje del v prvem nadstropju dobilo zadostno podporo svetnikov in da bodo vaščani v pritličju dobili večnamensko dvorano. Denar za njeno ureditev nameravajo zbrati sami. »KUD in športno društvo že zbirata denar s prireditvami, po prispevke bomo šli tudi od hiše do hiše, predvsem pa bomo pomagali s fizičnim delom,« je dejala Peterneljeva.

V letošnjem proračunu Občine Železniki je za obnovo dražgoške šole zagotovljenih 50 tisoč evrov, s čimer bodo v prvem nadstropju zgradili predelne stene in inštalacije. Šola, ki jo bo v novem šolskem letu obiskovalo 24 otrok, naj bi bila dokončana leta 2015.

pokazali dodatni stroški, z ureditvijo dvorane v pritličju pa bi lažje ločili tudi šolske in vaške prostore. »Zaključimo investicijo, da bo čez nekaj let tu nova stavba z novimi prostori in ne starimi, ki jih bo treba čez deset let spet obnovljati,« je predlagal Brane Bertonec. Tudi Matjaž Čemažar se je strinjal, da je dolgoročno boljša rešitev ureditev novih učilnic, opremljenih pa naj se jih le toliko, kot jih dejansko potrebujejo.

uporabljati stopnic, vaščani pa naj dvorano uredijo v prvem nadstropju. Na seji so pogrešali poslanca in bivšega župana Mihaela Prevca. »Sramota, da šprica tole sejo. Začel je dva milijona evrov vredno investicijo, ki je predimenzionirana, in s proračunskim denarjem kupoval glasove Dražgošanov za državnozbornostne volitve,« je bila ostra Branka Krek Petrina. »Zdaj imam velik objekt in ne vemo, kaj z njim,« je dejal Matjaž Podrekar. Tomaž Demšar

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme ALOJZ ROPRET z Bohinjske Bele.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Starogradske na Festivalu Bled



Festival Bled se bo zaključil s koncertom glasbene skupine Sanjari iz Beograda, ki je bila ustanovljena leta 1991. Sestavljajo jo vrhunski glasbeniki, ki nastopajo v živo, ustvarijo čudovito atmosfero in vam s pesmimi, ki jih poslušamo na morju, pričarajo počitniško vzdušje. Enemu naročniku Gorenjskega glasa podarjamo dve vstopnici za koncert skupine Sanjari, ki bo v kavarni Belvedere na Bledu v sredo, 17. julija, ob 20.30. Odgovorite na nagradno vprašanje in sodelujte v žrebanju za vstopnici: Naštejte nekaj koncertov letošnjega Festivala Bled. Odgovore s svojimi podatki pošljite najkasneje do ponedeljka, 15. julija, na naslov: info@g-glas.si.

Nagrajenci

Nagradna križanka iz Loškega glasa z geslom Čipka dežele Kranjske nagrajuje Ljubico Klančar iz Škofje Loke, Mirka Jerama iz Železnikov in Magdaleno Kovačič iz Kranja. Križanka iz GG št. 51 (28. 6.) z geslom Tango Apasionada pa Lučko Hrovat iz Lesc, Marijo Kuhar iz Bohinjske Bistrice in Marjano Potočnik iz Podnarta. Čestitamo!

Med preživetjem in domoljubjem

Zakaj mladi tako množično želijo po znanje in na delo v tujino, so se spraševali na Taboru Slovencev po svetu v Šentvidu.

JOŽE KOŠNJEK

Ljubljana – Minuli konec tedna je bil v Sloveniji v znamenju srečanj z rojaki, ki živijo na tujem. V petek in v soboto so bile predvsem v Ljubljani številne prireditve, združene pod imenom Dobrodošli doma, v nedeljo pa je bil v Zavodu sv. Stanislava v Šentvidu 20. Tabor Slovencev po svetu. Njegov organizator Izselsko društvo Slovenija v svetu je za osrednji dogodek izbralo pogovor Zakaj ostati v Sloveniji?

Veliko mladih Slovencev razmišlja (ali so se že odločili), da si poiščejo znanje in delo na tujem in tam verjetno, če ne bo možnosti

vrnitve, tudi ostanejo. Svoje poglede na ta aktualni problem, ki je v Sloveniji hujši kot v drugih državah Evropske unije, ter svoje izkušnje so predstavili profesor ustavnega prava na Harvardu in sedaj tudi v Ljubljani Klemen Jaklič, svetovalec Evropske ljudske stranke v Evropskem parlamentu Klemen Žumer, v Franciji rojena mlada podjetnika Uroš Zorn in Ciril Valant in namestnik generalnega sekretarja podmladka Evropske ljudske stranke Federico Potočnik, ki je bil rojen v Argentini. Slovenski državi in njenim vladam, ne glede, katere barve so bile, so očitali, da niso uspele

sprejeti sheme, ki bi omogočala mladim šolanje in delo na tujem ter vračanje domov in preko njih povezovanje domačega znanja s tujim. Tudi šolski sistem ni prilagojen potrebam države in njenega gospodarstva. Slovenija je žal med tistimi državami, v kateri so uspešni posamezniki na vseh področjih, od znanosti do gospodarstva, moteči, in jih je zato treba onemogočiti, ali vsaj razglasiti za tajkune. Zaradi tega mnogi izberejo za svojo prihodnost tujino s prepričanjem, da bodo tam sprejeli njihovo znanje in delo z odprtimi rokami, in z upanjem, da se bodo morda kdaj lahko

vrnili domov. Tujina, kjer naj bi se »cedila med in mleko«, za svoje usluge vedno zahteva svoj davek, je povedal Uroš Zorn, ki je mladost preživel v Franciji.

Upanje na tujino ima korenine tudi v pretekli družbeni ureditvi, ko je za vse poskrbela država, brez potrebne lastne pobude posameznika, danes pa so razmere drugačne. Za mlade je prihodnost in uspeh tudi življenje in delo v Sloveniji. Najverjetneje za nekoliko manj denarja in z več težavami, pa z nekoliko več samozavesti in domoljubja. Oboje je žal tako značilno za Slovence, so povedali govorci v Šentvidu.

Reke in jezera so čisti

Glede na opravljene rezultate zadnjih meritev so gorenjske reke, Šobčev bajer in obe največji jezeri primerni za kopanje, kljub temu pa je treba biti previden, saj se razmere lahko hitro spremenijo.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Poletna vročina marsikoga prepriča, da obišče katero od kopališč, mnogi pa se odločajo tudi za kopanje ob rekah in jezerih. Tako je tudi na Gorenjskem kar nekaj naravnih kopališč, kjer se zbirajo osvežitve željni kopalci, zato se zadnja leta odgovorni v nekaterih občinah redno odločajo za analize voda, kjer se kopa največje število ljudi. Ker je naročilo analize poleg okoljske in zdravstvene ozaveščenosti za občino tudi strošek, je teh občin na Gorenjskem malo, redno pa analizo naročajo v kranjski in škofjeloški občini.

»Čeprav za kopališča in lokacije, kjer se ljudje tradicionalno kopajo ob bregovih jezer, rek in bajerjev, ni zakonsko določenega spremljanja higienske kakovosti kopalne vode, imajo v vseh občinah možnost, da se odločijo za vzorčenje in analize. Zadnja leta se za to odločajo zgolj v kranjski in škofjeloški občini. Tudi v letošnji sezoni smo naročilo za dvakratni odvzem kopalne vode dobili iz MO Kranj za lokacije Save pri Surpernovi, Kokre pri Kosorepu in Čukov bajer, za enkratni odvzem pa smo dobili naročilo iz občine Škofja Loka in sicer za Soro v Retečah, Poljansko Soro na kopališču v Puštalu in Selško Soro v Podlubniku,« pravi vodja oddelka za higieno pri



Gorenjske reke, med drugimi tudi Selška Sora, v katerih so opravili analize, so primerne za kopanje.

Zavodu za zdravstveno varstvo Kranj Gregor Muri in pojasnjuje, da so vzorce vzeli sredi junija in ugotovili, da je na vseh omenjenih lokacijah v kranjski in škofjeloški občini kopalna voda skladna s priporočili IVZ.

Prav tako so pri Zavodu za zdravstveno varstvo Kranj izvajalci državnega monitoringa oziroma vzorčenja kopalnih voda v Blejskem in Bohinjskem jezeru ter Šobčevem bajerju. Tudi tam v času kopalne sezone vzorčijo vsakih štirinajst dni, na vseh kopališčih pa so po zadnjih podatkih kopalne vode skladne s priporočili.

»Lahko rečem, da so načeloma zadnja leta kopalne vode v skladu s priporočili Inštituta za varovanje zdravja na Gorenjskem ustrezne oziroma dovolj kakovostne za kopanje. Podobno je tudi v bazenih, kjer se je skrb za čistoto izboljšala. Seveda je težko zagotoviti, da bo voda, ki je bila čista prejšnji mesec, takšna vedno, saj je lahko onesnaženje zelo hitro, zato je kljub vsemu treba biti previden,« pravi Gregor Muri, saj je dejstvo, da bakterije pri pitju vode lahko hitro povzročijo različne okužbe, posebej še pri ljudeh z oslabilnim imunskim sistemom.

Seveda moramo biti pri kopanju, pa naj gre za morje, bazene, jezera ali reke, še posebej pozorni, da v vodo ne skočimo razgreti in da se prepričamo o globini vode. »Sladka voda je v rekah navadno tudi tekoča, pojavljajo se vrtinci, zato je tudi bolj nevarna. V morju bakterije tudi slabše uspevajo, če pa se kje pojavijo, je tam morje že kar močno onesnaženo,« še pravi Gregor Muri in dodaja, da si je moč rezultate analiz ogledati tako na spletni strani Zavoda za zdravstveno varstvo Kranj kot na spletni strani ARSO.

Zaradi obvoznice na ustavno sodišče

◀ 1. stran

Poleg tega je znani davčni neplačnik, za nameček pa ni niti kandidiral kot morebitni izvajalec del. V Škofji Loki od države pričakuje, da bo spremenila predpise glede javnega naročanja in zahtevala od kandidatov na razpise več referenc, poleg tega pa zvišala pogodbeno takse v primerih pritožb, ki naj bi bile vsaj pet, če že ne deset odstotkov pogodbeno vrednosti.

Direkcija za ceste v zvezi z zapletu pri poljanski obvoznici pripravlja vlogo protikorupcijski komisiji. Kako pa bo ukrepala občina? Župan Miha Ješe pravi, da se bodo v zvezi z obvoznico pritožili na ustavno sodišče, saj so delu njihovih prebivalcev kršene ustavne pravice. Da je

življenje ob Poljanski cesti in na Spodnjem trgu res nezno, sta povedala tukajšnja zakonca Milka in Janez Sušnik. Najprej so se desetletja vlekle priprave na gradnjo obvoznice, ko se je ta začela, pa so že dobili upanje, da se bodo rešili hrupa in drugih tegob. Še vedno pa se ni nič spremenilo: stare hiše brez temeljev se tresejo ob prometu težkih tovornjakov, cesta in stavbe ob njej so načete, ne moreš odpreti okna, ne upaš si stopiti čez domači prag, ob prometnih konicah ne moreš čez cesto. Sedaj na pročeljih visijo zelene zastave, s katerimi prebivalci protestirajo zoper dogajanje, ki jim slabša kakovost življenja. Medtem ko gradnja druge in tretje faze tiči na mestu, pa se že končujejo dela na prvi fazi, na Suhi, pred vhodom v predor.

LESCE

Praznik krajevne skupnosti

Jutri zvečer bo v čebelarstvu osrednja proslava ob prazniku krajevne skupnosti Lesce. »V času, ko se spopadamo s krizo, nam je lahko za zgled dejavnost društev v našem okolju. Tako se kljub zaprtim finančnim picam ne vdajajo malodušju, ampak delujejo še z večjo vnemo,« je ob prazniku dejal predsednik sveta KS Lesce Jože Mlinarič. V izlozkih po krajevni skupnosti bo še do konca julija na ogled razstava likovnih del leških slikarjev. Organizirali so že športne igre, pripravili predstavitev za uporabo defibrilatorja, jutri pa ob 9. uri pripravljajo balinarski turnir in ob 19. uri v Čebelarstvu centru Lesce še osrednjo proslavo, kjer bodo podelili medalje krajevne skupnosti. Sklop prireditev bodo zaokrožili v nedeljo z Leškimi kolesarskim krogom. Praznik KS Lesce, 14. julij, zaznamuje dan, ko so leta 1956 začeli graditi avtokamp Šobec. **M. A.**

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Marijana Ahačič, Maja Bertonec, Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir, stalni sodelavci: Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, Ilovar Stritar d.o.o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

LEKTORICA
Marjeta Vozlič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjska (enkrat letno), TV okno in osemnajst lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izdoda: 1,70 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

V Bohinju rušijo črne gradnje

◀ 1. stran

Na inšpektoratu še dodajajo: »Rušenja potekajo na podlagi zakona o graditvi objektov ter prioriteta dela gradbene inšpekcije pri izvršilnih postopkih in ne na podlagi vladne uredbe o prostorskih ureditvenih pogojih za sanacijo degradiranega prostora na območju TNP v občini Bohinju.«

Gradbeni inšpektorji pri razvrščanju inšpekcijskih postopkov in opravljanju upravnih izvršb upoštevajo predvsem javno korist in javni interes: »Prioriteto imajo objekti, kjer je ogroženo zdravje in življenje ljudi ter javna varnost. Upošteva pa se tudi vpliv gradnje na okolje, ogrožanje javnih površin, gradnja v varovalnih območjih, zahtevnost objekta, vrsta nadzora

in faza gradnje. Pri tem poudarjamo, da gradbeni inšpektorji z odstranjevanjem nedovoljenih gradenj na podlagi pravnomočnih inšpekcijskih aktov opravljajo svoje naloge, za katere so jim dodeljena pooblastila, saj trenutno veljavni zakon ne predvideva drugačne sankcije v primeru nelegalne gradnje.«

Najprej so porušili več kot 40 let star objekt, ki je bil v prostor umeščen že pred sto leti in za katerega prizadeta gospa kljub želji po pridobitvi dovoljenja, plačila uzurpacije in degradacije ni uspela pridobiti ustreznega dovoljenja. Župan Franc Kramar je zaradi rušenj ta teden na predsednico vlade Alenko Bratušek naslovil odprto pismo, kjer pravi, da je ravno rušenje te stavbe dokaz, da imamo v tej državi dvojna merila. V pismu še

pravi, da so zanimive tudi izjave inšpektorja, ki naj bi dejal »vse bomo porušili«, kar po Kramarjevem mnenju vodi v razmišljanje, da želi Vlada RS »očistiti« območje Bohinja vseh objektov, starih 30 in več let, v smeri vzpostavitve divjine in pregona lokalnega prebivalstva. Predsednici vlade predlaga, naj ustavi rušenje objektov in se sestane z Bohinjci, da bi skupaj našli rešitev. Ravno tako pa poziva vlado, naj takoj začne postopek sprememb in dopolnitev zakona o TNP, ki naj poleg naravovarstvenih stališč upošteva tudi stališča ljudi, ki živijo v tem območju. Če država predlogov ne bo upoštevala, Kramar Bratuškovi sporoča, da ne more zagotoviti, da v Bohinju ne bo prišlo do nemirov ali državljanske nepokorščine.

Tržič

Ernest Petrič častni krajan Bistrice

Prof. dr. Ernestu Petriču so minulo soboto v njegovem rojstnem kraju podelili naziv častnega krajana Bistrice pri Tržiču. Petriču, ki je bil vrsto let slovenski veleposlanik v Združenih državah Amerike in Avstriji, od leta 2010 pa je predsednik Ustavnega sodišča Republike Slovenije, so naslov častnega krajana dodelili za pomembne zasluge ter za ugled in razvoj domačega kraja, občine Tržič in širše družbenopolitične skupnosti. Priznanje so mu izročili na osrednji slovesnosti ob 50-letnici delovanja krajevnih skupnosti v občini Tržič, ki je potekala v Bistrici. Dejal je, da s starostjo pridejo priznanja in bolezen, vendar pa mu je priznanje domačega kraja, kamor se vedno rad vrača, eno najljubših, kar jih je prejel. **A. Š.**

Bled se bo odel v belo

Začetek glavne turistične sezone na Bledu pričakujejo z zmernim optimizmom. Goste se trudijo privabiti tudi z novimi prireditvami.

MATEJA RANT

Bled – Maja in junija so v primerjavi z enakim obdobjem lani na Bledu ustvarili nekoliko več nočitev, popolna neznanka pa za zdaj po besedah direktorice Turizma Bled Eve Štravs Podlogar ostaja avgust. Ta čas namreč prenočitvene zmogljivosti še niso polno zasedene, čeprav je avgust na Bledu najpomembnejši turistični mesec. »Po dosedanjih izkušnjah pa se vrhunec sezone, to je od 1. do 18. avgusta, napolni res v zadnjem trenutku,« je pojasnila Eva Štravs Podlogar in dodala, da tudi tokrat računajo predvsem na italijanske goste.

Več kot devetdeset odstotkov nočitev na Bledu ustvarijo tuji turisti. »Od januarja do maja so deset odstotkov vseh nočitev opravili gostje iz Italije, z devetimi jim sledijo gostje iz Nemčije in Velike Britanije, s sedmimi gostje iz ZDA, sledijo Japonci in Hrvati,« je povedala Eva Štravs Podlogar. V prvih šestih mesecih letos se je sicer najbolj povečalo število

gostov iz Velike Britanije, tudi na račun nove čarter-ske letalske povezave med Ljubljano in Londonom. Še vedno pa opažajo, da gostje tako kot v drugih turističnih središčih manj trošijo. »Uspešni so zato le tisti, ki so inovativni v svoji ponudbi,« je poudarila Eva Štravs Podlogar. Vsako leto, je dodala, pa se zelo trudijo goste privabiti tudi s prireditvami, med katerimi je letos kar nekaj novih. Tako bodo že jutri pripravili tako imenovano zabavo v belem, na katero vabijo obiskovalce, oblečene v belo, v belo pa bodo preoblekli tudi promenado in druga prizorišča ob jezeru, je razložil organizator Urban Triplat. Pri tem so se zgledovali po dobro obiskani zabavi, ki jo že deset let pripravljajo v Vrbi na avstrijskem Koroškem. Prihodnji teden pa bodo v okviru Blejskih dni pripravili tudi prvo srečanje harmonikarjev ob Blejskem jezeru, za katerega imajo ta čas že več kot 250 prijav, je dejal pobudnik srečanja Toni Mežan, blejski podžupan.

Ukinitev izpitnega centra?

Če bi država res ukinila jeseniški izpitni center, bi kandidati za voznike izpit morali opravljati v Kranju. To bi zanje pomenilo večje stroške in porabo časa, za zgornjegorenjske avtošole pa bržkone propad.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Država razmišlja o ukinitvi izpitnega centra na Jesenicah. To so na sredini novinarski konferenci potrdili v Javni agenciji za varnost prometa. Kandidatov za vozniški izpit na Jesenicah (ter v Velenju in Trbovljah, kjer jim prav tako grozi ukinitve izpitnega centra) je namreč po navedbah agencije relativno malo, praktični preizkusi vožnje pa naj bi odsej potekali v krajih, kjer bo mogoče preizkusiti poznavanje vseh elementov vožnje, so povedali na agenciji. Na namero pa so se ostro odzvali v zgornjegorenjskih avtošolah. Sašo Kranjc, vodja avtošole K&D z Jesenic, nam je povedal, da bi ukinitve jeseniškega izpitnega centra prizadela bodoče voznike vse od Rateč prek Bohinja do Radovljice. Če bi izpit morali opravljati v Kranju namesto na Jesenicah, bi se stroški za kandidate za voznike povečali, prav tako bi porabili več časa. Če bi praktični preizkus potekal v Kranju, bi



Bodo vozila avtošol izgubila z jeseniških cest? / Foto: arhiv

kandidat v tem okolišju moral opraviti tudi ure vožnje, da bi se seznanil z lokalnimi posebnostmi tamkajšnjih cest. To bi pomenilo več relacijskih voženj in več ur vožnje. Kranjc je tudi poudaril, da vsak kandidat želi voziti v okolju, v katerem bo kasneje vozil vsakodnevno. Poleg tega ima okoliš jeseniškega izpitnega centra vse elemente, ki jih zahteva pravilnik o ocenjevanju praktične vožnje, kot so denimo avtocesta, krožna krožišča (med njimi tudi zelo zahtevno večpasovno krožišče pri Lescah) ... Če bo izpit treba opravljati

v Kranju, se bodo kandidati verjetno tam vožnje tudi učili, kar za avtošole iz zgornjegorenjskih krajev verjetno pomeni propad.

Proti ukinitvi jeseniškega izpitnega centra so glas povzdignili tudi zgornjegorenjski župani. »Na Jesenicah vozniške izpite opravljajo prebivalci celotne zgornje Gorenjske in bi selitev v Kranj predstavljala za vsakega udeleženca in izvajalce šole vožnje dodatne stroške in porabo časa zaradi voženj v Kranj. Izpitni center Jesenice ima vse pogoje za delo, ustrezne prostore

Lani so na Jesenicah kandidati opravljali 1412 teoretičnih in 1678 praktičnih izpitov, nam je povedal vodja Izpitnega centra Jesenice Rudolf Javornik.

za ocenjevalce, prostor za opravljanje teoretičnega dela izpita, ustrezno nepremetno površino in parkirišče za začetek praktičnega izpita,« so poudarili župani.

S prihodnjim letom bodo teoretično znanje bodočih voznikov začeli preverjati v posodobljenih, računalniško opremljenih učilnicah. Agencija bo pripravila 2500 vprašanj s področja cestnega prometa, nekaj od teh pa bo na izpitu naključno izbral računalnik. Tako izpiti ne bo več mogoče opraviti, če se bo nekdo nekaj pol naučil na pamet. Za zdaj bodo z računalniškimi učilnicami opremili 13 od 16 izpitnih centrov, jeseniškega med njimi ni

Prisrčno srečanje invalidov

Skoraj tisoč delovnih invalidov je vključenih v Medobčinsko društvo invalidov Kranj, srečanja na Primskovem se jih je udeležilo okoli tristo.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – V dvorani kulturnega doma na Primskovem so se minulo soboto srečali člani Medobčinskega društva invalidov Kranj, ki združuje invalide šestih občin. Kot je povedal njegov predsednik Marjan Murko, društvo deluje že 44 let, vanj pa je včlanjenih 951 delovnih

invalidov. Med njimi je 130 negibljivih ali težje gibljivih, 55 pa socialno ogroženih. Slednje društvo obišče enkrat na leto in jih obdari z najbolj nujnimi potrebščinami.

Srečanja na Primskovem se je udeležilo okoli tristo članov. Ob tej priložnosti so izročili priznanja 16 poverjenikom, ki imajo

s članstvom najtesnejše stike. Marjan Murko člani vabi, da se prijavijo na desetdnevni oddih v Rabcu, ki bo avgusta in so zanj še prosta mesta, prav tako za izlet v neznano. Murko je tretji predsednik društva, pred njim sta ga vodila Konrad Pavli in Mirko Galičič ter neutrudna tajnica Vika Račič.



Poverjeniki Medobčinskega društva Kranj so prejeli priznanja. / Foto: Gorazd Kavčič

51. ČIPKARSKI DNEVI ŽELEZNIKI 18.7. - 21.7.2013

ČETRTAK, 18. 7. 2013

19.00: SLOVESNA OTVORITEV 51. ČIPKARSKIH DNI V KULTURNEM DOMU. Kulturni program bodo popoprijeli pesnik Dekliškega skoteta iz Železnikov.

OTVORITEV RAZSTAV ČIPK v Galeriji muzeja, Kulturnem domu in pri Benedik.

PETEK, 19. 7. 2013

16.00: otroški ŽIVZAV z delavnicami za otroke pred plavcem. Nastopa pevka CLAUDIA.

19.00: LOVSKE VEČER na dvorišču Lovskega doma.

21.00: ŠVEDENSKI OKTET in MOGIŠTI LOVSKE DRUŽINE SELCA; koncert pred Plnado. V primeru slabega vremena bo koncert v športni dvorani v Železnikih.

SOBOTA, 20. 7. 2013

10.00: dalje tržnica domačih pridelkov in izdelkov pred plavcem.

10.30: dalje kuharje divjačinskega polna na dvorišču Lovskega doma.

14.00: Modna revija in razstava čipk. V Oveči vasi pi štalci.

17.00: nogometna tekma »ledik : silenjani« na nogometnem igrišču »Nivca«.

20.00: predstavitev starega občaja »Pobližnje krajanov« s začetkom na Logu.

20.45: nastop Pihalnega orkestra Alpina Železniki.

21.00: prikaz kovanja žebelje - »sledelaj sikovan žebelje«.

21.30: zabavna prireditev: DEJAN VUNAK IN BRENDIJEVE BARABE pred plavcem.

NEDELJA, 21. 7. 2013

9.00: pohod »Po poteh Rapaške meje« na šoriški planini. (info: 041-979-257)

10.00: maša za kletkarice in turistične delavce.

10.00: dalje predstavitev domačih obeti in tržnica v starem delu Železnikov.

13.30: zabavna prireditev s SKUPNO AKT pred plavcem.

14.00: kletkarski sprevid s konjeniki, orkestrom, mažoretkami, starostniki in gosti.

15.00: slovensko tekmovalno tekmo in odzvalih v kletkarski pred plavcem.

15.30: prikaz kovanja žebelje - »sledelaj sikovan žebelje«.

16.30: nastop Harmonikarskega orkestra iz Železnikov.

17.00: podelitev priznanj in nagrad za kletkarska in športna tekmovalca.

19.30: žebanje in podelitev nagrad v promocijski aktivnosti »BREZPLAČNA presta«.

RAZSTAVE

Galarija muzeja: razstava čipk
Kulturni dom: razstava čipk in izdelkov
Pri Benedik: razstava čipk in izdelkov
Pred logom na Logu v selcu in okolici starega najstarejšega Malinskega Gornjaka sta razstava iz turizma.
Črna vrta, Amena Puharčička: razstava od E. vrt dalje. Kletkarska celovita delavnica.
Lovski dom: Silarska razstava.

TEKMOVANJA ZA ZLATO ČIPKO

KOLESARJENJE, info: 011-380-329
KEGLJANJE, info: 04-519-22-22
DOLYKOVJE, info: 04-519-22-22
STRELJANJE, info: 041-444-572
ODKOVKA NA MEVCI, info: 041-362-588
TAROK, info: 041-482-085

Razstave so odprte v petek od 16. do 21. ure in v soboto ter nedeljo od 10. do 21. ure.



Prisluhnejo naj glasu ljudstva

Občina Preddvor praznuje 9. julija, na dan rojstva prve slovenske pisateljice, pesnice in skladateljice Josipine Urbančič Turnograjske. Ob prazniku štiri priznanja.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Preddvor – Letos je minilo natanko 180 let od rojstva Josipine Turnograjske. Tančico z njenega lika in duha njenega časa zadnja leta odkriva domačinka, dr. Mira Delavec, ki skrbi tudi za njen grob v Gradcu. Po Turnograjski so poimenovali tudi plakete, ki jih ob prazniku vsako leto podeljujejo občanom, zaslužnim na področju kulturne dejavnosti. Letošnja dobitnika sta dolgoletna igralca KUD Matije Valjavca Tina Krč (na preddvorskem odru že dvajset let) in Nande Vončina (igralec že četrto stoletja). Ob prazniku so podelili tudi priznanje občine Preddvor, ki ga je za svoje predano delo v turističnem društvu in planinski sekciji ter drugih dejavnostih v kraju prejel Stanko Arh. Malo plaketo pa je dobila Anica Celar Gorza, dolgoletna in tudi trenutna predsednica društva upokojencev, aktivna tudi na drugih



Župan Miran Zadnikar (desno) z občinskimi nagrajenci: od leve: Tina Krč, Nande Vončina, Anica Celar Gorza in Stanko Arh /Foto: Tina Dokl

področjih, med drugim kot predsednica upokojenskega ženskega pevskega zbora Josipine Turnograjske.

Na slovesnosti, ki so jo s pesmijo lepšali pevci Cerkevnege pevskega zbora sv. Petra, ženski pevski zbor Plamenke, citrar Tomaž Plahutnik in oktet Zelen, kot povezovalka pa Saša Pivk Avsec, je zbrane nagovoril župan Miran Zadnikar. Poleg zahvale društvom in prostovoljcem,

ki skrbijo za prijetnejšo plat življenja v teh krajih, se je osredotočil na trenutna razmišljanja države o združevanju občin, da bi zmanjšali stroške javnega sektorja. O občini Preddvor je povedal, da dobro gospodari, napredek je viden na vsakem koraku. »Skrbno ravnanje s proračunom, obogatitvam z nepovratnimi sredstvi in drugimi ustreznimi viri, je v občini Preddvor pripomoglo

k dvigu skupnega standarda. Samo v letu 2012 smo uresničili kar štiri velike naložbe, med katerimi je bila največja v nov vrtec. Zadovoljstvo občanov nam je vplivalo energijo, da enako zavzeto delamo tudi letos«, je dejal Miran Zadnikar in poudaril, da do združevanja občin ne sme priti na silo in brez resne analize, vodilni v Ljubljani pa naj sestopijo s svojega trona in prisluhnejo glasu ljudstva.

PREDDVOR

Po gradovih le manjša skupina

Obisk vseh štirih gradov v Preddvoru je že običajni dogodek ob občinskem prazniku. Letos se ga je udeležila le manjša skupina obiskovalcev, ki jo je po poti preddvorskih gradov vodila Mirjam Pavlič. Začeli so pri gradu Dvor sredi Preddvora, ki je žal v slabem stanju in si ga občina prizadeva pridobiti od države in obnoviti. Nadaljevali so pri cerkvi, kjer sta grobnici nekdanjih lastnikov tega in gradu Turn, rodbine Wurzbach in Urbančič. Grobnica turnskih je tudi zaraščena in v slabem stanju že od petdesetih let prejšnjega stoletja, ko se je nad njo podrla streha. Poleg je grobnica Alojza Urbančiča, skrbnika Josipine Turnograjske (slovenske pesnice in pisateljice) in njenih bratov, potem ko je umrl njegov brat in njihove oče Janez Nepomuk. Alojz se je pozneje priženil na grad Dvor, ki je bil pozneje prodan rodbini Wurzbach. Občina Preddvor se je sedaj lotila obnove groba Alojza Urbančiča. Skupina pohodnikov je nato obiskala še grad Hrib ob jezeru in grad Turn ter ruševine Pustega (Novega) gradu. **D. Ž.**



Na poti štirih gradov so se pohodniki ustavili tudi pri grobnici Urbančičev, gospodarjev gradu Turn.

Oratorij odlično obiskan

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – Oratorij župnije Kranj – Šmartin je potekal v prvih petih julijskih dneh, letos so ga organizirali že desetič. Udeležilo se ga je kar 140 otrok od četrtega leta starosti do vključno osmošolcev in 48 animatorjev. »Tri dni je bilo z nami še sedem otrok s posebnimi potrebami z dvema spremljevalkama iz Centra za usposabljanje, delo in varstvo Matevža Langusa iz Radovljice,« je povedala

Luciana Cukjati, ki je bila skupaj z Lukom Primcem vodja animatorjev. Letošnji slogan oratorija je bil Bog je z nami – nismo sami. Luka Primc je strnil aktivnosti: »Skupno druženje smo začeli ob deveti uri dopoldne z zborom, molitvijo in dvigom zastave, pridružili so se nam tudi otroci in vzgojiteljice iz katoliškega Baragovega vrta. Sledila je dramska igra v izvedbi animatorjev, letos iz četrte knjige Zgodbe iz Narnije. Glede na temo smo vsak dan

izpostavili določene vrednote, npr. pogum, in stavek iz Svetega pisma kot smer dneva. Zatem smo imeli kateheze po skupinah, delavnice, kosilo, igre, npr. robinzonske, vodne. « Otroci so pokazali svoje talente, se spoznali med seboj, trije udeleženci so bili celo iz Maribora. »Predvsem pa je bilo pomembno spodbujanje, sodelovanje, vzgoja vrednot,« je še poudarila Luciana Cukjati in oratorij povzela v štirih stebrih, ki so molitev, igra, cerkev in vzgoja.



Vsako jutro se je začelo z zborom, molitvijo in dvigom zastave.



IZBERITE MODRO SVOJO POT

Želite razgibano in interaktivno delo v timu ene največjih in najuspešnejših zavarovalnic v Sloveniji?

Prihajate iz Škofje Loke ali okolice?

Vam veliko pomeni stimulativno delovno okolje, v katerem razvijamo vaš talent, pričakujete, da bodo vaši dosežki visoko cenjeni in nagrajeni, hkrati pa vas zanima kariera, v kateri boste sami razpolagali s svojim časom?

Morda želite sami odločati o svojem življenju in boste postali samostojni podjetnik? ... potem vas vabimo k poslovnemu sodelovanju.

Pridružite se Zavarovalnici Maribor kot

ZASTOPNIK (m/ž)

Iščemo 2 nova zastopnika.

Delovno razmerje se bo sklenilo za določen čas 6 mesecev s polnim delovnim časom z možnostjo podaljšanja za nedoločen čas.

Kaj pričakujemo:

- najmanj srednješolsko izobrazbo;
- poznavanje dela z računalnikom;
- komunikativnost in željo dela z ljudmi;
- vozniški izpit B kategorije;
- aktivno znanje slovenskega jezika.

Kaj ponujamo novim zastopnikom:

- priložnost graditi in razvijati kariero;
- vrhunsko izobraževanje in usposabljanje;
- redno plačilo;
- pridobivanje izkušenj v prodaji in pri delu s strankami;
- samostojnost in prilagodljivost pri razporejanju delovnega časa;
- pomoč pri izgradnji in širitvi baze strank;
- mentorstvo izkušenih top prodajalcev;
- in dodatno nagrajevanje za dobre prodajne rezultate v obliki nagradnih potovanj in mnogih drugih ugodnosti.

Prednost pri zaposlitvi bodo imeli kandidati z delovnimi izkušnjami na področju sklepanja zavarovanj. Svojo vlogo z dokazili o izpolnjevanju navedenih pogojev pošijte do 20.07.2013 na naslov:

**ZAVAROVALNICA MARIBOR, Cankarjeva 3, 2507 Maribor,
Služba za splošnopravne in kadrovske zadeve, Oddelek za razvoj zaposlenih
ali na razpisi@zav-mb.si**

O rezultatih izbire bodo prijavljeni kandidati obveščeni v roku 8 dni od sklenitve pogodbe o zaposlitvi z izbranim kandidatom.

PRIDRUŽITE SE USPEŠNIM!

V stiku z naravo in ljudmi

V Galeriji Ivana Groharja je na ogled razstava likovnih del akademskega slikarja Petra Adamiča (1929–1990) z naslovom Slikovitost in dinamika.

IGOR KAVČIČ

Škofja Loka – Peter Adamič je eden pomembnejših slovenskih slikarjev krajinarjev iz obdobja šestdesetih in sedemdesetih let prejšnjega stoletja. Na tokratni razstavi so na ogled njegova »zrela« del v tehniki olja in akvarela, ki, kot je povedal kustos Loškega muzeja Boštjan Sotlič, idealno združujejo avtorjevo jasno umetniško vizijo s potrebo po realističnem podajanju predstavnosti. Adamič v svojih slikah

zna poustvariti atmosfersko vrvenje, ki ga je v toku dela po svoje dokumentiral, razvijal ter mu kot osebne komentarje rad dodajal dramatične akcente. Njegove slikarske vsebine so bivanjske, osebno izpovedne, razpoloženijske. Zaznamuje jih iskrenost, ki odraža umetniško nagnjenje k težnji po dojemanju stvarnosti kot harmonične celote. V svoji barvni in duhovni širini gledalcu razpre nesluteno razpoloženijsko paleto. Vse do konca avgusta.



Fantek, 1974, olje na platno, 43x58 cm

Po knjige v e-knjigarno

S tabličnim računalnikom ali pametnim telefonom si boste poletje lahko obogatili tudi v novo odprti e-knjigarni založbe Mladinska knjiga.

IGOR KAVČIČ

Ljubljana – Nove tehnologije prinašajo tudi nove bralne navade. V svetu že dodobra »udomačena« e-knjiga svoj preboj išče tudi na slovenskem knjižnem trgu. Že spomladi so sistem izposoje elektronskih knjig Biblos, ki so ga razvili v Študentski založbi, poskusno uvedli v splošnih knjižnicah z območja osrednje Slovenije in Gorenjske, te dni pa so pri založbi Mladinska knjiga odprli svojo e-knjigarno. Najprej pogledajmo, kako po novem berejo v svetu. V ZDA naj bi prodaja leposlovnih in esejističnih e-knjig do konca prihodnjega leta dosegla kar 50-odstotni tržni delež, skupaj s spletno prodajo pa naj bi neknjižniška prodaja knjig imela kar 70-odstotni tržni delež. K temu je nedvomno prispeval poslovni interes spletne knjigarne Amazon, ki pri tvornosti prodaje ponuja velike popuste, da bi k spletnim nakupom privabila nove bralce. Slednja ima manj uspeha v Nemčiji in Franciji, kjer so veliki popusti zakonsko prepovedani, zato je tam tržni delež e-knjige zgolj tri odstotke, medtem ko je prodana zgolj dobra desetina knjig.

Če v Sloveniji na tem področju šele orjemo ledino, pa smo zagotovo prisotni v številki, ki govori o razvoju bralnih naprav. Danes je na svetu okrog 50 milijonov kindlov in 140 milijonov iPadov. Milijarda in pol ljudi bere v angleščini. Če je pred nekaj leti veljalo, da je posebna bralna naprava (kindle) pogoj za razvoj e-knjigarne, jo danes prehitava



Na letošnji dopust si lahko celo knjižno polico vzamete kar na tabličnem računalniku ali pametnem telefonu. / Foto: Igor Kavčič

aplikacija, ki jo naložimo v tablico ali pametni telefon, in postaja knjižna polica za kupljene e-knjige. Apple tako v zadnjem času pridobiva na račun že uveljavljenih e-knjigotržcev.

Kot je na predstavitvi e-knjigarne povedal vodja razvoja v založbi Mladinska knjiga, dr. Miha Kovač, so tudi pri njih zaradi finančne zahtevnosti čakali na poenostavitev modelov prodaje e-knjig. »Povezali smo se s podjetjem Impelsys, ki razvija »sestavne dele« za e-knjigarno in rezultat naše sodelovanja je zdaj tu,« je povedal Kovač in dodal, da je že na voljo aplikacija za tablice in pametne telefone, preko katerih je mogoče vstopati na portal emka.si. Do konca počitnic naj bi jo še dodatno nadgradili, v enem letu pa bodo razvili tudi tako imenovani nakup na en klik. V

pripravi je tudi prvi učbenik v epub 3 formatu, ki bo prinašal tudi koncept tako imenovane razvezane knjige, s čimer bo recimo učbenik postal tudi interaktiven.

Pri razvoju e-knjigarne se srečujejo tudi z nekaterimi ovirami, kot so konkurenca cenejših knjig v angleščini, prav tako še ne deluje model prodaje e-knjig knjižnicam, tehnološki razvoj je zelo nepredvidljiv, predvsem pa so stroški priprave in trženja e-knjig še vedno visoki. Na vprašanje, ali se bo cena e-knjig kaj razlikovala od njenih tiskanih sester, je Kovač dejal, da je davek na dodano vrednost pri e-knjigah 22-odstoten v primerjavi z 9,5-odstotnim davkom za tiskane izdaje, razlika pa je tudi v višji licenčnini.

Tako se cene knjig gibljejo v okvirih žepnih knjig, med 9 in 35 evrov, trenutno pa je

na voljo 210 knjig. Kako do knjigarne? V e-knjigarno vstopamo z aplikacijo, ki jo naložimo na svoj pametni telefon oziroma tablični računalnik, in spletno trgovino. Ob registraciji se prijavite z uporabniškim imenom in geslom. Nakup knjig je zelo enostaven: izberemo knjigo, jo prestavimo v nakupovalno košarico in ko jo plačamo, je ta že na naši e-knjižni polici, ki jo dobimo ob registraciji. Knjigo je mogoče naložiti tudi v lastno aplikacijo, s tem pa je knjiga dosegljiva na do treh napravah tudi tam, kjer ni možnosti dostopa do spleta. Zanimivo je tudi to, da lahko »čečkamo« po knjigi, v njej podčrtujemo določene dele besedil, si urejamo zaznamke in podobno. Kot so še povedali v Mladinski knjigi, bodo e-knjigarno aktualizirali z razvojem tehnologije.

KINO SPORED

PLANET TUŠ, KRANJ

Petek, 12. 7.
18.25, 20.50, 23.15 DRZNI PAR
16.30, 18.30, 20.35, 22.40
DUHOVNIKOVI OTROCI
20.10, 22.50 OGNJENI OBROČ
18.30, 21.15 OGNJENI OBROČ, 3D
20.30 OSAMLJENI JEZDEC
15.35 KRILA
18.00, 23.20 PRIPRAVNIKA
15.45 JEKLENI MOŽ
16.00 SVETOVNA VOJNA Z
15.25, 17.50 POŠASTI Z UNIVERZE, 3D, sinh.

Sobota, 13. 7.
13.30, 18.25, 20.50, 23.15 DRZNI PAR
14.30, 16.30, 18.30, 20.35, 22.40
DUHOVNIKOVI OTROCI
20.10, 22.50 OGNJENI OBROČ
18.30, 21.15 OGNJENI OBROČ, 3D
20.30 OSAMLJENI JEZDEC
12.20, 15.35 KRILA
18.00, 23.20 PRIPRAVNIKA
15.45 JEKLENI MOŽ
16.00 SVETOVNA VOJNA Z
12.05 POŠASTI Z UNIVERZE, sinhro.
13.00, 15.25, 17.50
POŠASTI Z UNIVERZE, 3D, sinhro.
11.30, 13.40
SKRIVNOSTNI VARUHI GOZDA, 3D

Nedelja, 14. 7.
13.30, 18.25, 20.50 DRZNI PAR
14.30, 16.30, 18.30, 20.35
DUHOVNIKOVI OTROCI
20.10 OGNJENI OBROČ
18.30, 21.15 OGNJENI OBROČ, 3D
20.30 OSAMLJENI JEZDEC
12.20, 15.35 KRILA
18.00 PRIPRAVNIKA
15.45 JEKLENI MOŽ
16.00 SVETOVNA VOJNA Z
12.05 POŠASTI Z UNIVERZE, sinhro.
13.00, 15.25, 17.50
POŠASTI Z UNIVERZE, 3D, sinhro.
11.30, 13.40
SKRIVNOSTNI VARUHI GOZDA, 3D

Ponedeljek, 15. 7.
18.25, 20.50 DRZNI PAR
16.30, 18.30, 20.35
DUHOVNIKOVI OTROCI
20.10 OGNJENI OBROČ
18.30, 21.15 OGNJENI OBROČ, 3D
20.30 OSAMLJENI JEZDEC
15.35 KRILA
18.00 PRIPRAVNIKA
15.45 JEKLENI MOŽ
16.00 SVETOVNA VOJNA Z
15.25, 17.50 POŠASTI Z UNIVERZE, 3D, sinh.

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

Za zaključek jazz, tango ...

Festival Bled se ta konec tedna preveša v zaključno fazo. Obeta se še pet zanimivih koncertov.

IGOR KAVČIČ

Bled – Potem ko se bo danes zvečer ob 20.30 na Blejskem gradu predstavil kvartet Tartini, ki praznuje 30-letnico delovanja, se bo v nadaljevanju festival iz klasične prevesil v jazz in cross over fazo. Jutri ob 20.30 bo v Belvederu nastopila slovenska skupina Nula kelvina. Skupino sestavljajo štirje izkušeni glasbeniki, skladatelji, tekstopisci in aranžerji, ki so se kalili v sodelovanju

s številnimi znanimi imeni slovenske popularne glasbe in v lastnih skupinah. Njihovo ustvarjanje odlikujejo nekonvencionalna sočna besedila, spevne melodije, ki se sprehajajo med popom, funkom, rockom, etnom in klasično popevko, in zviti aranžmaji, ki vedno znova presenetijo. Prvenec Možgani na paši so izdali lani novembra in z njim dodobra prešetali slovenske glasbene lestvice. V nedeljo bo na istem kraju ob istem času

nastopila pevka skupine Katalena Vesna Zornik, tokrat v projektu Tango Apassionada. Z nepozabnimi avtorji tanga bo predstavila poetično zgodbo o ljubezni in strasteh, prežeto z vonjem po zapeljivih skrivnostih ulicah Buenos Airesa.

V ponedeljek zvečer, prav tako v Belvederu, ob 20.30 bo projekt Še ena pomlad predstavila mlada odlična pevka Nana Milčinski. Nekoč so skupaj živeli babica, dedek in vnučka.

Babica je skrbela za vnučko, dedek pa je pisal pesmi, tudi o njej. In če pokažemo, kar skrivamo, in skrijemo, kar pokažemo, je pred nami glas(ba) vnučke, ki je dedku z njegovimi besedami naslikala svoj svet glasu. Frane Milčinski je dedek in Ježek, ki sanja podobne v več jeziki ljubzenskega govora, Nana Milčinski, ki bo zapela, je vnučka. Skupaj s samimi odličnimi glasbeniki nam bo pričarala enkratni večer.

Kapetan in oče hkrati

Izkušeni kapetan nogometašev kranjskega Triglava Jalen Pokorn je s 34 leti v ekipi daleč najstarejši, ker je minulo sezono postal tudi oče in ker uživa pri delu z otroki, mu vloga vzornika v moštvu ni breme, temveč izziv.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Ta konec tedna se začne nova sezona tudi za kranjske nogometne prvoligaše. V nedeljo ob 18. uri bodo namreč nogometaši Triglava v Športnem parku v Kranju v 1. krogu Prve lige Telekom Slovenije gostili Gorico. Pred tekmo sva se pogovarjala s kapetanom Jalnom Pokornom.

Od minule sezone do začetka nove ta konec tedna je bilo za vas le malo odmora. Kaj se je v tem času spremenilo?

»Za razliko od drugih sezon smo si letos že po rednem delu tekmovanja zagotovili obstanek v prvi ligi in to je pomenilo, da nam ni bilo treba igrati dodatnih kvalifikacij. Tako smo lahko sproščeno šli na počitnice, nato pa smo spet začeli s treningi. Moštvo se je v tem času kar precej spremenilo, nekaj igralcev je našlo nove izzive in nove sredine, šli so pač na boljše. Tisti, ki pač nimamo več ambicij po menjavah ali pa se še želijo dokazovati v našem moštvu, pa smo ostali. Dobili smo tudi nekaj pomoči igralcev iz okoliških klubov, tako da je te dni naše glavno delo, da se ekipa uigra in da bomo čim prej konkurenčni drugim moštvom v ligi. Liga je letos res mlada, saj v večini klubov stavijo na mlade domače igralce in mi pač skušamo biti konkurenčni.«

Kako se počutite kot najbolj izkušen in najstarejši igralec v moštvu?

»V ekipi so večinoma mladi fantje do triindvajsetega leta in res se včasih počutim kot oče. Vendar energije imam še zadosti, če bo še naprej vse po sreči z zdravjem in če bom imel še vedno takšne tekmovalne ambicije, da bom šel z veseljem na tekmo, bom zagotovo vztrajal še nekaj časa. S klubom nimam pogodbe, imam dogovor, tako kot večina fanov. Zlasti za mlade je pomembno predvsem to, da se pokažejo in dokažejo.«

Soigralca sta bila s sedanjim trenerjem Dušanom Kosičem?

»Ja, res sva skupaj igrala pri Olimpiji in ga dobro poznam. Moja navada pa je, da sem s trenerjem vedno na nekakšni distanci, ne želim imeti z njim preveč prijateljskega odnosa niti ne biti zaprt do njega. Vem, da ima



Jalen Pokorn še vedno z veseljem trenira in igra. / Foto: Gorazd Kavčič

vsak trener svoje prijeme, teži k svojemu načinu dela in to je prav. Z Dušanom Kosičem smo naredili pomembno delo, uspela nam je serija dobrih rezultatov, ki so nas ohranili med prvoligaši, zato lahko rečem, da je sposoben trener.«

Želja trenerja ob zaključku je bila, da se ekipa čim manj spremeni, v resnici se je precej spremenila. Kako to vpliva na treninge?

»Zagotovo je za vsakega trenerja težko, ko dobi ekipo v nastajanju, z njo pa potem mora narediti moštvo, ki bo skupaj dobro delovalo na igrišču. Vsak ima pač drugačen značaj, vsakega je treba spoznati in se odločiti za način dela z njim. Vendar je Kosič mlad in ambiciozen trener, tako da verjamem, da je poiskal igralce, ki stremijo k ambicioznim ciljem. Tako tudi verjamem, da smo, kljub zamenjavam, povsem spodobna ekipa.«

Kako igrate, bo kmalu moč videti, lahko pa smo prebrali, da je bilo ob koncu sezone nekaj nestrpnosti, celo klofut, v garderobi, med igralci?

»Čeprav klofut nisem videl, lahko rečem, da sem v svoji več kot petindvajsetletni karieri takih in podobnih stvari doživel kar nekaj, vendar je to ostalo za vrata slačilnic. V športu, kjer se pač stremi po uspehu, so tudi trenja povsem običajna in v afektu se zgodi marsikaj. Mislim, da je bilo točno

to, vsa stvar pa se je nato preveč napihnila. Kot kapetan lahko rečem, da je v garderobi trenutno vse normalno, ko bo prišel tekmovalni naboj, pa bo morda kdaj prišlo tudi do trenj. Upam, da bodo rezultati takšni, da jih bo čim manj, saj navadno do slabe volje pride, ko ni želenega rezultata.«

Nekaj pripravljanih tekem je za vami, kaj ugotavljate?

»Odigrali smo dve zelo težki in dve lažji prijateljski tekmi. V Žireh in Bitnjah sta bili bolj revijalni, drugi dve pa smo odigrali po najboljših močeh in ugotavljali dobre in slabe strani igre. Slabe se trudimo odpraviti, saj vemo, da v ligi napake pač niso dopustne.«

Prva tekma z Gorico vas čaka že v nedeljo?

»Tudi ekipa Gorice se je, s pomočjo italijanskih vlagateljev, precej spremenila. Verjetno bodo skušali že takoj pokazati, da letos računajo na vrh razpredelnice. Mi bomo skušali biti konkurenčni in igrati po najboljših močeh, vsekakor pa računam na dobro in atraktivno tekmo.«

Kakšen cilj ste si pred sezono zastavili?

»Zagotovo je to obstanek v ligi, kar nam uspe več, bo še boljše.«

Od sedemnajstega leta se z nogometom ukvarjate profesionalno. Že razmišljate o

tem, kaj boste počeli po končani karieri?

»Odločil sem se, da začnem nogomet spoznavati tudi s trenerskega vidika, tako da sem se odločil, da naredim prvo stopnjo za trenerja oziroma licenco C. Junija sem opravil praktični del, avgusta me čaka še izpit. Zelo me veseli delo z mladimi, še posebej od lanskega novembra, ko sem postal tudi oče sinu Justu.«

Vaša partnerica Polona ima doma pri Svetem Duhu že nekaj časa vrtec, pri tem jo ves čas tudi podpirate?

»Polona, ki je sicer profesorica biologije in gospodinjstva, se že od malega ukvarja s plesom. Ves čas si je želela, da bi se ukvarjala z otroki in jaz sem jo pri tem podprl po svojih močeh. V domači hiši pri Svetem Duhu sva uredila prostor in začela z varstvom otrok. Enota se imenuje Duhec in ker je Polona Kranjčanka in ima tudi plesno šolo, sva se nato odločila še za dva oddelka v Kranju, v bivši trgovski šoli na Zupančičevi. Zlasti Polona in štiri zaposlene, rad pa se v organizacijsko delo vključim tudi sam, skušamo otrokom ponuditi najboljše možne pogoje. Dela je kar veliko, vendar se ne pritožujemo. Kljub temu da imamo najcenejše varstvo med zasebnimi vrtci, si v prihodnje želimo pridobiti tudi koncesijo, tako da bi bili še bližje staršem in otrokom.«

Veslači na finalu v Luzernu

VILMA STANOVNIK

Bled – Potem ko je kot edini Slovenec nastopil na prestižni regativi Henleyju na Temzi Luko Špika ta konec tedna čaka nastop na finalu svetovnega pokala v švicarskem Luzernu, kjer bo znova nastopil v enojcu. »V Luzernu bo nastopila vsa konkurenca, tako da bom lahko točno vedel, kam trenutno spadam. V zadnjem času so treningi potekali po načrtu, tudi regata na Henleyju se je kar dobro izšla. Letos sem se od konkurentov v Essnu že srečal s Campbellom in Hackerjem. Pričakujem, da bodo v Luzernu zelo zahtevne tekme, tako kot ponavadi na finalu svetovnega pokala,« je pred sredinim odhodom v Švico povedal Luka Špik. Poleg njega bosta v dvojnem dvojcu nastopila Gašper Fistravec in Jernej Markovc, v enojcu Aleš Zupan in v lahkem dvojnem dvojcu Rajko Hrvat in Matevž Malešič. V

Luzernu spet ne bo nastopil naš dvojni četverec, ki se je sicer pretekla dva tedna pripravljaval v Mariboru in na Bledu. V prejšnjem tednu je namreč Jana Špika stisnila poškodba v hrbtu, tako da je izpustil velik del treninga, zato se je selektor Miloš Janša odločil, naj Jan počiva, v Luzernu pa je po sili razmer poslal dve manjši posadki.

»Računam na boj nekje v sredini konkurence, predvsem pa na to, da bomo tudi dobili dobro iztočnico za nadaljevanje v zaključni trening in naprej proti svetovnemu prvenstvu. Na splošno pa velja, da nobena od posadk ni v ne vem kakšni visoki formi, ker tudi režim treninga skozi prvi del sezone ni bil takšen, to nam sledi v zaključnih pripravah pred SP,« je povedal selektor Janša.

Na Rdečem jezeru bo nastopilo 648 tekmovalcev in tekmovalk iz 43 držav, tekmovanje pa se bo začelo danes s predtekmovanji.

KRANJ

Balinali bodo v spomin Matjaža Jurgeleta

Balinarski klub Planina bo jutri, v soboto, 13. julija, ob devetih dopoldne na svojem balinišču (pri toplarni na Planini) organiziral že 10. Memorial Matjaža Jurgeleta, ustanovnega člana in nekaj časa tudi predsednika kluba. Sodelovalo bo šestnajst trojk iz prav toliko pretežno gorenjskih balinarskih klubov, med njimi bodo tudi balinarji škofjeloške Trate in portoroškega kluba Antena. Med prvokategorijske sodijo tudi domači balinarji, ki letos praznujejo že enaindvajset let bolj ali manj uspešnega dela. **I. B.**

KAMNIK

Pričakujejo kar petsto plavalcev in plavalk

Plavalni klub Kamnik bo jutri, v soboto, na poletnem olimpijskem bazenu pripravil že 12. plavalni mednarodni miting Veronika. »Na njem pričakujemo okoli petsto plavalcev in plavalk. Dopoldne bodo na sporedu kvalifikacije in finale 100-metrskih disciplin, popoldne pa še finale 50-metrskih disciplin,« je povedal predsednik PK Kamnik Sandi Uršič. Tekmovanja se bodo začela ob 9. uri. **V. S.**

NK Triglav : NK Gorica nedelja, 14. 7. 2013, ob 18.00, ŠC Kranj		

Z GORENJSKIM GLASOM DO CENEJŠE VSTOPNICE ZA OGLED TEKME!

Izrežite ta kupon in si zagotovite vstopnico za ogled nogometne tekme med domačim Triglavom in NK Gorica, ki bo v nedeljo, 14. julija 2013, ob 18. uri na stadionu v Kranju.

NAMESTO REDNE CENE VSTOPNICE, KI JE 8 EVROV, BOSTE ZA VSTOPNICO S TEM KUPONOM ODŠTELI LE 5 EVROV.

Podprimo naše športnike in navijajmo skupaj!



KRANJ

Požar pred vrtcem Čira Čara

Poletno zaspani Kranj so včeraj sredi dneva predramile gasilske sirene. Precej zlovešče je bil videti tudi gost črn dim, ki se je vil nad vrtcem Čira Čara na Cesti Staneta Žagarja. Ob informaciji, da je vrtec te dni prazen, smo si vendarle nekoliko oddahnili, še bolj, ko smo spoznali, da se je v plamenih znašlo »zgolj« dostavno vozilo Kranjskih vrtcev, ki je samevalo na praznem parkirišču, ne pa tudi vrtčevska stavba. Kranjski poklicni gasilci so goreč avtomobil pogasili v nekaj minutah, kot je razložil direktor Gasilsko reševalne službe Kranj Vojko Artač, pa so v gašenje morali vložiti dodatni napor, ker je razneslo tudi rezervoar za gorivo. Vzrok za nastanek požara včeraj še ni bil znan. **S. Š.**

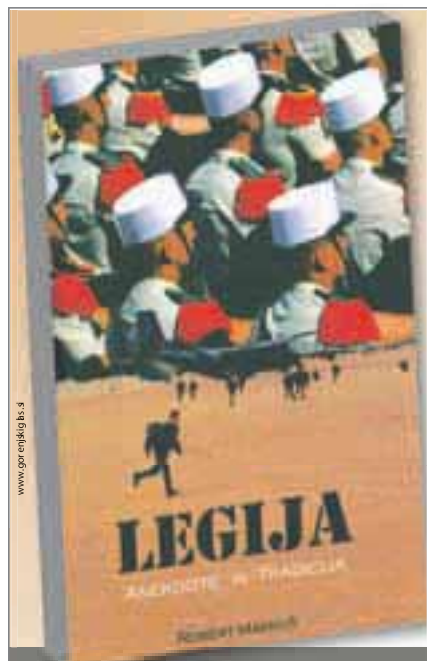


Foto: GRS Kranj

NJVICE

S ceste zapeljal v strm breg

V sredo popoldne se je med vožnjo s štirikolesnikom v kraju Njivice huje ranil 36-letni voznik iz okolice Kranja, 23-letna sopotnica pa je utrpela lažje poškodbe. Po ugotovitvah policistov je 36-letnik zaradi neprilagodene hitrosti in izogibanja vozilu, ki je pripeljalo nasproti, v ostrem ovinku izgubil oblast nad štirikolesnikom in zapeljal desno s ceste v strm breg. Štirikolesnik se je ustavil šele po trčenju v drevo. **S. Š.**



Robert Markuš je legionar s petnajstletno kariero. V knjigi opisuje značilnosti Legije tujcev, njene vrednote in običaje ter razkriva številne anekdote in zakulisje te ugledne vojaške strukture. Vsekakor zanimivo branje.

Redna cena knjige je 26 EUR.
Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le

22
EUR
* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite na: narocnine@g-glas.si ali na tel. št.: 04/201 42 41

Gorenjski Glas

Teroristi govorijo francosko

◀ 1. stran

SIMON ŠUBIC

Kranj – Sojenje v orožarskem delu zadeve Očistimo Slovenijo, ki se je na kranjskem okrožnem sodišču začelo marca, se bliža koncu. Prihodnji teden bodo namreč končali dokazni postopek, tožilstvo in zagovorniki obtoženih pa bodo tudi že podali končne besede, je na torkovi obravnavi napovedala okrožna sodnica Andrijana Ahačič. 28-letnemu Senadu Pavlekoviču, 36-letnemu Veliborju Popoviču in 31-letnemu Darku Paleviču, ki so od maja lani v priporu, ter 47-letnemu Radetu Bubanjju namreč sodijo zaradi domnevne organizacije prevoza večje količine vojaškega orožja iz Slovenije v Francijo. Orožje je s svojim kombijem peljal Denijal Stojanović, takoj po prečkanju slovensko-italijanske meje pa so ga 17. novembra 2011 prijeli italijanski organi. Stojanović je bil sicer v Italiji zaradi prevoza orožja že obsojen na tri leta in pol zavora ter denarno kazen 18 tisoč evrov, sodba je 18. decembra lani postala tudi pravnomočna, je na torkovi obravnavi pojasnila sodnica Ahačičeva.

Po navedbah tožilstva naj bi bil naročnik orožja v Cannesu živeči Velibor Popović, ki pa zatrjuje, da je zgolj prekupevalec avtomobilov, kar je ponovil tudi na torkovi obravnavi, ko je kot prič nastopil kriminalist Nejc Eržen. Enako, kot je na eni od prejšnjih obravnav povedal že drugi kranjski kriminalist Luka Kisovec, je tudi Eržen pojasnil, da so kranjski kriminalisti ves čas mislili, da se Palevič, ki so mu že dlje časa prisluškovali, dogovarja za prevoz droge, zato so šele po prijettju Stojanoviča izvedeli, da gre v resnici za orožje. »Do zaključka, da je naročnik orožja Popović, smo tako prišli šele po zasegu orožja v Italiji,



Darko Palevič (z zakritim obrazom), Senad Pavlekovič (s temno črtasto majico) in Velibor Popović (v ozadju v svetlejši črtasti majici) so v priporu že od maja lani. / Foto: Tina Dokl

ko smo za nazaj preverjali kontakte med Palevičem in njim. Palevič je namreč nekaj dni prej po telefonu Popoviča spraševal, ali ima pripravljeno garažo. Ugotovili smo tudi, da je Popović pred tem zelo spodbujal Paleviča, kdaj morajo priti v Cannes, da imajo še dvajset dni časa in naj bodo previdni, da ne bo šlo kaj narobe, ker kupci že zelo pritiskajo. Ker je Cannes blizu Marseilla, kjer je bilo tedaj zelo napeto in tik pred tem, da gre vojska na ceste, lahko domnevamo, da je bilo orožje namenjeno tja,« je povedal kriminalist Eržen in dodal, da je Palevič že dlje časa iskal kurirja, Stojanović je bil tako njegova četrta in najcenejša izbira.

Popović je kasneje protestiral, češ da pogovori, ki jih omenja Eržen, sploh niso njegovi. »Ne vem, čigavi so, to bi morali vi kot inšpektor ugotoviti, a tista oseba vas ne zanima. Zakaj vas jaz tako zanimam? Francoski policisti so povedali, da že nekaj let vedo, da se ukvarjam s prekupevanjem avtomobilov, da pa z orožjem nisem imel nikoli opravka. Poleg tega jaz

ne znam francosko, teroristi pa govorijo samo francosko. Srbi in Slovenci niso teroristi, kakor trdite vi,« je hitel navajati. Njegov zagovornik Boštjan Penko je zatem kriminalista seznanil, da je sodni izvedenec ugotovil, da glas v obremenjujočih telefonskih pogovorih ni Popovičev. »Po presoji dokazov smo domnevali, da je bil Popović tedaj poleg osebe, ki je naročala prevoz,« je odgovoril Eržen in dodal, da je naloga sodišča, da presodi trdnost dokazov, sam pa je še vedno prepričan, da so ugotovitve policije pravilne. »Že 14 mesecev sem v zaporu, ker tožilka nekaj misli. To je sramota. Uničili so mi življenje. Žena jemlje tablete, otroci tudi. Kdo mi bo to plačal?« se je tedaj razburil Popović.

Tudi Palevič, ki edini od obtoženih priznava svoj del krivde, je postavil priči nekaj vprašanj. Zanimalo ga je predvsem, kako so lahko policisti v uri in pol ugotovili povsem novi telefonski številki, ki sta jih med prevozom uporabljala s Stojanovičem, med seboj pa sta komunicirala samo preko

SMS sporočil. »Stojanović je z novim telefonom klical na eno od telefonskih števil, ki smo ji že prisluškovali. Tako smo prišli do njegove številke in ustne odredbe za izvajanje prikritih ukrepov na njej. Ko je kasneje Palevič poslal Stojanoviču SMS sporočilo Ali si že v ital piceriji, s čimer ga je zanimalo, ali je že v Italiji, pa smo pridobili še novo Palevičevo številko,« je razložil Eržen.

Predlogu obrambe, naj sodišče dokazni postopek pospeši in zato namesto neposrednega zaslišanja v Italiji zaprtega Stojanoviča prebere le zapisnike o njegovih zaslišanjih, je sodnica na koncu prisluhnila. Iz prebrane ga je možno razbrati, da je Palevič Stojanoviču za prevoz obljubil tri tisoč evrov in mu polovico denarja tudi že izročil. Najeti kurir sicer zatrjuje, da orožja, ki je bilo shranjeno v torbi, ni videl, niti ni zanj vedel, sicer v prevoz sploh ne bi privolil. Kdo je naročnik tovara, ni vedel, saj da Palevič ni omenjal nikogar, stike pa je imel edino z njim. Potrdil je, da je tovor peljal v Cannes.

BREZJE

Nepridiprava sta se vrnila

Na Brezjah sta v torek neznanca okradla voznico. Kot je razložila policistom, sta ji neznana moška iz osebnega avtomobila rdeče barve med vožnjo s Črnivca proti Brezjam z rokami nakazala, da ima prazno pnevmatiko, zato naj ustavi. Voznica je to tudi storila, a se je takoj zaklenila v svoj osebni avtomobil in iz njega ni hotela izstopiti, kljub prigovarjanju neznancev. Slednja sta se zato odpeljala naprej, sama pa je nato zapeljala na bližnje parkirišče, kjer je ugotovila, da ima v resnici prazno pnevmatiko. Ko jo je menjavala, pa sta do njenega avtomobila neopazno pristopila neznanca ter ukradla torbico z gotovino in dokumenti. **S. Š.**

LUKOVICA

Kradla nafto

Domžalski policisti so v Lukovici presenetili Trboveljčana, ki sta sredi noči iz gradbenih strojev kradla dizelsko gorivo. Tatova sta sicer najprej pobegnila, a so ju kasneje ujeli. **S. Š.**

BLED

Nasilneža bodo ovadili

Blejski policisti so v sredo zvečer v okolici Bleda obravnavali 35-letnega moškega, ki je bil nasilen do svoje partnerke. Z njo je menda grdo ravnal in jo pretepal, zato so mu izrekli ukrep prepoved približevanja, o tem pa so takoj obvestili še pristojni center za socialno delo ter državno tožilko in preiskovalno sodnico. Po vseh zbranih obvestilih bodo osumljenca še kazensko ovadili. Za kaznivo dejanje se storilec kaznuje z zaporom do petih let. **S. Š.**

KOMENDA

Gradili bodo

V noči na torek so neznani storilci vlomili v skladišče v okolici Komende. Odnegli so elektromotor za dvigalo, opazne elemente in podporne elemente. Z dejanjem so lastnika oškodovali za okoli 2.500 evrov. **S. Š.**

POSLOVNI GLAS

Ogrožena investicija v terminal?

Novi nadzorniki Aerodroma Ljubljana naj bi bili, tako kot tudi mali delničarji, proti gradnji novega potniškega terminala.

BOŠTJAN BOGATAJ

Zg. Brnik – Nadzorni svet Aerodroma Ljubljana (AL) se je v torek sestal na konstitutivni seji in za predsednika izbral Milana Perovića, za namestnika pa predstavnika zaposlenih Draga Čotarja. O investiciji v nov potniški terminal še niso razpravljali, vendar naj bi v kratkem. Spomnimo, investicija je vredna 56 milijonov evrov, od tega so v AL pridobili 14,5 milijona evropske pomoči, zato se z izpeljavo projekta mudi.

»Brez investicije se odpovedujemo razvoju, ne le družbe in letališča, temveč tudi širše,« nadzornikom odgovarja predsednik uprave Zmago Skobir in razloži, da so za gradnjo podani številni razlogi, ti pa opredeljeni v temeljnih dokumentih poslovanja družbe in razvoja letališča (strategija do

leta 2017 in do 2040). Porast prometa se v evropskem prostoru po letih stagnacije že uresničuje, v AL pa morajo biti pripravljeni to rast izkoristiti. Konkurenčna letališča so s posodobitvijo infrastrukture za to poskrbele že pred leti.

Hkrati Skobir meni, da investicija ne bo ogrozila likvidnosti AL v letih financiranja in bo dolgoročno zagotavljala primerne donose delničarjem. Nov potniški terminal bo omogočil nadaljnji in dolgoročni razvoj družbe ter prometa na letališču, kar za potnike pomeni tudi boljšo ponudbo letov in komercialnih storitev. Že zdaj, še posebej pa v najbolj obremenjenih delih dneva, se na AL soočajo z nezadostnimi zmogljivostmi obstoječega terminala, ki je iz leta 1973.

Letalski prevozniki so v prvih petih mesecih letos

prepeljali 440 tisoč potnikov ali za šest odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Bolje kaže tudi pri drugih kazalnikih poslovanja. »Investicija je nujna zaradi predvidenega naraščanja letalskega prometa v prihodnjih letih, ki ne bo le po naših napovedih prometa, temveč tudi glede na dolgoročne analize Eurocontrola, letališč, letalskih prevoznikov in proizvajalcev letal za evropsko regijo,« pojasni Skobir.

Nadaljnje obratovanje ob nespremenjenih prostorskih in organizacijskih pogojih bi vodilo v stagnacijo razvoja letalskega prometa v Sloveniji oziroma odliv dela potnikov na tuja, predvsem okoliška letališča, kjer se, kot že omenjeno, infrastruktura intenzivno gradi in posodablja. Pri več kot 31 tisoč kvadratnih metrov novih površin potniškega terminala ne



Aerodrom Ljubljana mora, če želi počrpati 14,4 milijona evrov evropske pomoči, hitro začeti gradnjo novega potniškega terminala. Tik pred začetkom gradnje vsaj desetletje načrtovane investicije so se pojavili pomisleki o smotrnosti. / Foto: Gorazd Kavčič

gre za nadstandard, ampak odpravo ozkih grl in tehnološke zastarelosti, večja bo varnost potnikov.

V AL trdijo tudi, da bo imela investicija širše učinke: od hitrejše gospodarske rasti na državni ravni, večje zaposlenosti, do mobilnosti prebivalstva in drugo. Pomembno vlogo za vse naštetu in rentabilno poslovanje AL bodo (novi) prevozniki oziroma razširitev sodelovanja z obstoječimi. Plod slednjega je nekaj novosti v letošnjem poletnem voznem redu: Turkish Airlines je začel z dnevnimi leti v Carigrad, Finnair

je povečal pogostost letenja v Helsinke, Adria Airways je znova vzpostavila povezavo s Parizom.

Obstoječi nizkocenovni povezavi easyJeta in Wizz-Aira v London in Bruselj beležita dobro zasedenost, dodali naj bi še kakšno. Največji potencial kažejo destinacije v severno Nemčijo, Skandinavijo, Iberski polotok in Italijo. Na vprašanje, ali drži, da se dogovarjajo tudi s kitajskimi družbami, Skobir odgovarja: »Zadnjih nekaj let tekoče vodimo pogovore z več letalskimi družbami, med njimi je ena tudi

kitajska. Več o posameznih pogovorih enostransko ne moremo razkriti.«

Spomnimo še, da je v pripravi tudi podrobni državni prostorski načrt za območje letališča, ki med drugim na letališče vodi tudi železnico in podobno. Je smiselno, če novega terminala ne bo? Zmago Skobir odgovarja, da je, saj gre za umestitev dolgoročnega razvoja AL v prostor: »Tudi če terminala danes ne bi gradili, koncept razvoja letališča ostaja enak. Tako je bilo opredeljeno že v glavnem načrtu razvoja iz leta 2010.«

Ogroženih do osemdeset delovnih mest

Če Gorenjska banka proda Vipa Holdingu zasežene delnice Mlinotesta ljubljanskemu Žitu, bi lahko ta zaprl pekarno Mlinotest Peks v Škofji Loki. Brez dela bi bilo 60 zaposlenih in okoli 20 stalnih sodelavcev.

BOŠTJAN BOGATAJ

Škofja Loka – Gorenjska banka želi s prodajo 48-odstotnega deleža Mlinotesta priti do poplačila svojih terjatev do Vipe Holdinga. Nič nenavadnega, če se ne bi za delež zanimalo ljubljansko Žito, ki že ima v lasti 17-odstotni delež Mlinotesta, na ta način pa bi obvladovalo celotno panogo pekarstva in mlinarstva v Sloveniji. Hkrati so državni lastniki Žita napovedali njihovo prodajo. Temu Janez Bojc nasprotuje, saj bi najprej konsolidiral lastništvo, zato pričakuje nekajletni odlog prodaje. Skupina Žito je sicer v prvih treh mesecih leta ob 28 milijonih evrov prometa ustvarilo 371 tisoč evrov čistega dobička.

V Mlinotestu nad prevzemnim scenarijem niso navdušeni, saj so tudi pri njih poslovni rezultati boljši kot



Zaposleni v škofjeloškem Mlinotest Peksu bi ob izvedbi najslabšega scenarija kljub dobremu delu lahko ostali brez zaposlitve. / Foto: Tina Dokl

lani. »Zavedamo se odgovornosti do lastnikov in tudi do lokalnega okolja in ljudi, ki jim dajemo delo in zaposlitev,« pravi predsednik uprave David Naberger. V izjavi nadaljuje, da je hrana strateška surovina, podjetja iz živilskopredelovalne

industrije pomembna za lokalno okolje in državo, prevzem Mlinotesta s strani Žita in kasnejša prodaja tujemu investitorju pa ni dobra za državo. Prav zato naj bi se vodstvo z zaposlenimi in tudi občino Ajdovščina pogovarjalo za morebiten

vstop v lastništvo oziroma za notranje lastništvo.

Predvsem pa se v Mlinotestu bojijo zaprtja manjših pekarn. Takšna je tudi Mlinotest Peks v Škofji Loki, kjer je zaposlenih 60 sodelavcev, še dvajset jih redno sodeluje (prevoz in podobno) s pekarno, več zaposlenih je tudi v maloprodajni mreži po Gorenjskem. »Pekarna je sanirana, posluje pozitivno in uspešno,« pravi vodja Peksa Matjaž Bajec in razloži bojazen ob prodaji konkurentu: »Žito na Gorenjskem ne bi ohranilo dveh pekarn. Ima svojo v Lescah, zato bi škofjeloško zaprli.«

Na cesti bi ostalo več deset ljudi, večinoma gre za peke in slaščičarje, tudi inženirje živilske tehnologije, kupci, med njimi tudi večji (kot so šole, vrtci, domovi za starejše, vojašnice), bi ostali brez značilnega izdelka Peksa



Matjaž Bajec / Foto: Tina Dokl

– loškega hlebca in tudi daleč okoli znanih kakovostnih slaščic. »Želimo si strateškega lastnika, ki bi dihal skupaj z nami, bil stabilen in se ukvarjal z našo osnovno dejavnostjo in ne negotovo lastniško prihodnostjo,« pravi Bajec.

Spomnimo, da je bil Mlinotest že leta 2006 na udaru

prevzema, takrat Pekarne Blatnik, ki je danes v stečajnem postopku. Če bi v Škofji Loki lahko brez dela ostalo do 80 domačinov, pa bi bilo še huje v Ajdovščini. Zato se je pri Gorazdu Trčku, predsedniku uprave Gorenjske banke, oglasil ajdovski župan Marjan Poljšak. Upravi banke predlaga, da za poravnavo dolgov Vipe Holdinga do banke izberejo drugo pot, torej prodajo drugih delnic in vrednostih papirjev, ki jih ima holding v lasti.

V Gorenjski banki so nam potrdili sestanek z županom, o prihodnjih potezah pa v skladu z bančno zakonodajo in dobro poslovno prakso, ki jih vodimo za poplačilo terjatev, ne pojasnjujejo in ne komentirajo. V javnosti se je kljub temu pojavila informacija, da naj bi v banki s prodajo počakali do septembra.

Predstavili tudi najhitrejšo balirko

ANA ŠUBIC

Dobrnica – Pred kratkim je na dolenski kmetiji Kužnik v Dobrniču potekala največja demonstracija traktorjev John Deere in strojev Kuhn, ki jih zastopa KGZ Sloga Kranj. Na demonstraciji se je zbralo več kot 1.300 ljudi, v traktorskem delu prikaza pa so lahko videli traktorje John Deere iz serij 5 in 6, ki so najbolj prodajani modeli v Sloveniji. Prikazali so tako modele s štiri- kot šestvaljnimi motorji različnih moči, največ pozornosti pa je pritegnil

menjalnik DirectDrive, ki je bil v Sloveniji predstavljen prvič. Poleg traktorjev je KGZ Sloga predstavila tudi francoskega proizvajalca Kuhn, enega vodilnih proizvajalcev kmetijskih strojev na svetu. Obiskovalci so lahko videli obsežno ponudbo strojev: kosilnice, obračalnike, zgrabljalnike in stroje za spravilo krme s travnikov s kombinirano balirko z ovijalko. Iz programa balirk John Deere so prvič v Sloveniji demonstrirali model 960, ki velja za najhitrejšo balirko na svetu.



Obiskovalcem so predstavili traktorje in obsežno ponudbo kmetijskih strojev.

LJUBLJANA

Razpis za subvencioniranje čebeljih matic

Ministrstvo za kmetijstvo in okolje je objavilo javni razpis za Subvencioniranje vzrejevalcev čebeljih matic za leto 2013. Višina razpisanih sredstev znaša do 29.383 evrov, razpis pa bo odprt do 31. avgusta. Nepovratna sredstva bodo dodeljevali vzrejevalcem čebeljih matic, če so vzrejo kakovostnih plemenskih (rodovniške in gospodarske) čebeljih matic v letu 2012 povečali za najmanj pet odstotkov glede na vpisane čebelje matice v izvorno rodovniško knjigo v preteklem programskem letu. Subvencija za gospodarske čebelje matice znaša dva evra na čebeljo matico, za rodovniške čebelje matice pa sedem evrov. Cilj podpore je spodbuditi vzrejevalce čebeljih matic k vzreji bolj kakovostnih matic in k večjemu številu vzrejenih matic, so še pojasnili na ministrstvu. **A. Š.**

Krompir ima zamudo

Razmere za rast krompirja so bile letos zelo neugodne, krompirjevi nasadi pa tako zaostajajo vsaj za en mesec. Letina zgodnjega krompirja bo podpovprečna, precej slabo sliko kažejo tudi nasadi poznega krompirja.

ANA ŠUBIC

Kranj – Pridelovalcem krompirja letos ni lahko. Nekateri tarnajo, da tako težke pomladi za pridelovanje ne pomni. Razmere za rast krompirja so bile letos zares neugodne, ugotavlja Peter Dolničar s Kmetijskega inštituta Slovenije, krompir pa je tako ta čas na mnogih njivah namesto v fazi polnega cvetenja šele v razvojni fazi intenzivne rasti: »Nasadi so v zamudi vsaj za en mesec, v slabi kondiciji, njihov videz in hitrost rasti pa ne kažejo na bistveno izboljšanje.«

Slabo vreme je saditev krompirja zamaknilo, ponekod celo v sredino maja, vplivalo pa je tudi na zbitost tal, zaradi česar je bilo sajenje dokaj plitvo. Zaradi veliko vode v tleh, hladnega vremena in dodatnih padavin so bila tla zelo mrzla, zato so mnogi nasadi vznikli šele v začetku junija, pojasnjuje Dolničar in dodaja, da je bila na splošno rast zaradi zbitih tal in hladnega vremena počasna: »Mnogi nasadi še danes niso zagrnili vrst, pri zgodnjem krompirju jih niti ne bodo. Izjemno vroče vreme sredi junija je naredilo še dodatno škodo. Krompirjeve rastline so v mokri pomladi razvile zelo plitve korenine, zato niso mogle doseči vlage v tleh.«



Peter Dolničar / Foto: arhiv GG

Kot pravi, so v vročem vremenu zgodnji nasadi začeli pospešeno dozorevati, kljub temu da krompirjevka sploh ni dosegla zelene višine: »Nasadi rumenijo, delno zaradi pomanjkanja vode in plitvih korenin, pomanjkanja dušika, zbitosti tal in prisotnosti črne listne pegavosti.« Pri zgodnjih sortah se stanja ne da bistveno popraviti, svetuje pa zaščito nasade, svetuje pa zaščito nasade, da pred plesnijo in da v ugodnem vremenu krompir poskušate izkopati. »Podobno je stanje v poznih nasadih. Tu je v nekaterih primerih še mogoče intervenirati z doznojemanjem, kjer so nasadi

opazno svetlejši. Gnojilo lahko dodajamo tudi foliarno ob vsakokratnem škropljenju, pri majhni krompirjevki pa tudi medvrstno. O količini bi se bilo treba odločiti za vsak nasad posebej, nikakor pa ni smiselno pretiravati, saj preveč dušika lahko pusti nezaželene posledice v obliki izražanj gomoljev, sivenj v mesu in podobno. Letos bo potrebno, če bodo v prihodnje razmere ugodne, obdržati zeleno krompirjevko čim dlje, pri poznih sortah v september. Le tako bomo lahko dosegli spodoben pridelek, svetuje sogovornik.

Izkop krompirja bo, meni, letos zelo otežen in bolj zamuden, saj bo ogromno grud zemlje, zato je treba izkop načrtovati v čim ugodnejši vlažnosti tal. Ob presuhem izkopu bo namreč več poškodb gomoljev. »Izkop bo zagotovo dražji, stroji pa bolj obremenjeni. Veliko grud v tleh bo povzročilo tudi deformacije gomoljev, zato bo kakovost letošnje letine slabša, krompir pa se bo slabše skladiščil,« napoveduje Dolničar.

Sogovornik predvideva, da bo letina zgodnjega krompirja podpovprečna: »Le redki pridelovalci bodo dosegli pridelke okoli 30 ton na hektar. Pri zgodnjem krompirju je pomemben čim prejšnji pridelek, ki pa ga letos ni bilo. Večina pridelovalcev je prišla s krompirjem na trg šele sredi junija.« Tudi nasadi poznega krompirja v večini kažejo slabo sliko, ki se verjetno bistveno ne bo popravila, meni: »Če bo leto v nadaljevanju ugodno, bomo ob povprečni letini lahko zelo zadovoljni. Ob morebitnih slabših poletnih rastnih razmerah se nam obeta slaba letina krompirja. Cena krompirja bi morala biti temu primerna, saj je zaradi večjih stroškov in nižjih pridelkov višja tudi lastna cena krompirja.«

LJUBLJANA

Pripravljajo se na protestni shod

V Sindikatu kmetov Slovenije (SKS) se pripravljajo na napovedani protestni shod, s katerim so zaradi nasprotovanja predlogu zakona o davku na nepremičnine zagrozili prejšnji teden, če se vlada do ponedeljka, 15. julija, ne bo sestala z njimi. »S strani vlade nismo prejeli še nobenega povabila na pogovore, zato so priprave na protestni shod že v polnem razmahu,« nam je včeraj dopoldne pojasnil tajnik SKS Stane Glač. Napovedani zakon je po njihovem uperjen zoper slovenskega kmeta in bi vodil v propad slovenskega kmetijstva. Kmetje bi plačali od 600 do 8.000 evrov davka, takšnih vsot pa niso zmožni poravnati, zato zahtevajo, da iz obdavčitve izvzamejo vsa kmetijska in gozdna zemljišča, kmetijske objekte s pripadajočimi zemljišči ter nezazidana stavbna zemljišča v kmetijski rabi. **A. Š.**

Podpirajo planinsko pašo

Triglavski narodni park je tudi letos pomagal pri oskrbi nedostopnih pašnih planin na območju Bohinja.

ANA ŠUBIC

Bohinj – Javni zavod Triglavski narodni park (JZ TNP) podpira planinsko pašo, ker pa so nekatere planine težje dostopne in gradnje novih cest v osrednjem območju narodnega parka nedopustne, je tudi letos v sklopu sporazuma o sodelovanju s Slovensko vojsko sofinanciral helikoptersko oskrbo nedostopnih planin za potrebe pašništva na območju Bohinja. V torek je tako helikopter Slovenske vojske z Rudnega polja dostavil material in opremo za izvajanje paše ter gradbeni material za nujno vzdrževanje kmetijskih objektov v skupni teži 20 ton na planini Velo polje, Laz, Ovčarija, Za Migovcem

in Suha. »Aktivne planine s pašo po eni strani spodbujajo in ohranjajo biodiverzitetno alpskih travnišč, po drugi strani pa življenje na planini ohranja krajino in kulturno dediščino, spodbuja rejo živine in pomeni zaslužek za ljudi, ki živijo v teh krajih,« je poudaril direktor JZ TNP Martin Šolar. Število delujočih planin na območju Bohinja je sicer vrsto let upadalo, a so z različnimi ukrepi in spodbudami zmanjševanje že pred leti uspešno ustavili, je še dejal Šolar.

Kot so pojasnili v JZ TNP, planinsko pašništvo poleg sofinanciranja helikopterskih prevozov podpira tudi z izvajanjem večletnega programa za ohranjanje tradicionalnih načinov

kmetovanja, z izvajanjem različnih projektov ter s svetovanjem agrarnim in pašnim skupnostim.

Naravovarstvena in razvojna služba JZ TNP bo tudi letos skupaj z domačini opravila akcijo čiščenja zarasti po planinah. Glavna akcija bo v začetku avgusta na planini Velo polje. Na območju Bohinja bodo v okviru projekta ALPA izvedli tudi čiščenje zarasti na nekdanjih pašnih površinah v velikosti približno 15 hektarov z namenom ohranjanja planinskega pašništva. Namen projekta, ki ga sofinancira evropski sklad za regionalni razvoj, je na naravi prijazen in sodoben način oživiti planine in tako pomagati lokalnemu prebivalstvu.



Trda vezava, 168 strani. Redna cena knjige je 22,90 EUR. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena

18 EUR

* poština

Knjiga je vedno lepo darilo.

Naj tudi v vašem domu zadiši po omamnem vonju pravkar pečenega kruha! V knjigi boste našli 70 receptov za telo in dušo, od osnovnih receptov do prefinjenih posebnih kruhov, s številnimi namigi za izboljšanje vaše pekavske veščine.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

GG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLLED

Legija je način življenja

Pred dnevi je izšla druga knjiga Roberta Markuša z naslovom Legija, anekdote in tradicija. Robert je eden od tistih redkih Slovencev, ki je »služil« znamenito francosko Legijo tujcev in v petnajstih letih doživel marsikaj – komedijo in tragedijo, kot pravi.

IGOR KAVČIČ

»Mogoče je ta knjiga tista, s katero bom zaprl vrata, za njimi pustil petnajst let svojega življenja in začel novo zgodbo.« je pred petimi leti, ko je končal svojo vojaško kariero v francoski Legiji tujcev, dejal **Robert Markuš**, ki je še isto leto napisal in izdal knjigo z naslovom *Borci brez preteklosti*, katere cilj je bil slovenski javnosti predstaviti resnico o Legiji tujcev. »To ni združba nekdanjih kriminalcev, ampak je ena najboljših vojska na svetu.« je prepričljiv Markuš, ki je v knjigo, da bi ta bila bolj zanimiva in verodostojna hkrati, vtikal tudi svojo osebno zgodbo. Knjiga je v štirih mesecih postala uspešnica, še istega leta je sledil prvi ponatis. Avtor si ni obetal take branosti, upal je le, da se mu bo investicija v »Borce« povrnila. Sledila sta še drugi ponatis in prevod v francoščino. Potem ko so prebrali besedilo, so prevod podprli tudi v francoski legiji, eden izmed generalov je napisal celo posvetilo, kar knjigi po Markuševih besedah daje še posebno težo. Doslej je bilo prodanih okrog 3000 izvodov.

Če je s prvo knjigo razbijal negativni stereotip o legiji, je druga knjiga z naslovom *Legija, anekdote in tradicija*, ki je izšla to pomlad, kot pravi Robert Markuš, njegov popravni izpit za prvo knjigo, v kateri je bilo premalo anekdot, manjkale pa so tudi fotografije. »Tokrat sem ustregel bralcem. Z anekdotami

na neki način opisujem značilnosti legije tujcev, njene tradicionalne vrednote in običaje. Biti legionar ni zgolj poklic, ampak predvsem način življenja. Z legijo bodisi kot vojak ali častnik živiš 24 ur na dan. Hkrati pa smo tudi legionarji samo ljudje, saj se nam dogajajo iste stvari, kot vsem drugim. Tudi legionar popije kozarček preveč, radi imamo ženske in kdaj v svojem ponosu napačno reagiramo. Z anekdotami se dotaknem tako službenega kot zasebnega življenja legionarja, ki sta med seboj včasih zelo povezana.«

Skozi anekdote, v knjigi jih je okrog petdeset, avtor predstavlja vrednote, ki so v legiji najpomembnejše, kot so red, disciplina, poslušnost, spoštovanje čina, hkrati pa tudi solidarnost do soborcev in kakopak iznajdljivost. »Legionarji smo vajeni discipline in reda, a se radi tudi popolnoma sprostim. Kar nekaj anekdot govori o medsebojni solidarnosti. V knjigi zato večkrat omenjam stavek Legio patria nostra – kar pomeni legija naša domovina – lahko pa bi rekli kar družina,« o legionarskih vrednotah pripoveduje Markuš in dodaja, da je bil v več kot treh četrtinah opisanih zgodbic udeleženec. »V knjigi boste našli tako tragedijo kot komedijo.«

Robert Markuš, v Legiji tudi Rychard Moros, je v besedi pogosto zelo oster, kdaj

bi koga najraje razpočil po gobcu, neposlušnega vojaka stisne k zidu. »Že v prvi knjigi pri pisanju nisem bil ravno zadržan in tako je tudi v »Legiji«. V vojski se ni vedno izbiralo lepih besed, če je nekdo kreten, je pač kreten, in če je vojska šla na ženske, je kakopak šla na ženske. V vojski je vse direktno, včasih tudi vulgarno in prostaško. Nadrejenega nisem nikoli udaril, čeprav je bila priložnost in bi si ta zaslužil. In prav je bilo tako, on je imel čin, jaz pa karakter. Nisem pa se pustil poniževati.«

O značaju legionarja

Na eni strani red in poslušnost, na drugi pa zvitost in iznajdljivost do nadrejenih? »V Legiji ti že od prvega dne naprej vcepljajo, znajdi se v vsaki situaciji. Seveda je treba spoštovati ukaze nadrejenih, ki pa jih včasih izpolniš tudi nekoliko po svoje. In obratno, kot nadrejeni moraš znati ravnati z vojaki. Sam sem bil v obeh vlogah in lahko potrdim, da vselej šteje predvsem obojestransko spoštovanje.«

Nekdanjega legionarja vprašam, ali vendarle nima občutka, da so mu v petnajstih letih, kolikor je »služil« Legijo, oprali možgane? »Verjetno so tvoji možgani po toliko letih res oprani, saj si vsakodnevno podvržen vsemu temu, o čemer govoriva. Če legionarja vprašate, ali se mu zdi normalno v največji vročini teči s 40 kilogramov težkim nahrbtnikom v breg,



Robert Markuš je v Legijo tujcev vstopil leta 1993 in v njej preživel petnajst let, na Korziki, v afriškem Djiboutiju, kariero pa je kot podčastnik s činom serenta (narednika) leta 2008 zaključil v mestu Nimes na jugu Francije. Sodeloval je v misijah v Čadu, Centralnoafriški Republiki, Gabonu, Kongu, Katarju, Bosni in na Kosovu. O Legiji tujcev je napisal dve knjigi. Najnovejša je naprodaj tudi na Gorenjskem glasu. / Foto: Igor Kavčič

ob tem pa te častnik zmerja s komunističnim kretnom, vam bo ta najbrž pritrtil. Demokracija je v primerjavi z zunanjim svetom v Legiji na minimalnem nivoju. To sprejemaš kot nekaj povsem običajnega.«

Na vprašanje, ali bi veljalo katero od vrednot, ki veljajo v Legiji, prenesti v slovensko realnost, predvsem v politiko, je Robert Markuš, ki zadnja leta z družino živi v mestu Nimes v južni Franciji in se v Slovenijo vrača občasno, povedal, da politiko sicer spremlja in pri tem opaža, da mnogi politiki nimajo osnovnega človeškega spoštovanja. »Ne morem

verjeti, da za okoljskega ministra kandidira nekdo, ki ima sam doma črno gradnjo. V Legiji tega ni. Ne moreš od vojakov zahtevati nečesa, česar sam ne delaš. Nasprotno, borcev moraš biti za zgled. Slovenski politiki ljudem niso ravno lep zgled, mar ne?«

Če so v prvem delu zbrane anekdote, je pisec drugi del knjige posvetil tradiciji, na kateri je zrasla francoska Legija tujcev. V prvem delu bralec dobi vpogled v življenje legionarjev, v drugem pa spoznava sistem, po katerem Legija funkcionira.

Naj vas za konec, Robert, vprašam še, ali je fotografija,

na kateri ste v družbi filmske igralkine Angeline Jolie, rezultat legionarjeve iznajdljivosti ali je resničen posnetek? »Angelino sem leta 2005 spoznal v Kosovki Mitrovici na Kosovu. Tam je bila kot ambasadorica Unicefa, jaz pa sem kot prevajalec za srbski jezik deloval v kabinetu generala, komandanta mednarodnih sil za severni del pokrajine. Igralka je bila dve uri na obisku v naši bazi. Dala nam je občutek povsem preproste ženske, brez make upa, z lasmi, spetimi z navadno elastiko, v blatnih čevljih, skratka daleč od nje-ne »dvojnice« na rdeči preprogi v filmskem Cannesu.«

Od petka do petka

Po razkritju goljufov več nadzora nad izvorom domnevno domače hrane **Stran 12**



Po svetu

Slovenski atletski klub SAK na avstrijskem Koroškem končno dobil svoje igrišče. **Stran 13**



Zanimivosti

Vzpon za dušo na veličasten mejni greben med Slovenijo in Italijo **Stran 15**



Od petka do petka



Ni nujno, da je hrana, ki se prodaja kot domača, tudi v resnici domača. / Foto: Tina Dokl



Slovenska javnost je politične stranke in državni zbor znova ocenila za najbolj koruptivne. / Foto: Tina Dokl



Prodajne cene srečk bodo po novem 10-odstotno obdavčene. / Foto: Tina Dokl

Domača hrana iz Trsta

Po televizijskem razkritju goljufov, ki na koprski tržnici kupce zavajajo o izvoru živil, ki jih kupujejo v Trstu, prodajajo pa kot doma pridelane, pristojni napovedujejo poostreitev nadzora.

SIMON ŠUBIC

O lumpih na tržnicah

Za pridelke, ki jih branjeve ponujajo na svojih stojnicah, je vedno veljalo, da so zrasli na domači njivi, edina skrb kupca pa je nekaj bila, ali bo dobil »dobro vago«. Danes pa kupcev ne prinašajo več okoli pri tehtanju, saj so nenazadnje tehtnice postale digitalne, danes se najbolj »podjetni« odločajo za popolni nateg svojih kupcev. RTV Slovenija je namreč pred tednom dni razkrila, da se na marsikateri stojnici na koprski tržnici (in ob primorskih cestah) znajdeti sadje in zelenjava, kupljena v Trstu. Kar niti ne bi bilo sporno, če bi bilo poreklo pravilno označeno, a kaj ko jih novodobne branjeve (in branjeve) prodajajo kot doma pridelane. Novinarica nacionalne televizije je namreč ob štirih zjutraj na veletržnici sadja in zelenjave v Trstu presenetila tiste prodajalce, ki so ji dan prej na koprski tržnici zagotavljali, da so pridelki na njihovih stojnicah iz lokalne integrirane ali ekološke pridelave. In takih prodajalcev, večinoma ne gre za prave kmete, temveč samostojne podjetnike, ni malo. Lani so kmetijski inšpektorji opravili 126 inšpekcijskih nadzorov in nepravilnosti zaznali v 67,5 odstotka primerov, največ prav zaradi zavajanja pri izvoru blaga. A kljub temu

se je zdelo, da so bili pristojni za nadzor po razkritju nemoralnega in tudi kaznivega početja nekaterih prodajalcev sadja in zelenjave presenečeni. In njihov odgovor: za nastalo situacijo je kriva predvsem nedorečena zakonodaja, takoj pa so poostri tudi nadzor. Lumpje je treba kaznovati, je odločen tudi minister za kmetijstvo in okolje Dejan Židan. Predvidoma danes bodo v javno razpravo poslali tudi novi predlog zakona o kmetijstvu, s katerim so nadzor tako ali tako že želeli poostri, je še dejal minister. Po novi ureditvi bodo tako lahko kmetje svoje proizvode prodajali brez registracije le na kmetiji v zelo omejenih količinah, v primeru večje proizvodnje pa se bodo morali registrirati kot nosilci dejavnosti. In za konec še nekaj ironije: ministrstvo za kmetijstvo in okolje je ravno pred tednom dni začelo poletni del splošne promocije hrane iz naše bližine, v kar namerava vložiti kar dva milijona evrov. Ali bomo torej s proračunskimi sredstvi promovirali tudi nakup uvožene hrane? Boris Fras, predsednik Zveze združenj ekoloških kmetov Slovenije, ponuja svojo rešitev problema: takšno goljufanje potrošnikov bi lahko deloma zajezili, če bi na tržnicah dovolili živila prodajati le kmetom, ostali s statusom samostojnih podjetnikov pa naj živila prodajajo v trgovinah.

Politične stranke najbolj koruptivne

Lumpi se po prepričanju javnosti skrivajo predvsem v politiki. Najnovejša javnomnenjska raziskava Svetovni barometer korupcije 2013, ki jo je opravila organizacija Transparency International (TI) v 107 državah, razkriva, da več kot polovica ljudi meni, da je korupcije v zadnjih dveh letih več, kar četrtnina vprašanih pa je v zadnjem letu dni plačala podkupnino. Slovenci kot najbolj skorumpirane vidijo politične stranke in državni zbor. Za politične stranke zadnje ocene javnosti o njihovi koruptivnosti večinoma niso presenečenje, a obenem razlagajo, da slabo luč nanje meče predvsem ravnanje posameznikov, ki v politiko vstopajo iz ozkih osebnih interesov. Po mnenju predsednika Državnega zbora Janka Vebra se bo delovanje poslanskih skupin in strank izboljšalo, ko bo zagotovljena transparentna poraba javnih sredstev, predsednik DL Gregor Virant izpostavlja spremembo zakonodaje, po kateri bi popolnoma prepovedali donacije podjetij političnim strankam. Vodja poslancev NSi Matej Tonin poudarja, da nekaj skorumpiranih in pokvarjenih politikov ne pomeni, da so pokvarjeni in skorumpirani vsi. V SDS pa menijo, da

so rezultati zadnje raziskave odraz »23-letne kampanje političnega in medijskega monopola, ki širita protistrankarsko in protidemokratsko razpoloženje med ljudmi«.

Davek na srečke

Luknjo v državnem proračunu bodo najverjetneje krpali tudi z novim davkom od srečk. Kljub številnim pomislekom je namreč pristojni odbor DZ za finance in monetarno politiko že podprl predlog zakona, ki uvaja 10-odstotno obdavčitev prodajne cene srečk v sistemu prirejanja klasičnih iger na srečo: loterijske srečke, tombolske tablice, srečke pri srečelovu, stavni listki in druga potrdila o vplačilu denarnega zneska za udeležbo v igri, tudi prek spleta. Na ta način naj bi se na leto v proračun steklo dodatnih 17 milijonov evrov. Glavni očitki predlaganemu davku so bili, da bo ta pomenil drastičen upad prometa od iger na srečo, ki se že tako zmanjšuje. Zlasti problematičen bo novi davek ob športnih stavah pri nizki kvoti (pod 1 : 1,10), kjer bi igralec tudi ob dobljeni stavi dobil manj, kot je plačal za srečko, kar bo najbrž povzročilo, da se bodo igralci raje odločali za igranje v tujini ali prek spleta. Novi davek bo imel tudi negativne posledice na financiranje humanitarnih, invalidskih in športnih organizacij.

Kjer je volja, tam je pot

JELKO KACIN, ALDE/LDS

moj pogled



V ponedeljek, 8. julija, ko na letalu na poti v Bruselj pišem ta razmislek, Catherine Ashton v imenu EU že gosti predsednika vlad Srbije in Kosova Ivice Dačića in Hasima Thaçija. Na 13. srečanju v Bruslju naj bi se dogovorili o izvedbi Bruseljskega dogovora v delu o energetiki in telekomunikacijah. Odločitev bosta sprejela onadva, ne Ash-tonova. Njun kompromisni dogovor bosta podprli njuni koalicijski in vladi. Čeprav se zdi, da je še veliko ovir in vedno več zapletov, nepremostljivih izzivov ni več. Vztrajno napredujeta, krepi medsebojno zaupanje, naklonjeno govorita drug o drugem, ker vesta, da ga ni politika, ki bi namesto

njiju zmogel ta zgodovinski korak. Oba si želita napredka in uspeha, ki je tako nujen za zmanjšanje večletnega razvojnega zaostanka, za pot k EU, za pomiritev, tuje naložbe, nova delovna mesta, za perspektivo ... Ko bo ta prispevek objavljen, bodo dan pred tem v Skupščini Kosova v drugem poskusu sprejeli zakon o amnestiji, ki bo odprl pot zaposlovanju Srbov s severa Kosova v kosovske institucije. Trikrat sta že skupaj letela v New York, na zasedanje varnostnega sveta OZN, nedavno sta se srečala na Dunaju, kak dan po tem na slovesnosti v Zagrebu. 18-krat sta si v devetih mesecih že prišla naproti, da bi pomagala svojim državam in

gospodarstvom, vsem državljanom, in celotni regiji. Drug drugega iskreno pohvalita v razgovoru na štiri oči, ko ocenita odzive drugega na zaplete. Zanju ni več problemov, so le izzivi, ki jih spreminjata v uspehe.

V torek, 9. julija, sem opravil pogovor z uglednim kolegom, ki je bil s strani slovenskih evropskih poslancev iz vrst SDS zaposlovan, da »ugotovi dejansko stanje« razmer v Sloveniji v zvezi s sodbo sodišča v zadevi Patria in obtožbami na račun slovenske države in njenega pravosodja. Verjamem in pričakujem, da se bo s tem izzivom soočil realno in odgovorno. Da si bo sestavil svoj lasten mozaik in se dokopal do lastnih spoznanj

ter ocen. Nimam in ne bom imel vnaprejšnjih sodb, ne enostranskih pričakovanj. Poskušam biti in ostajam nevtralen, kolikor je le mogoče, saj sodba še ni pravnomočna. Predvsem pa vem, da nam bodo najbolj zaupali, če jim bomo priznali pravico, da si lastno predstavijo o nas in našem početju doma in na tujem ustvarijo sami. Tudi to je medsebojno zaupanje in zrelost družbe in demokracije.

Ko spremljam dogajanje doma in odzive v slovenski politiki, se mi včasih zazdi, da sta predsednika vlad Srbije in Kosova nekakšna zahodna državnik svetovnih obzorij, nekateri politični odzivi doma pa le divje blatenje in mlatenje po nasprotni

politični opciji. Prejšnji teden je prvak ene od vladajočih strank na kongresu o koalicijskih partnerjih povedal toliko slabih stvari, da sem onemel. Tekmovanje v negativnih odzivih ne pomaga, ne rešuje problemov in ne vodi v prihodnost. Doma potrebujemo veliko več medsebojnega spoštovanja in sodelovanja. Vem, da se bo kdo zdržnil zaradi zgledov, ki jih opisujem, a odgovorno trdim, da je vsaj v tem primeru z Balkanci veliko lažje in hitreje doseči konsenz o medsebojni odvisnosti in nujnih korakih v korist ljudi. Bodimo malo bolj prijazni, pa bomo videli in spoznali tudi svojo vlogo pri oblikovanju boljše prihodnosti.

Po svetu

V Benetke, na bienale

Se Slovenci sploh zavedamo dejstva, da imamo v svoji neposredni bližini dve od najlepših in najbolj obiskanih mest na svetu – Benetke in Dunaj?! Štiri do pet ur vožnje. V Benetkah je to poletje na ogled tudi znameniti beneški bienale T orej?

MIHA NAGLIČ

Kaj vse je umetnost?

V Benetkah je vse do 24. novembra na ogled že 55. mednarodni umetnostni bienale. Osrednje prizorišče so Vrtovi (Giardini, 50 tisoč kvadratnih metrov), v Arzenalu je na voljo 46 tisoč in še dodatnih 6.500 v Sale d'Armi. Našo državo zastopa Jasmina Cibic (z razstavo Za naše gospodarstvo in kulturo), v nadaljevanju pa naštejmo še nekaj narodov in umetnikov, ki zbujajo posebno pozornost. Zlatega leva za najboljšo nacionalno postavitev je prejela Angola, v njenem paviljonu pa razstavlja fotograf Edson Chagas; fotografiral je različne predmete, ki jih je našel na ulicah Luande. Podobne so natisnjene na posterje, ki jih lahko obiskovalci vzamejo in ustvarijo svoje podobe ulic Luande. V nemškem paviljonu razstavlja sodobni kitajski umetnik Ai Weiwei, ki pa mu kitajske oblasti niso izdale vizuma in ni mogel sodelovati pri odprtju. Njegova instalacija Bang je narejena iz 886 stolov. Najbolj opazno delo na bienalu je kip gole nosečnice na enem od osrednjih beneških trgov; ustvaril jo je britanski umetnik Marc Quinn. Rusijo zastopa Vadim Zaharov, prepričan, da lahko le ženske rešijo svet.

Njegova instalacija v ruskem paviljonu je interpretacija grškega mita o Danaji, ki jo je oče zaklenil v sobo, Zevs pa jo je kljub temu oplodil z zlatim dežjem. Zaharov v treh nadstropjih prikazuje moški svet pohlepa in ujete ženske; našo obsedenost z denarjem pa ponazarja prava prha z zlatniki, ki se usujejo po obiskovalcih. Sarah Sze zastopa ZDA; njena serija instalacij Triple Point je zbirka vsakdanjih predmetov, med seboj povezanih v tridimenzionalno skulpturo, ki skuša prikazati, kako sodobni človek ureja množico informacij, ki jih kar naprej sprejema. Osrednja umetnina britanskega paviljona je velikanski pič, ki v krempljih drži range roverja. Umetnik Jeremy Deller je hotel opozoriti na dejstvo, da aristokracija v Britaniji lov še vedno razume kot rekreacijo. Multimedijaska instalacija Gilad Ratman v izraelskem paviljonu prikazuje vsakdanjost te dežele – tunele v Gazi, tokrat kot popotovanje v tunelu med Izraelom in Benetkami. Iraški karikaturist Abdul Rahim Yassir riše sliko povojnega Iraka. Iraški tihotavec alkohola s steklenico piva v roki izjavlja: »Zaradi tega bom umrl.« Koki Tanaka nastopa za Japonsko. Njegova umetnina Abstraktno govorjenje govori o spontani povezanosti

ljudi po tokijskem potresu leta 2011; ustvaril jo je z videoposnetki prijateljev, ki so ure dolgo hodili domov v mestu, kjer ni bilo javnega prevoza. Na bienalu prvič sodeluje Vatikan s sodobno vizijo svetopisemske Geneze. Trije vabljeni umetniki so poustvarili svoje videnje stvarjenja sveta

Osem let na poti okoli sveta

Za Celjanko in svetovno popotnico Almo Karlin ste zagotovo že slišali. V našem času si mnogi domišljajo, da so veliki popotniki. A so njihova potovanja le miniaturne v primerjavi z najdaljšim potovanjem Karlinove, ki je trajalo dobrih osem let, od 24. novembra 1919 do zadnjih dni l. 1927! Po tej poti (v oklepaju so mesta, v katerih se je najdlje zadrževala): Trst – Genova – Peru (Mollendo, Arequipa) – Panama (Panamski prekop) – San Francisco – Havaji – Japonska (Tokio) – Koreja (Seul, Pjongjang) – Kitajska (Peking, Tien-cin, Šanghaj) – Formoza/Tajvan – Kitajska (Hongkong, Kanton) – Filipini – Avstralija (Brisbane, Sydney, Melbourne, Adelaide) – Nova Zelandija (Wellington, Auckland, Rotorua, Whangarei) – Otočje Fidži – Otočje Nova Kaledonija – Novi Hebridi – Salomonovo

otočje – Nova Gvineja – Indonezija (Java, Sumatra) – Singapur – Tajska – Burma – Indija (Kalkuta, Delhi, Lahore, Karači) – Bab el Mandeb – Eritreja (Somalija) – Sueški prekop – Benetke – Celje. Res impozantno! Take poti ni mogoče ponoviti, lahko pa si omislite svoj »big trip«.

Nove turistične destinacije

Vas zanima, katere države so tiste, ki doslej niso bile turistične, a prav v tem oziru v zadnjih letih postajajo nadvse privlačne? Ena od svetovnih turističnih organizacij (WTTC, World Travel and Tourism Council) je objavila seznam »top ten« najhitreje rastočih držav po dohodkih iz turizma in potovanj (po neposrednem prispevku v BDP v 2012): Katar (28,3 odstotka), Azerbajdžan, Kirgizija, Tunizija, Črna gora, Uzbekistan, Kazahstan, Belorusija, Čile, Jordanija (11 odstotkov); v prihodnjih letih naj bi se naštetim pridružile še Namibija, Kitajska, Indija, Gabon, Angola, Zambija, Kambodža, Mongolija in Filipini. To so torej ture za avanture. V teh državah bi mogoče še doživeli kaj od tistega, kar je na svojem dolgem potovanju doživljala Alma Karlin.



Marc Quinn, kip gole nosečnice, glavna atrakcija na beneškem bienalu 2013 / Foto: Blogspot



Pisateljica Alma, pisalni stroj Erika in kuža Bleki



Tudi to je Indija: Dolina rož v nacionalnem parku Nanda Devi.

Slovenci v zamejstvu (359)

Praznovanje na novem stadionu

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Po 43 letih brezdromstva, političnega in gospodarskega nagajanja ter puhlih obljub je Slovenski atletski klub SAK, ki je z 20 ekipami različnih starosti in 300 nogometaši najuspešnejši nogometni klub na Koroškem, v nedeljo končno dobil svoje igrišče. Zaradi izjemne, na trenutke fanatične vztrajnosti vodstva Saka, še posebej bratov Marka in Francija Wieserja, Silva Kumra in njihovih sodelavcev, je slovenskemu klubu uspelo prepričati vodstvo dežele Koroške in mesta Celovec, da je sedaj že čas za primerno igrišče. Koroška je s tem dejanjem dokazala, da misli z graditvijo prijaznejših odnosov do Slovencev resno.

Na poti do primernega športnega parka je bilo v igri več rešitev, od modernizacije in povečave igrišča pri Slovenski gimnaziji v Celovcu do nakupa



Gostje na odprtju športnega parka SAK. Četrti z leve (v beli srajci) je celovski župan Christian Scheider, ki ima veliko zaslug, da je slovenski klub dobil svoj dom.

zemljišča, ki je v lasti avstrijske pošte. Obveljala je tretja. Slovenski športniki, dežela Koroška in mesto Celovec so se dogovorili za odkup športnega parka v vzhodnem celovškem predelu Welzenegg. Dežela je pomagala s 490.000 evri,

Celovec pa bo v prihodnjih letih pomagal s 400.000 evri. Novi stadion ima 400 pokritih sedežev in 1500 stojšč, več sto parkirnih mest, vse spremljajoče objekte, gostinski del in prostore za vodstvo kluba. To je razkošje, ki ga Sakovci doslej

niso bili vajeni. Poleg glavnega in pomožnega igrišča Welzenegg z umetno travo imajo na voljo dosedanje igrišče ob gimnaziji in še dve igrišči v Pliberku. »Sedaj je konec beračenja. Dobili smo svoj dom in domovino. Avstrijski nogometni javnosti sporočamo: Računajte na nas!« je dejal na odprtju novega igrišča predsednik Saka Franci Wieser.

Bližu 1000 ljudi se je udeležilo nedeljskega odprtja stadiona. Slovenskemu klubu so prišli čestitat koroški deželni

glavar dr. Peter Kaiser, celovski župan Christian Scheider, celovski mestni svetnik, odgovoren za šport, Juergen Pfeiler, slovenska generalna konzulka v Celovcu Dragica Urtelj, predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev Valentin Inzko, ki je bil leta 1970 med ustanovitelji Saka, predsednik Zveze slovenskih organizacij Marjan Šturm in še mnogi. Tolikšna udeležba je zagotovilo, da bo v Welzeneggju še odmevalo: »Ena, dva, SAK! Le naprej, gole dej!«

Dva zanimiva dogodka, vredna obiska, se bosta zgodila jutri, 13. julija. Pri letnem kopališču nad Železno Kaplo bo tradicionalna poletna noč, v Vogrčah/Rinkenberg nad Pliberkom pa bodo ob 21. uri na prostem uprizorili komedijo Jeppe s hriba. Ponovitve bodo v nedeljo, v četrtek, v petek in v soboto prihodnji teden. Vstopnice si lahko zagotovite pri Krščanski kulturni zvezi v Celovcu.



Na robu

Vračanja iz daljave, 3. del

Kje je moj dom?

Dieter, s katerim se je rada videla, je izhajal iz ene takšne družine, ki ni marala priseljencev. Bil je miren fant, rad je hodil na sprehode in ko sta se z Ano dobivala ob bazenu, sta ure in ure klepetala. Potem so njegovi začeli sumiti, da se med njima nekaj plete – in so mu čez noč prepovedali, da bi se še naprej družila.

MILENA MIKLAVČIČ

usode



Ana se spominja, da je teta Ela pogosto štela zadnje marke, da je lahko svojim otrokom in rejencem omogočila šolanje. Nasprotno pa je njena lastna mama – starejša kot je bila – vedno bolj pogosto prihajala na obiske in jo pregovarjala, naj pusti vse skupaj, se zaposli in začne »uživati« življenje.

»Zame in za Alino je morala prispevati nekaj denarja, in to ji je šlo strašno v nos. Elo je nenehno obtoževala, da jo namerno krade, zato ker ni bila Nemka. A »mama« nas

je potem – kot kura svoja piščeta – zbrala okoli sebe in nam po svojih močeh razlagala, zakaj se ji zdi tako pomembno, da si pridobimo izobrazbo. Tudi za Alino je naredila vase, da je po posebni šoli, ki jo je obiskovala, začela delati v nekem zavodu, kjer se je zelo dobro počutila.«

Le svoje prve ljubezni, Dietra, Ana še dolgo ni mogla pozabiti. S fantom se sploh ni smela več srečevati, pogosto pa je tudi pri drugih ljudeh začutila, da jo imajo za pritepenko, za Jugoslovanko ali Turkinjo, kar je bilo prej kot ne – psovka. Po svoje jih je tudi razumela, saj so priseljenci, ki so se neradi učili nemškega jezika, kupili vse starejše hiše, v katerih so se naselili s svojimi velikimi družinami in začeli živeti kot v nekakšnem getu. Za nameček je Ana postala polnoletna, njeni mami zanjo ni bilo več treba plačevati, morala se je osamosvojiti.

»Obe z Elo sva jokali, ko mi je povedala, da enostavno nima dovolj denarja, da bi mi plačevala študij, sama pa tudi nisem bila najboljša učenka, da bi lahko dobila štipendijo. Poiskala sem si delo, žal sem ga dobila v isti tovarni, kjer je delala tudi mama. Vsak dan sem se vozila z vlakom,

od doma sem šla že zarana, malo pred peto uro. Bilo je zelo naporno, saj sem zvečer, ko sem se vračala, komaj kaj pojedla, odvedla sem se v posteljo in zaspala. Edino, za kar je bil ta del mojega življenja zdravilen, je bil za spomin na Dietra. Ker ga nisem več videvala, je tudi bolečina postajala vedno bolj blaga. Potem pa se je nekoč – bilo je pozno jeseni – zgodilo, da me je ob vrnitvi domov, na železniški postaji, obkrožila skupina odrasle mularije. Eden od njih je pristopil k meni, v roki je držal nož in mi v tujem jeziku grozil. Skoraj sem se sesedla od strahu in groze, oni pa so se smejali, me suvali in ker jih je bilo veliko, jim enostavno nisem mogla uiti. Potem so me zbili na tla, začeli brcati, nekdo mi je iztrgal torbico, bogve, kaj bi se zgodilo, če ne bi pripeljal naslednji vlak in so me tisti, ki so izstopili, rešili. Prišla je tudi policija, vse so popisali, žal pa sem ostala brez dokumentov, brez denarja in brez dostojanstva.«

Približno v tistem času se je poročila tudi njena »sestra«, z možem sta se odselila bolj na sever, tako da se je Ana počutila vedno bolj osamljeno. Nazadnje sta se z »mamo« dogovorili, da poskusi srečo

doma, v Sloveniji. A je trajalo kar nekaj časa, da je uredila ukradene dokumente.

»Morda se bo komu zdelo čudno, da sem bila tako občutljiva zaradi vseh teh travm, ki sem jih doživljala. Vendar si – preden me obsodite – predstavljate, da sem bila že vse življenje »nikogaršnja«. Komaj sem se navezala na eno osebo, me je že dohitela usoda in mi ranihala dušo. Moja druga mama je imela zlato srce, žal pa finančno ni zmogla pomagati vsem – nam in svojim lastnim otrokom. Spet sem sedla na vlak, spet mi je krvavelo srce, ko sem »mami« mahala v slovo. Obe sva jokali, toda življenje je bilo kruto in ni prizanašalo. Še zmeraj sem imela preganjavice zaradi napada in lahko si predstavljate, s kakšnim strahom sem se stiskala na svojem sedežu, kajti vlak je bil poln takšnih, ki so me spominjali na napadalce,« pripoveduje Ana in se obenem nenehno opravičuje, če mi njene besede zvenijo preveč nestrpno.

Babica in brat sta je bila zelo vesela. Malo manj bratovo dekle, s katero se je nameraval poročiti. Že od prvega dne naprej je bila prav bolešno ljubosumna na Ano in je naredila vse, da bi ji

zagrenila vrnitev. Nenehno je kovala različne, tudi zelo trapaste »zarote«, iskala je banalnosti, da je lahko zanehtala preprič.

»V bistvu smo vsi trpeli, potem pa sva se z babico dogovorili, da mi pomagajo urediti dva prostora, ki sta samevala nad garažo. Ni bilo hujšega! Bodoča svakinja je bila takrat že noseča in je zato še lažje ovijala brata okoli prsta. Vseeno mi je čez poletje uspelo, da sem se preselila na svoje. Počutila sem se kot kraljica, čeprav je bila hiša, v kateri sta živela ljubljena človeka, oddaljena komaj sto metrov, se mi je zdelo, da vanjo nimam več vstopa. Zaradi ljubega miru smo vsi pristali na igro, ki jo je igrala ženska, ki me je sovražila. Na srečo sem dobila službo, obiskovala pa sem tudi tečaje, kjer sem si pridobivala znanje za sprejemne izpite na fakulteti. Mojih nemških spričeval niso priznali, kar me je še dodatno potrlo.«

Ana je preživljala čas med službo, študijem, pogovori z babico in pozneje, ko sta se rodila dva nečaka, se je posvečala tudi njima. A le, če njune mamice ni bilo doma.

»Razmere so postajale vedno bolj nevzdržne, saj je ženska sejala zlobo na vse strani. Ni dovolila, da bi kdorkoli prihajal na obisk k meni, ker bi se ob tem moral zapepljati čez »njeno« dvorišče. Izsiljevala je babico, da prepiše hišo nanjo in na brata, a babica tega ni hotela. Prišlo je celo tako daleč, da jo je fizično napadla, vsa vas se je zgražala, babica pa se je, zlomljena in še zmeraj v šoku, preselila k meni. Brat je bil prav tako popolnoma na tleh, začel je tudi

piti, a hudobnica še ni odnehala. Začela mu je groziti, da če ne postane solastnica hiše in tudi gozda, bo pobrala otroka in šla. To se je nekega žalostnega dne res zgodilo. Dečka sta prihajala le še občasno, a vsakič, ko smo ju objeli, se nam je paralo srce. Bila sta zanemarjena, v modricah, prestrašena, starejši je lulal v posteljo. Brata sem pregovorila, da je vso stvar prijavil, potem šele se je začela kalvarija. Ženska je bila res hudičevka. Uničevala je otroka, pa tudi nas. Potem pa se, nekega lepega dne, naredi čudež, ona spozna drugega, ki jo je hotel brez otrok, mirne duše je dečka pripeljala k nam – in ni je bilo več. Brat ju je objemal, se jokal od sreče, za babico pa smo morali poklicati pomoč, ker ji je skoraj zastalo srce. A kalvarije še ni bilo konec. Pomagati sem morala bratu, da se je šel zdraviti. Alkoholizem se mu je že zapisal na obrazu in čeprav je imel komaj trideset let, je bil videti kot starec. Kalvarija je trajala več mesecev, pa se je že pobral, a je vnovič padel in začel piti. Bilo je res hudo, da huje ni moglo biti.«

V tem času je, na srečo, tudi diplomirala. Želja po izobrazbi se ji ni povsem urešila, saj je obstala le na prvi stopnji študija. Če ne bi bila tako vztrajna in trmasta – kdo ve, bi ji sploh kaj uspelo?

Trpelo pa je zasebno življenje, saj ni imela ne časa ne priložnosti, da bi koga spoznala. Njeno srce je bilo razpeto med Slovenijo in Elo. Če je le mogla, je za nekaj dni pobegnila k njej. Ani se je zdelo, da ni ne tič ne miš. Nikogaršnja pravzaprav.

(Se nadaljuje)

Očetje na porodniškem dopustu

DAMJANA ŠMID

moj pogled



Zakaj pa ne? Kdo, kdaj in kako naj se odloči sam. Mar ni to pravica, ne obveznost? Vsakič, ko dobimo nove predloge, najprej protestiramo, še preden razmislimo. Spomnimo se samo množičnega podpisovanja zadnjega predlaganega družinskega zakonika. Ko nam vlada nekaj ponudi, razmišljajmo. Preberimo, preverimo in oblikujmo svoje stališče. Nič drugega ni treba. Tako in tako bodo vmes sprejeli tri druge zakone, ki nas bodo veliko bolj lopnili po denarnici kot omenjeni predlog o porodniški. Pa se zanje ne bo dvignilo toliko prahu. Na koncu imamo vedno pravico, da se odločimo po svoje. Izkoristimo, uveljavimo ali izgubimo.

Najprej nas vedno zmoti to, da je nekaj obvezno. Ljube duše, kje pa živite. Ali vas vsak dan vprašajo, kakšno življenje želite živeti? Zato ne jokajmo,

da to ne more biti obvezno. Seveda je lahko. Ravno toliko je obvezno, kot je obvezno po končani porodniški ostati doma ali iti v službo. Vzameš ali pustiš. Samo takrat nikogar več ne skrbi, ali se starša vračata iz službe ob šestih in je otrok v varstvu več kot devet ur. Za pravice, ki jih koristimo, pač tudi plačujemo. Predrago seveda. Znotraj zakonov smo enako svobodni kot odgovorni.

Seveda ima oblast vedno svojo matematiko. Tudi vsaka družina jo ima. In vsak posameznik. Če država pri tem računa, da bo privarčevala in je predlog zgolj in samo iz tega namena, se kaj hitro ušteje pri tem. Teh pet odstotkov očetov, ki so do sedaj koristili starševski dopust, se lahko tudi poveča. Zakaj pa ne? Tako bo privarčevanega denarja bolj malo, saj se bo zamenjal samo

glavni igralec te zgodbe. Namesto mame bo doma oče. S tem ni nič narobe.

Kdo bo doma, ko bo otrok star trinajst mesecev? Kdo bo vzel nego, ko bo bolan? Saj vendar ne more biti samo mama tista, ki skrbi za otroka. Saj ni samo dojka tista, kar potrebuje otrok. Očetje menda težje ostanejo doma. Ta je res nizka, pod rebra in tako zelo naša. Mar samo očetje opravljajo takšne službe, kjer so nepogrešljivi? Ženske pa že zaradi reproduktivne vloge rajši izbiramo neke »šalabajzarske« službe, kjer lahko manjkamo brez težav, kolikor se nam zljubi? Kako tradicionalno.

Če izhajamo samo iz tega, da bi bili z zakonom malo bolj enakopravni, potem sem takoj za ta zakon. Kajti malo predolgo že vlečemo ta voz, kako očetje težje dobijo dopust kot

mamice. Kako delodajalci težko pristanejo na to, da bo delavec odsoten. Pri ženskah pa kar ploskajo od navdušenja pri vsaki porodniški in negi otroka? Rada bi videla takšnega šefa. Ampak en zakon ne bo tega spremenil. Miselnost bo ostala enaka. Ženska je mama, moški pa je oče samo, kadar mama ne more? Včasih slišim očete, ko se pogovarjajo na igrišču. Nekateri rečejo »sem varuška«. Mar res? Čigavih otrok pa? Mar ni očetovska vloga dodeljena s polno funkcijo? Ali pa rečejo, danes sem mama. Kako ljubko, da ima otrok dve mami

Mogoče pa očetje še danes ne vedo, ali bi vzeli to krasno vlogo ali bi rajši igrali znano vlogo vedno odsotnega očeta? Menim, da smo kot pubertetni. Bi pa ne bi. Ta predlog govori o tem, da je oče lahko malo več oče. Tisti, ki so to

preizkusili že pred tem predlogom, vedo, kako je to. In če so si to želeli, so si vzeli to brez zakona. Želja je na prvem mestu. Človek se običajno odloča zaradi sebe in svojih potreb. Če nekdo ne vidi smisla v tem, da skrbi za otroka, bo rajši delal. Saj ne gre samo za mesec porodniške. Veliko ljudi dela dvanajst ur, vsak dan. Zato, ker so nepogrešljivi ali so se naredili nepogrešljivi? Moški so krasni očetje. Mogoče bi vzeli ta predlog kot izziv. Za delodajalce – preživeli boste. Za mame – odlepite se od otrok. Za očete – vzemite priložnost. Za državo – ustvarjajte pogoje za starše. Za našo miselnost – če hočemo naprej, potem se moramo premikati. To pa pomeni pogledati različne smeri in prakse in vzeti zase tisto, kar ustvarja napredek. Najbrž ne bo nikogar nič bolelo.

Zanimivosti

Planinski izlet: Mala Rateška Ponca (1925 m)

Soseščina divjih strmin

Veličasten mejni greben med Slovenijo in Italijo Vevnica – Strug – Zadnja – Srednja – Visoka Ponca se zaključuje malce bolj spokojno, a še vedno zelo visokogorsko. Vzpon za dušo s fantastičnim razgledom.

JELENA JUSTIN

Bi šli nekam v neposredno bližino veličastne skalne divjine, jo potipali z očmi, se navdali energije in njene neustavljive lepote, pa da vam ne bi bilo treba plezati po izpostavljenih prečkah, po stenah, ampak da bi na vrh preprosto zgolj hodili? Potem je današnja tura za vas. Obiskali bomo Malo Rateško Ponco, ki zaključuje divje strmine grebena od Vevnice do Visoke Rateške Ponca. No, nekega dne, ko bomo veliki, morda obiščemo tudi njiju.

Zapeljemo se proti Trbižu, potem pa Pod klancem zavijemo levo proti Belopeškemu jezeru oz. Mangartskemu jezeru/Laghi di Fusine. Približno dva kilometra

pred jezerom, nekaj 100 metrov naprej nad mestom, kjer se cesti z leve strani priključi kolesarska pot, parkiramo na desni strani na manjšem parkirišču. Z razlogom, verjemite! Nadaljujemo po cesti do Belopeških jezer, kjer nadaljujemo kar naravnost po makadamski poti. Smerokaz nas hitro usmeri proti Koči Zacchi/Rif. Zacchi. Nekaj časa sledimo precej strmemu kolovozu, potem pa se kolovoz spremeni v hitro vzpenjajočo se pot. Vzpon poteka v okljukih, tako da strmine ni zaznati. Izpred Koče Zacchi se odpre čudovit pogled na Vevnico in Mangart. Od idilične kočice, okrašene z budističnimi zastavicami ter nekaterimi nacionalnimi zastavami, mdr. tudi s

tibetansko, se usmerimo desno navzgor. Pot poteka skozi gozd, lepo v okljukih. Preko mostička prečimo manjši potok, višje pa se srečamo s potjo, ki zavija levo navzdol. To je pot, po kateri bomo kasneje sestopali. Nadaljujemo kar po poti naravnost, v gozdu desno nad nami, je zavetišče pod Poncami. Višje prečimo še en mostiček, nato pa se začne pot v okljukih vzpenjati. Okoli nas so sami macesni in z vsakim višinskim mestom je razgled bolj in bolj čudovit. Povzpne se vse do Vratc, do višine 1844 m, kamor pripelje tudi lovska steza z naše strani, ki se začne na vrhu letalnice v Planici. Na Vratcih zavijemo levo in hodimo pod špicami, ki smo jih prej gledali pred

seboj. Sledi nekaj malce zoprnih korakov po krušljivem terenu, nato pa se pot usmeri po grapi navzgor. Previdno, saj je grapa polna nabranege materiala in krušljiva. Na vrhu grape je najbolje, da pustimo palice in se skozi gostoruševje prebijemo do vrha Male Rateške Ponca. Vrh nas nagradi s fenomenalnim razgledom; pred nami je Visoka Rateška Ponca, ki daje slutiti, da sta za njo, sicer ju ne vidimo, Srednja in Zadnja Ponca, ki jima sledi Strug, potem pa še Vevnica, Koritniški Mangart in Mangart. Ob Mangartu sta Bukovnik in Kopa. Razgled na divje strmine, ki kar vabijo, da jih obiščemo. Do vrha smo od avta potrebovali približno 2 uri in pol.



Vevnica, ki je še rahlo mokasta, in Mangart. / Foto: Jelena Justin

Z vrha sestopimo do grape, potem pa lahko kar po grapi navzdol nadaljujemo do markirane poti. Sledi sestop do poti, ki je prej zavijala levo, zdaj pa skrenemo desno v smeri Švabešce/Svabezza. Sledi lagoden sestop, pa nekaj vzpona do kipca Marije, odkoder je čudovit pogled na Vevnico in Mangart. Sledi sestop po krušljivem terenu, ki pa je zavarovan z ohlapno jeklenico in mestoma ojačan z lesom. Sestopamo skozi gozd, mestoma precej strmo. Hodimo po

pobočju Švabešce, nato pa nas pot usmeri ostro levo in nato strmo navzdol. Do-sežemo cesto, ki pelje proti Belopeškemu jezeru, točno tam, kjer imamo parkiran avto. Zdaj vemo, zakaj se je zjutraj splačalo hoditi malce po cesti. Prepričana sem, da bi bilo to po turi vse prej kot dobrodošlo, tako pa smo lepo zašpilili čudovit visokogorski pohod.

Nadmorska višina: 1925 m
Višinska razlika: 1000 m
Trajanje: 4 ure in 30 minut
Zahtevnost: ★★★★★



Razgled z Male Rateške Ponca na Visoko Ponco in Vevnico v ozadju / Foto: Jelena Justin



Belopeška oz. Mangartska jezera / Foto: Jelena Justin

Mož kot prtljaga

ALENKA BOLE VRABEC

mizica,
pogrni se



Dobrih sto kilometrov na levo in na desno od Trubarjevega Rothenburga je vrsta zanimivih krajev. Pa sva z Izbranim rekla: pojdiva kar na levo do Heilbronna, ki sodi med velika nemška mesta, saj ima okoli 120 tisoč prebivalcev. Znano je že iz rimskih časov kot »villa helibrinna«, mesto pa je postalo še posebej znano po igri Heinricha von Kleista Katica iz Heilbronna. Ta junakinja je privlačna še danes. Današnje »Katic« izbirajo po zapletenem razpisu, jih slavnostno razglasijo, so pa vse čedne, pametne in duhovite; so promotorka mesta, ki se ponaša z imenitno mestno hišo, zgrajeno v 16. st. Na njej je prelepa

astronomska ura, ki ob določenih urah tudi kikirika. V svežnju prospektov, ki sva jih dobila od ene izmed »Katic«, je eden s ponudbo za vikend ženske zvestobe v Weinsbergu. Kje in kaj za vruga pa je to? Seveda greva pogledat!! Dobrih deset kilometrov stran se nad mestecem Weinsberg, obdana z vinogradi, dviga ruševina gradu Weinsburg. Leta 1140 je bilo tu prizorišče boja za nemško krono. Po nekajtedenskem obleganju je kralj Konrad III. iz rodu Staufov premagal bavarskega Welfa VI. Ženske in otroci so lahko zapustili grad, moške je čakala smrt. Ženske so smele vzeti tisto, »kar so nosile v rokah«. Ko so se grajska vrata odprla,

ženske svojine niso nosile v rokah, ampak na hrbtu. Svoje može so si oprtale štuporamo in ti so odnesli živo kožo, kajti kralj ni prelomil besede. Dogodek, zapisan v kölnski kroniki, bi utonil v pozabo in ruševine bi prerasla trava, če se ne bi zanje zavzel ljudski pesnik in zdravnik Justinus Kerner in z njim posredno 1823 ustanovljeno weinberško žensko društvo, ki za ostaline na griču skrbi še danes. Na občini je muzej Zvestoba žensk, na državnem posestvu pa najstarejša vinarška šola v Nemčiji. Spet v Rothenburgu sva se osvežila z malinovim napitkom in nato ob osminki frankovskega vina grizljala jed s pomeljivim imenom:

Ravbšicova solata

(Raubschütze salat)
Za 4–6 potrebujemo: 500 g mrzle srnine pečenke, 2 kislji kumarici, 1 manjšo čebulo, 1 strok česna, 250 g svežih ali vložjenih jurčkov, 150 g naribane korenja, 100 g koruze iz pločevinke, 1 brizg worcesterske omake, 1 vejico peteršilja, 1 vejico kislice, 1 vejico timijana, 1 vejico majarona, sol, poper, olje in kis po okusu, 4–6 jajc.

Mrzlo pečenko narežemo na tenke majhne koščke. Gobe očistimo s čopičem in kuhinjskim papirjem ter jih narežemo na lističe. Kumarici narežemo na majhne kocke, čebulo pa na lističe. Korenje naribamo, koruzo odcedimo. Vejice timijana, majarona, peteršilja in kislice nasekljamo,

česen stremo. Jajca skuhamo, ohladimo in olupimo. Iz olja, kisa, worcesterske omake, dišavnic, popra in soli naredimo preliv. Sestavine zmešamo in solato za pol ure postavimo v hladilnik. Preden damo solato na mizo, jo okrasimo s polovicami jajc. Postrežemo z dobrim kruhom.

Malinov smuti

Za 4 kozarce potrebujemo: 1 narezano banano, 600 g malin, 1 l mrzlega posnetega mleka (1,5), sladkor po okusu, lističi melise za okras.

Nekaj malin pustimo za okras. Vse sestavine damo v mešalec in dobro zmiksamo. Smuti nalijemo v visoke kozarce, okrasimo z malinami in lističi melise.

Planinska stoletnika

MIHA NAGLIČ

mihovanja



Ste že bili v Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani? Odprt je komaj tri leta, v njem so 7. junija odprli razstavo o dveh markantnih osebnostih, ki sta vsaka po svoje in zelo izrazito zaznamovali zgodovino slovenskega planinstva. To sta arhitekt Vlasto Kopač (1913–2006) in slovenist Tine Orel (1913–1985). Skupno jima je vsaj troje: letnica rojstva, obrobno gorenjsko poreklo (Kopač je bil po rodu Žirovec, Orel Trzinec) in popolna predanost planinstvu. Kopač jo je izkazoval v svojih romanjih v Kamniške planine, ki so bile njegov drugi dom. V njih je kot alpinist in gorski reševalec krepil telo in duha, to je bilo zanj še posebej pomembno po izkušnji dvojnih dachavskih muk; prve (1943–45) je preстал med vojno v zloglasnem taborišču, druge, ki so bile še hujše, pa po vojni, na

dachauskih procesih in v zaporu, na katerega je bil obsojen (1947–52). Ko je bil direktor ljubljanskega spomeniškega varstva, se je zavzel za Veliko planino in upravičeno velja za njenega rešitelja. Bil je prvi povojni predsednik slovenske planinske organizacije (zdaj PZS) in na koncu njen častni predsednik, pa še planinski ilustrator, publicist, arhitekt planinskih objektov in obeležij. Tu ne moremo naštetiti vsega. Imel sem srečo, da sem ga tudi osebno spoznal. Te sreče pa nisem imel s profesorjem Tinetom Orлом, z njim sem srečeval le na straneh Planinskega vestnika, urejal ga je celih 30 let!

Na odprtju njune skupne razstave je oba predstavil dr. Matjaž Kmecl, bilo ga je užitek poslušati, zlasti v pripovedi o Orlu, ki je bil njegov ravnatelj na celjski gimnaziji in ga je tudi osebno dobro poznal. Bil je pravi »planinski Orel«, njegova izrazna moč je bila zlasti v tem, da je znal dejavno planinstvo povezati z vrhunskim besedovanjem o njem. Pa se poklonimo spominu tega moža še mi, tako da skupaj preberemo značilen odlomek iz njegove planinske knjige Na bregovih Bistrice (1938). »Rado se primeri, da se ljubitelji gora imenujejo čudaki, izgnanci ali izrinjeneci. Nekaj je resnice na tem; vsaka strast ima nekje svoje žarišče. Ta in oni išče slave na športnih igriščih, v politični zmešnjavi, v vrtincu vsakdanje zmede, ki meče

na površje strohnelo bršo in lahke lesove. Velika večina onih, ki ljubijo gore, se poslužuje gora kot sredstva za zabavo in oddih. Nekaj je takih, ki so jim gore okvir in vsebina življenja. Ti ne iščejo niti slave niti oddiha. Ne postajajo na križpotjih z vzdih in slavospevi na dober zrak. Mnogi se vračajo v mesto z istim obrazom, živeli bodo v ravnem kakor poprej. A če se srečajo njih oči z obrisii ljubljenih vrhov na obzorju, se jim zaiskre, v duši se jim razsvetli, srce močneje bije. Za alpsko činitev je treba ideje in neke vrste inspiracije. In kakor pri nobenem umotvoru umetniško sredstvo ne utelesi ideje, kakršna je bila spočeta, tako tudi vsaka tura trpi na pomanjkljivostih. Prav zato z radostjo sprejemamo svetle ure, ko zadržeta v nas sleherni živec v vseobjemajoči struji volje za borbo z naravo, z goro.«

To so besede iz nekih drugih časov, zvenijo arhaično, a še vedno so polne sporočila tudi za naš čas. Prav zato pa nam tule gre – za posredovanje planinskega izročila, s katerim je razstava v mojstranskem muzeju dobesedno nabita. Preden smo jo obiskali, smo naredili še družinski izlet; sinu sem hotel pokazati slap Peričnik in severno steno Triglava, opravila pa sva tudi vzpon po »ferati« na skalo »Mali Triglav« pri Aljaževem domu. Moj predlog: ko boste šli to poletje v Julijce, obiščite spota še naš planinski muzej. Ne bo vam žal!

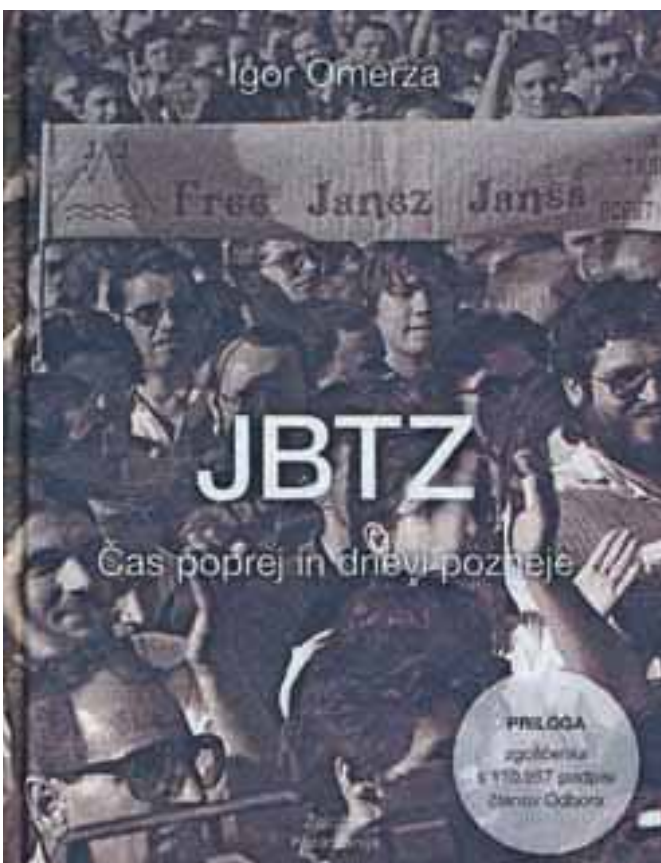
Vaš razgled



Smučarji skakalci, ki zadnja leta sicer tekmujejo tako pozimi kot poleti, še vedno na poletne tekme hodijo precej bolj sproščeno. Tako je minuli konec tedna češki veteran Jakub Janda s seboj v Kranj pripeljal tudi družino, ob sobotni očetovi zmagi pa se je na zmagovalni oder urno povzpел tudi sin in pokazal, da že obvlada prvine smučarskih skokov. V. S. / Foto: Gorazd Kavčič



Lep čas je že minil od dobro obiskane Noči v Bitnjah, sedaj pa nanjo še spominja velik napis čez regionalno cesto, kjer se organizatorji zahvaljujejo vsem za pomoč. Na čudežno besedico hvala na tem transparentu nas je opozorila naša bralka Marija Jamnik. V današnjem času, ko nam je vse samoumevno, je lepo videti, da se kdo zahvali. Ali pa uporabi kako drugo čarobno besedo: prosim, dober dan, oprostite ... D. Ž. / Foto: Gorazd Kavčič



Igor Omerza, JBTZ – Čas poprej in dnevi pozneje, Karantanija, Ljubljana, 2013, 286 strani, 29,90 evra, www.zalozbakarantanijsa.si

Nove knjige (181)

JBTZ

MIHA NAGLIČ

»Spomladi, v sredo, 27. aprila 1988, pravkar je odbila polnoč – bilo je dokaj hladno in skoraj polna luna je sem in tja pokukala izza oblakov –, se je po opustelih ulicah središča slovenske socialistične prestolnice četica ljubljanskih udbovcov, poimensko Peter Prebil, Miran Frumen, Drago Isajlovič, Samo Žorž in Brane Ferfolja, tiho in previdno približevala trinadstropni meščanski zgradbi na Cankarjevi 10. Ko so se prikradli do tja, je Ferfoljev Brane, po profesiji zadolžen za vlamljanje in neopazno premaganje ključavnic, brez težav odprl masivne dveri, ki so

ponoči zapirale širok podhod, po katerem se je prišlo na precej prostrano dvorišče, kjer je v levem, oddaljenem kotu stala pritlična hišica, last računalniškega podjetja Mikro Ada. Nočni tiči so se ji neopazno približali in tudi vrata v njene prostore se niso mogla dolgo upirati izkušenim in spretnim rokam omenjenega državnega vlomilca. Nato se je rokovnjaška ekipa političnih policajev urno zmuznila v notranjost tega družbenega podjetja.«

To je prvi odstavek iz nove knjige Igorja Omerze. Njen naslov: JBTZ – Čas poprej in dnevi pozneje. Leta 2010, ko je objavil svojo monumentalno monografijo o

Edvardu Kocbeku (Osebni dosje št. 584), je bil tudi gost Glasove preje. Njegove knjige so, kakor priča tudi gornji odlomek, prave arhivske detektivke. Njegov metodološki pristop je tak, da svoje raziskave začne v arhivih, s proučevanjem številnih in dostikrat duhamornih dokumentov. Iz njih pa potem sestavi napeto zgodbo, ki seveda ni fiktivna, ampak je stvarna, utemeljena prav na proučenih arhivskih virih. Takšna je tudi njegova zgodba o JBTZ. Osredotočena je ob dveh oseh, poprejšnji in poznejši. Poprejšnja je zgodba tistega znamenitega dokumenta, ki ga je zastavnik Ivan Borštnar (B) prinesel Franciju Zavrllu (Z), odgovornemu

uredniku Mladine, ta pa ga je izročil Janezu Janši (J). Zraven je bil tudi David Tasič (T), tedanji novinar Mladine in sedanji direktor založbe Karantanija, založnice knjige JBTZ. Domneva njenega avtorja je, da je bil tisti dokument le povod za aretacijo JJ, dejanski vzrok pa njegova težnja po boju za oblast. To težnjo je jasno izrazil že v enem od svojih člankov (Katedra, 20. 4. 1988) tik pred usodnimi dogodki: »Na očitke, da je naš program boj za oblast, odgovorjamo pritrdilno. Nikoli ne bomo pristali na tezo, da je oblast rezervirana samo za nekakšno avantgardo. Naš program torej JE boj za oblast.« In ta, kot veste, še traja. Znova.

VEDNO JO JE LEPO SREČATI

Tržiška pevka medenega glasu Eva Moškon je s svojo zasedbo E.V.A. posnela novo skladbo Kako lepo te srečat bo spet, za katero so posneli tudi videospot. S koncertom je očarala domačo publiko ter nastopila tudi v Ljubljani, aktivna pa ostaja tudi v poletnih mesecih.

Samo Lesjak

Vrh slovenske glasbene estrade se je Eva prebila z uspešnico Iz pekla do raja v duetu z Janom Plestenjakom, nato pa solistično kariero nadgradila z nastopanjem z zasedbo E.V.A., ki jo sestavljajo kakovostni glasbeniki: kitarist Andrej Pekarovič, basist Uroš Usenik, klavirist Mitja Kavčič, vokalistka, saksofonistka in flautistka Katja Stare ter bobnar Roman Milavec.

Doma je najlepše

Na tokratnem koncertu pred domačim občinstvom v tržiškem Kulturnem centru so se jim na odru pridružili še posebni gostje, ljubiteljem glasbe znani obrazi: pevka Manuela Brečko, pevec Tomaž Ahačič, pevec in

kitarist Venko Dolenc ter trobentač Aleš Klančar. »Vedno mi je v veliko veselje in čast nastopiti pred domačo publiko. Tudi tokratni koncert se mi je zdel čudovit, nepozaben,« je zadovoljna po koncertu dejala Eva.

Skupaj so navdušili z uspešnicami, kot so Misel nate, Najine tri, Blizu in Pridi greva, predstavili pa so tudi nekaj novih skladb, ki bodo krasile Evin naslednji album. »Pri izvedbi skladbe Iz pekla do raja je v čevlje Jana Plestenjaka stopil Tržičan Tomaž Ahačič, s katerim sva sicer 'iz pekla do raja' prišla med mojim opravljanjem vozniškega izpita – Tomaž je bil namreč moj inštruktor. Pesem Veter Beli Konj, ki smo jo zaigrali skupaj z Venom Dolencem, pa je starejša od mene, Venko jo je napisal v letu '80. Z Manuelo Brečko pa sva spoznali že nekaj let nazaj, prav na avdiciji za duet z Janom. Po

toliko letih sva si končno urednili željo in na odru zapeli skupaj,« je goste navdušeno predstavila Eva. Eden izmed vrhuncev večera je bila prav gotovo projekcija novega videospota za pesem Kako lepo te srečat bo spet. »Videospot smo si ogledali iz vrst občinstva, bilo je zabavno – kot v kinu!«

Negotovati medsebojne stike

Navdih za poletno razigrano pesem, ki nosi v sebi pozitivno misel na pretekle in prihodnje čase, je bila lepa novica Evi, da jo obišče njena draga prijateljica Tjaša, s katero sta skupaj odraščali, sedaj pa živi na Dunaju. »Ideja se je porodila prav iz potrebe po ustavljanju časa in negovanju medsebojnih stikov, čemur pa sodoben način življenja žal ni naklonjen,« pravi Eva.

Skladba je sicer svojo filmsko podobo dobila pod

taktirko režiserja Sandija Skoka, na snemanju pa ni manjkalo zanimivih pripetljivajev. »Prav gotovo nam bo v spominu ostal nenaden pobeg glavnega akterja, motorja Ferda, letnik '58, ki je zdrvel po bregu navzdol in to naravnost proti avtu, ki je ravno dobil nova vrata. Na srečo smo ga pravočasno prestregli in uspešno zaključili snemanje,« se zabavnega druženja spominja Eva.

Aktivno še naprej

Kot udeleženka Eme in številnih festivalov si je Eva v glasbeni sferi nabrala že mnogo izkušenj, poleg tega pa svoje znanje s poučevanjem petja predaja mladim. Pri nadaljnji karieri ostaja realna, prihodnosti se loteva korak za korakom.

»Poletni čas bomo izkoristili za krajši počitek, vendar ostajamo aktivni. Avgusta bomo tako dokončali pesem z naslovom Dež, ki jo nameravamo predstaviti še pred začetkom jeseni. Nato pa bomo vso energijo posvetili novemu albumu, ki bo izšel v prvi polovici prihodnjega leta. Kar se koncertnega dogajanja tiče, pa lahko vse že ta trenutek povabim v Festivalno dvorano, ko bomo 5. septembra igrali na 50. obletnici delovanja Pionirskega doma – centra za kulturo mladih, morda pa se srečamo tudi na tako imenovani Šuštarški nedelji,« je o začrtani glasbeni poti dejala Eva. »V bližnji prihodnosti se spogledujemo tudi s prijavo na dva festivala, več o tem pa naj za zdaj še ostane skrivnost.«



Korak za korakom: Eva ostaja zvesta sebi in svoji glasbi.



Simpatični duet: Eva Moškon in Manuela Brečko



Zasedba E.V.A. se bo odpeljala na zaslužen dopust – z obljubo, da se jeseni spet srečamo. / Foto: arhiv pevke (Jan Štefan Lebar)



Župan občine Tržič Borut Sajovic čestita Evi ob zaključku koncerta v tržiškem Kulturnem centru. / Foto: Matic Zorman



Naj zaigra harmonika

Na Jezerskem se v nedeljo obeta tekmovanje harmonikarjev in v nadaljevanju velika vrtna veselica z ansamblom Veseli Gorenjci. Tako da bo narodnozabavno vzdušje v nedeljo v polnem razmahu. Poleg veselice pa so se organizatorji odločili, da Jezersko letos obogatijo z zvoki harmonik in tako organizirajo tekmovanje. Vsi, ki bi bili pripravljeni sodelovati ali so zainteresirani tekmovati, naj to sporočijo vodji ansambla Veseli Gorenjci Tinetu Zelniku na 041/698 564. Veselica in tekmovanje bosta potekala v nedeljo, 14. julija, od 10. ure naprej pri Planšarskem jezeru na Jezerskem. Program: ob 10. uri zbor harmonikarjev pri Planšarskem jezeru na Jezerskem; ob 11. uri tekmovanje harmonikarjev in ob 15. uri velika narodnozabavna veselica z ansamblom Veseli Gorenjci. Povezovalc programa pa bo humorist Boštjan Meglič – Peška.

HUMOR, HOROSKOP

VSE JE DOMAAAAČE

Ob odkritju domačega sadja s kmetije Trst & co. smo se odpravili k ponudnikom po Gorenjski.

Mali Brat

Neznosna lahkost prodajalcev sadja v zagotavljanju, da gre za domače sadje in zelenjavo slovenskih pridelovalcev, v resnici pa so njihovi sadovnjaki in njive v tržaškem skladišču, kamor so izdelki pripeljani v hladilnikih iz različnih delov sveta, nas je vzpodbudila, da tudi gorenjske prodajalce sadja in zelenjave vprašamo, pri katerem kmetu oni jemljejo

Prvi prodajalec nam je zagotavljal, da je njegovo sadje izključno slovenskega porekla in je rezultat integrirane pridelave. Vprašamo ga, zakaj hruške izgledajo tako lepo, kot bi jih nekdo narisal, pa nam odgovori, da jih potem, ko jih obe-rejo z drevesa doma skrbno očistijo in uredijo za prodajo. »V našem sadnem salonu pridelke polepšuje cela družina.



Fotomontaža: Schwabingen

Pridelovalci že uvajajo nove vrste sadja. Tokrat vam predstavljamo banananas, jabodo in lubrenico.

Saj veste, otroci imajo počitnice in časa na pretek,« razloži prodajalec. Aja? Branjevka na koncu tržnice ima tepke, besniško voščenko, maline s Kašarije, pa pristen gorjanski ribez. »Imate tistega s Cvetlične ulice v Naklem?« vprašamo, pa nam odvrne, da žal ne več, saj nakelski ribez s priznano kvaliteto poide že takoj zjutraj. Vse pridelano doma, nam

potrdi branjevka. Nekoliko sramežljivo se na robu stojnice veni gajbici skrivajo mango, papaja in marakuja. »Vse domače,« zagotavlja prodajalka: »Mango imamo v dnevni sobi zraven televizije, saj sadež potrebuje toploto, papajo pa kupujemo pri kmetu z zgornjega konca, od Jesenic naprej. Prideluje ga izza stare mlekarne. Marakujo smo letos uvedli

poskusno. Pridelali smo jo v teg lcih, ampak samo šest sadežev. Zato jo tudi malo skrivamo, ker je nimamo dovolj. Bolj, če kdo vpraša. Drugo leto bomo nasadili še kibuje, bukave in meleze. Stranke namreč vse bolj povprašujejo po ekotičnem sadju.«

Ustavimo se še pri prodajalcu ob cesti. Češnje, breskve, marelice, vse s Primorske ..., nam zatrjuje. V eni od gajbic zasledimo zanimive sadeže (glej sliko). »Tole je banananas, ki smo ga razvili v sodelovanju z domačim mojstrom cepljenja sadnih vrst. Tu sta še jaboda in lubrenica. Prva je jagoda z jabolčnimi lastnostmi, njeno meso je trše. Lubrenica je hibrid med lubrenico in breskvo. Prednost so večje peške, ki se ne zatikajo v zobe.« Sosednji trgovec je imel na mizi same iPade in napis, da prodaja jabolka, uvožena iz ZDA. »Naroču sem apple, so mi pa tole poslal,« je dejal. No, pol se pa pejt.

Od zadaj

Inovacija slovenskega pravosodja: Če imaš kaj pod palcem, ta palec zapora ne bo videl. Zaporji bodo tako še naprej rezervirani le za reveže.

Na Google so v povezavi z njihovim fotografiranjem po Sloveniji dobili nenavadno prošnjo državljana Slovenije V. Türka. Želi namreč zameglitev neke hiše v Seči.

LAŽJI SUDOKU

6	4		5	2		7	
		3	6		8	9	
		7		9		2	
7							2
1			3	8	9		4
9							3
		1		6		3	
		2	8		4	6	
	9		2	3		5	

Rešitev:

7	5	6	1	2	9	8	4
6	1	9	7	5	3	2	8
8	2	5	9	6	1	7	3
3	8	2	4	7	9	5	6
4	7	3	8	9	6	2	1
9	8	7	1	3	4	5	2
2	4	3	6	8	7	1	9
5	1	2	8	4	3	6	7
1	2	9	5	6	7	3	8

TEŽJI SUDOKU

8				7			9
1				3		4	
		9	8			7	
				1		7	9
6			7		8		1
7	2			9			
		5			4	6	
	7		3				2
	8			6			

Rešitev:

7	9	1	2	8	6	5	3
2	8	6	5	3	9	7	1
8	2	9	7	1	4	3	6
3	4	5	6	2	1	8	7
6	7	3	8	9	2	5	4
5	1	2	4	3	7	6	8
4	3	2	1	5	6	8	9
9	6	8	7	4	3	1	2
1	2	3	4	5	6	7	8

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebelenih devetih kvadratov.

Sestavila: P. F.

TA JE DOBRA

Življenje kot Coca Cola

Po mnogo letih se srečata prijatelja in se pogovarjata o dobrih starih časih.

V nekem trenutku pa eden drugega vpraša:

»Kakšno pa je kaj tvoje spolno življenje?«

Prijatelj odvrne: »Tako kot Coca Cola.«

»Super. Torej sladko, pa še peni se.«

»Ma, ja. Nič od tega: Včasih je bilo normalno, potem je postalo »light«, zdaj je pa »zero!«

Striženje in britje

Pride Gorenjec k frizerju in vpraša: »Mojster, kolk je striženje?«

»10 evrov.«

»Kaj pa britje?«

»5 evrov.«

»Dobr, pol mi pa obrij glavo!«

Dobra novica

Sin: »Mamaaaa, imam dobro novico.«

Mama: »Naj uganem, dobil si petico pri matematiki?«

Sin: »Rekel sem dobro novico, ne pa čudež!!«

Pred poroko

»Draga, pokusi torto.«

»Ne, hvala. Ne jem po šesti.«

»Ampak res je dobra, moraš jo pokusiti.«

»Res ne bom no. Ne maram sladko.«

»Ampak nadev je odličn.«

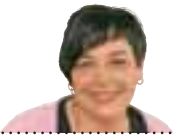
»Hvala, ne maram čokoladnega «

»Pa jej že, baba trapasta, noter je prstan, rad bi se poročil s teboj.«

NOVO DARILLO ZA NOVE NAROČNIKE GORENJSKEGA GLASA
 Darilni bon za vedeževanje pri vedeževalki Tanji (tel.: 040 514 975)
 Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA IN MARICA



Oven (21. marca–21. aprila)

Zapadli boste v konflikte z različnimi ljudmi, vendar se temu ne boste mogli izogniti. Hude besede so včasih potrebne, le glejte, da ne boste pretiravali. Finance se vam bodo precej popravile, saj boste prejeli večji denar.

Bik (22. aprila–20. maja)

Na delovnem mestu že nekaj časa ne čutite prave varnosti, zato vam tudi sama koncentracija peša. Pogovor, ki ga boste imeli v prihodnjih dneh, vam bo odprl oči. Konkurenca bo, a to bo za vas samo še večja motivacija. V ljubezni se vam obrača na bolje.

Dvojčka (21. maja–21. junija)

Pred vami je čas novih priložnosti, zato bodite zelo pazljivi na dogajanje okoli sebe. Pričakovanja bodo velika. Ne bo ostalo le pri željah, saj ste končno prišli na vrsto. Vaš dober dan bo petek, zato glejte, da ga dobro izkoristite.

Rak (22. junija–22. julija)

Polni energije in osebne sreče se boste podali novim izzivom naproti. Čisto malo se vam zaplete s strani ljudi, od katerih pričakujete podporo, a to vam ne bo vzelo poguma. Cilj, ki ste si ga zastavili, boste dosegli. Konec tedna bo zelo zanimiv.

Lev (23. julija–23. avgusta)

Z mislimi boste daleč proč in le še upanje vas bo držalo pokonci. Delo vas bo priganjalo, pa tudi neke stare zadeve boste morali še poravnati. Sami sebi boste preveč naložili in se kasneje spraševali, čemu je bilo to sploh potrebno.

Devica (24. avgusta–23. septembra)

Vedno manj znate uživati v drobnih, lepih trenutkih. Vedno se sreča ne vidi, a to ne pomeni, da ne obstaja. Iz tira vas bo metalo ravno to, da boste preveč premišljevali o minulih dogodkih. Pot je vedno samo naprej.

Tehtnica (24. septembra–23. oktobra)

Samo premišljevanje vam ne bo rešilo težav, ampak morate za to tudi kaj narediti. Dobre novice boste dobili v pošti, ki jo že nekaj časa težko pričakujete. Na čustvenem področju se vam odpira nova ljubezen, kar je tudi prav.

Škorpion (24. oktobra–22. novembra)

Ne samo ta teden, ampak precej dolgo obdobje se vam bo vse dogajalo povezano z ljubeznijo. Pred vami je družinska sreča in izpolnitev želje na vašem osebnem, čustvenem življenju. Obetajo se vam tudi nove prijateljske vezi.

Strelec (23. novembra–21. decembra)

Vsak od nas si svojo srečo kuje. Začeli si jo boste kovati, s tem se vam precej spremeni. Seveda na bolje, vendar strah vam bo še nekaj časa ostal. Nič zato, važen je pogum in trdna volja. Ponudila se vam bo dobra priložnost.

Kozorog (22. decembra–20. januarja)

V tem tednu boste kljub poletju malo podlegli prehladu. Le limona in čaj ne bosta pomagala. Obiski pri zdravniku vam bo olajšal zdravljenje. Vse to ne bo nič hudega. To, da boste prisiljeni poležavati, vam bo samo v korist.

Vodnar (21. januarja–19. februarja)

V tem tednu boste razne, a kar pomembne stvari postavili na stranski tir in ne boste se ukvarjali z mislijo na možne posledice. Pomembna vam bo samo ljubezen in vse, kar je z njo povezano. Obeta se vam veliko romantičnih trenutkov in pomembnih nakupov.

Ribi (20. februarja–20. marca)

V ljubezni boste doživeli bistvene spremembe. Pred vami so nova spoznanja in novi izzivi. Našli boste potrditev svojih sanj. Navezali boste stik s tistimi, za katere se vam v preteklosti še sanjalo ni, da vam bodo prišli blizu.



NAGRADNA KRIŽANKA



Letno gledališče Khislstein



PERPETUUM JAZZILE

12.7. ob 21.00 uri *Vocal ecstasy*

GIBONNI

19.7. ob 21.00 uri



Vstopnice so na voljo na prodajnih mestih Eventim. Všečkajte našo Facebook stran, kjer bomo razdelili nekaj vstopnic.

SESTAVIL: F. KALAN	SOKRATOVA ŽENA	ATLANTSKI OCEAN	HRANA ŽIVALSKEGA IZVORA	NICOLE KIDMAN	VITO ČREVO	NAŠ PISATELJ (IVO)	GRŠKA ČRKA	ŽENSKI PEVSKI GLAS	DENARNA ENOTA V ETIOPJI	PRODAJNI ŠOPEK CVETLIC	ČRN PRAH V DIMNIKU	VOZNIK TRAKTORJA	RENATA SALECL	REDKA KOVINA (Y)	ŽARGONSKI IZRAZ ZA DENAR	BEOTIJKA
PRITOK SAVE PRI PODGRADU		11									27					
UMETNOST POSILIKAVE STEKLA															17	
DANSKI OTOK ALSEN				DRŽAVA V AFRIKI		3					10		EVROPSKA FLOVNA REKA			
RT V JUŽNI ŠPANJI				UROŠ LAJOVIČ PISA- TELJICA PEROCI			KAMNITA GMOTA	IVO SVETINA	NOGOMETNI BRANILEC MOŠKI PRIN- CIP KIT, FI- LOZOFIJE				JUŽNO- AMERIŠKI INDIJANEC MESTO V ISTRI			
THOMAS NORTON		22	DENARNA IZDAJA GL. MESTO KAZAH- STANA								INOZEMKA TONE VOGRINEC		7			
ITALIK					REKA V SRBIJI	KOŽNA BULA ZOLAJEV ROMAN			20				NAŠA IGRALKA IN PEVKA (T. R.)	HOMERJEV EP	BRITAN- SKA PRE- STOLNICA	
URAD							NAŠ JEZI- KOSLOVEC (IVAN) OTOMAN						6			
PODOBA GOLEGA TELESA		19		KRAJ PRI LJUBLJANI PLANINSKA ŠTAJA ZA ŽIVINO	12					AFRIŠKO DREVO	LETOVIŠČE V ČRNI GORI BELO SORTNO VINO					
GORENJSKI GLAS	ČASOPISNI SESTAVEK		MAKEDON- SKO MOŠKO IME REČICA NA KOPRSKEM					UMETNOST PESNIK BABAIČ						KRAJ PRI ZADRU		
PRED- DVORSKO JEZERO							MEKETANJE PRAŠIČJA NOGA				24			ŽALOST IGRALKA TURNER		
IGRALEC NEESON					RISAR ZEMLJE- VIDOV	ZABOJ NA KAMIONU TELOVADKA SAJN						IGRALEC BIZOVIČAR IME BOGA VIŠNUJA			18	
ANTON ŽABKAR			ARH, NAJ- DIŠČE V EGIPTU GOŠČAVJE		9					MODEL VOZILA VW REŽISER KUSTURICA						
PRIZNANJE ZA USPEH									KRAJ PRI KOPRU	5					MESTO V RUSJI	RUSKI REŽISER (ANATOLE)
ANGLIŠKI GLASBENIK (BRIAN)	2			GRELNO TELO TURŠKO LJUDSTVO V RUSJI				BABICA PO PRIMORSKO	LETALIŠČE PRI MONT- REALU				30			
HRVAŠKI DRAMATIČ (JURE)						15			REKA V GRČJI DUHOVNI VODJA V JOGI					REKA V KAZAH- STANU PRAMEN, SNOP		14
IGELJIC ILEUM KAŠTELAN MIRABEL NAVRTLIL	VODA, KI PRITEKA IZPOD SKAL	ČAČKA, KRACA KOMBIZ PREVOZ OSEB		28			HUNI ZASTAREL IZRAZ ZA KLAVIR					VITEŠKO VAROVALO LOČNA ŽAGA				
NEMŠKA IGRA S KARTAMI					LUKAR	AFRIŠKA KRAVJA ANTILOPA				HUDOBIJA	13			STANE VIDMAR STROK ZA ARABSKO KULTURO		
NAŠA PEVKA (TINKARA)						RIMSKI HIŠNI BOG IGRALKA KEDROVA				ORODJE ZA ZEMELJSKA DELA MAZALNO SREDSTVO						
VRSTA VIŠNJE	23				16			UMAKNITEV						YODNA ŽIVAL S KLEŠČAMI PADEC		
LOJZE BRATUŽ			EGIPČANSKI SVETI PTIČ NEMŠKI FILOZOF (IMMANUEL)				LUKA V SEVERO- ZAHODNI ŠPANJI	LETOVIŠČE OB ČRNEM MORJU					1		REŽISER KAZAN	PISATELJ MAY
PEVEC KERSHAW					LOVSKI PLEN	21			ZGRABLJEN KUP ČESA STADION V BUDIM- PEŠTI	29						25
VRBA IVA (NAREČNO)				SNEŽNI PLAZ JOŽE OLAJ							DOMAČ- NOST JANKO ŠOPAR					
KRPA		8				NAREČNI IZRAZ ZA JAREM								MLEČNI IZDELEK	26	
AMERIŠKA IGRALKA (MARY)						NOVINARKA NA POP TV (MATEJA)			4						DELEŽ (NAREČNO)	



Nagrade:

- 1. 4 vstopnice za prireditev na Letnem gledališču Khislstein v septembru 2013
- 2. 2 vstopnici za prireditev na Letnem gledališču Khislstein v septembru 2013
- 3. 2 vstopnici za prireditev na Letnem gledališču Khislstein v septembru 2013

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 24. julija 2013, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30

DRUŽABNA KRONIKA

LUCIJA IN BUTALCI

Ob prihajajočih poletnih večerih je obisk igre na prostem lahko prijeten in kulturno obarvan zaključek dneva ali kar tedna. V Predosljah tako lahko spremljate ljudsko igro Lucija, Poletno gledališče Studenec pri Domžalah pa je na oder postavilo Butalce.

A. Brun, J. Paladin

Lucija je nastala po Finžgarjevi povesti Strici, dramatisiral in priredil jo je Iztok Jože Basaj, ki je igro tudi režiral. V preteklosti so že posneli film, Basaj pa je zgodbo prilagodil zunanemu odru, okolju župniškega posestva v Predosljah, kjer so jo člani KUD Predoslje tudi zaigrali. Nekaj malega si je režiser s posodil tudi pri zgodbi o dekli Ančki.

Ljudska igra Lucija se dogaja na dveh kmetijah: gruntu in kajži. Mogočni grunt Podlog pretrese novica, da

je revna kajžarska hči Lucija noseča z drugim sinom Miho Podlogarjem. Oče Šimen skuša rešiti to sramoto malce drugače, kot je bilo značilno za tiste čase: kljub stanovski razliki dovoli poroko

»Drama prikazuje problem velike razklanosti med nekdanjimi stanovi: gruntarji in kajžarji. Tudi danes smo priča velikim ekonomskim in socialnim razlikam v družbi, ki so komaj še na meji vzdržnosti,« pravi režiser in potegne vzporednico z današnjimi časi. Želi pa tudi prikazati nekdanjo navezanost slovenskega kmeta na zemljo.

Premiero je Lucija doživela minuli konec tedna, ker pa je bil odziv dober, bodo ponovitve še 13., 14., 19. in 20. julija – vedno ob 21. uri na župniškem posestvu v Predosljah.

Vrhuncu pa se bliža tudi kulturni festival v Poletnem gledališču Studenec pri Domžalah. Jutri bo namreč premiera domače gledališke predstave članov KD Miran Jarc Škokocjan, ki je vselej najbolj pričakovani del festivala. Lojze Stražar, režiser in gonilna sila domače produkcije, se je letos odločil za Butalce, saj želi – kot pravi sam, s to burko opozoriti na človeško neumnost, ki je v

teh časih ne manjka. Komedijo s petjem je po motivih Frana Milčinskega in Ervina Fritza in ob pomoči Romana Končarja tako napisal kar sam, k sodelovanju pa znova privabil glavnino studenškega odru že zvestih igralcev in pevcev. Skupaj jih v predstavi sodeluje okoli osemdeset. Kot smo se prepričali na eni od njihovih zadnjih vaj, na odru ne bo manjkalo petja, plesa in seveda Butalam primernih dialogov, ki gledalcev gotovo ne bodo pustili resnih obrazov. Poleg jutrišnje premiere bodo pripravili še šestnajst ponovitev, pričakujejo pa gledalce iz vseh koncev Slovenije.



Ljudska igra Lucija poteka v avtentičnem okolju župniškega posestva v Predosljah – praktično pod milim nebom. / Foto: AB



Iztok Jože Basaj se je odločil, da bo bolj tragični vsebini igre Lucija dal vedrejši zaključek. / Foto: AB



Lojze Stražar v družbi tepanjskega policajja (Metod Palčič) in butalskega policajja (Jože Vunšek) / Foto: Tina Dokl



Glavne vloge bodo odigrali: Marjeta Cerar (županova hči), Jure Sešek (Cefizelj), Konrad Pižorn (župan) in Pija Brodnik (županja). / Foto: Tina Dokl



Butalci vam bodo dali misliti, pravijo ustvarjalci domače predstave. Ne bo manjkalo smeha in Butalam primernih dialogov. / Foto: Tina Dokl

VRTIMO GLOBUS

Se bo Bobbi poročila s svojim bratom?



Bobbi Kristina Brown (23), hčerka pokojne Whitney Houston, je zaročena z Nickom Gordonom, ki ga je njena mama zaradi slabih socialnih razmer v družini vzela v svoj dom. Houstonova se je tako navezala nanj, da ga je klicala sin, čeprav mladeniča nikoli ni uradno posvojila.

»Utrujena sem poslušati natolcevanja, da sem zaročena s svojim bratom, moja mama ga nikoli ni posvojila,« je zapisala Brownova, Gordon pa je dodal, da je Whitney nekoč izjavila, da bosta s Kristino zagotovo postala par.

Kevin Jonas bo očka



Član fantovske pop rock zasedbe Jonas Brothers **Kevin Jonas (25)** in njegova žena **Danielle** bosta postala starša, poroča revija People. »Dani in Kevin sta vznemirjena ob novici, da pričakujeta prvega otroka,« je veselo novico najavil njun predstavnik. Da bo postal očka, je priznal tudi Jonas. »Res je, Danielle je noseča. Ne morete si predstavljati, kako presrečna sva. Komaj čakam, da to povem najboljšim prijateljem.« Par je poročen od leta 2009.

Med snemanjem si je izpahnila ramo



Mariah Carey (43), ki si je med snemanjem novega videospota za pesem Beautiful izpahnila roko, že okreva na svojem domu, vrača pa se tudi na odre. »Z Mariah bo vse v redu. Že v nedeljo zvečer bo nastopila na dobrodelnem koncertu v Central Parku,« je potrdil njen predstavnik. Pop zvezdnica je na Twitterju objavila fotografijo iz bolnišnice ter se pošalila, da bo prihodnjih nekaj tednov nosila zelo modno športno opornico.

Randy Travis počasi okreva



Randy Travis (54), igralec in eden izmed bolj znanih country pevcev v ZDA, je zaradi virusne okužbe dihal, ki je vodila v srčno popuščanje in možgansko kap, pristal v bolnišnici. Njegovo stanje je še vedno kritično, vendar se počasi izboljšuje. Pevcu je poleg številnih prijateljev in oboževalcev vse dobro zaželel tudi nekdanji kolesar Lance Armstrong.

Včasih so bila dekleta s harmoniko redkost, zadnje čase je vse več Gorenjk navdušenih harmonikark.

Osemnajstletna Janja Hribar igra že od šestega leta starosti. Doma je iz Volčjega Potoka, tokrat pa je svoj meh raztegnila za obiskovalce na tekmovanju v pripravi jedi iz postrvi v Termah Snovik. / Foto: Tina Dokl



Včasih so bila dekleta s harmoniko redkost, zadnje čase je vse več Gorenjk navdušenih harmonikark. Osemnajstletna Janja Hribar igra že od šestega leta starosti. Doma je iz Volčjega Potoka, tokrat pa je svoj meh raztegnila za obiskovalce na tekmovanju v pripravi jedi iz postrvi v Termah Snovik. / Foto: Tina Dokl

Praznujejo z željo po domu

Društvo upokojencev za Poljansko dolino letos praznuje 40. obletnico ustanovitve, ki so jo zaznamovali z velikim slavljem pod šotorom na Gorenji Dobravi.



Približno tretjina članov Društva upokojencev za Poljansko dolino je v soboto praznovala 40 let obstoja. / Foto: Denis Bozovičar

BOŠTJAN BOGATAJ

Gorenja vas – Od skupno 750 članov ali polovice vseh upokojencev v občini Gorenja vas – Poljane se je slavnostnega kosila, kulturnega programa in zabave udeležila približno tretjina članov. »O prvih korakih društva imamo zelo skope podatke, očitno pa je, da je bilo društvo ustanovljeno iz potrebe po organiziranem združevanju, srečevanju, organiziranju skupnih aktivnosti starejših. Del članov je že prej delovalo kot sekcija škofjeloškega društva, ki se je pred

štirimi desetletji osamosvojila,« pravi predsednik Jože Novak, ki društvo vodi zadnji dve leti.

Ob obletnici so se kljub pomanjkanju podatkov zahvalili vsem za njihov prispevek k ustanovitvi in tudi razvoju društva. Danes je v društvu lepo število članov, ki so po vsej občini organizirani prek enajstih enot oziroma enajstih poverjenic društva. Te so neposredna vez z vodstvom društva, saj komunicirajo s članstvom in jih vabijo na dogodke društva: avtobusne in pohodniške izlete, tečaje, skupinske

debate o raznih boleznih starejših, razstave in podobno. Vodstvo s poverjenicami obišče tudi jubilate ali bolne in pomoči potrebne.

Velika želja upokojencev v občini je odprtje doma starejših. »O domu v Gorenji vasi se je začelo razmišljati na pobudo društva, po petih letih pa dogodki ne tečejo v prid naše ideje,« je zaskrbljen Novak, ki pojasni še vzroke: »Stanovanci v zadnjih letih odhajajo iz domov, saj ne oni ne svojci nimajo dovolj denarja za pokrivanje stroškov.« Po drugi strani so upokojenci iz

Poljanske doline raztreseni po 23 domovih po vsej Sloveniji!

Večina jih biva v škofjeloškem domu, od približno petdeseterice pa je vsaj polovica bistveno dlje od domačih krajev, od domačega okolja, od svojcev. »Dom si želimo, da bi lahko vsi, tudi mi, starost doživeli blizu lastnega doma,« še doda Jože Novak. Ob jubileju v društvu člane spodbujajo, da so aktivni in sodelujejo na dogodkih društva, najbolj zaslužni so se še posebej spomnili z unikatnimi priznanji.

Dobili šotor in stojnice

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Preddvor – Na nedeljski prireditvi pred praznikom občine Preddvor je župan Miran Zadnikar prevzel prireditveni šotor in deset stojnic, in sicer iz projekta KULT – POD ministrstva za kmetijstvo, ki je del letnega izvedbenega načrta LAS Gorenjska košarica 2011 in v katerem poleg Preddvora sodelujeta še občini Kranj in Radovljica, nosilec projekta pa je BSC Kranj.

Namen projekta je ohraniti kulturno dediščino in

oskrbeti s potrebno opremo za izvedbo najrazličnejših kulturnih prireditev in jih tako približati prebivalcem ter jih ohraniti za naše zanamce. Za občino Preddvor je vrednost projekta znašala dobrih 74 tisoč evrov, sofinancirani delež EU je nekaj manj kot 25 tisoč evrov. Poleg stojnic in prireditvenega šotora vključuje še nakup novih oblek za Folklorno skupino Preddvor, njihova izdelava je tudi že v sklepni fazi. Stojnice in šotor so v Preddvoru prvič postavili v nedeljo za prireditev Pesmi Preddvora in Petrov s mn.



Pod novim prireditvenim šotorom so zaplesali preddvorski folkloristi. / Foto: Tina Dokl

KRIŽE

Pešci bodo varnejši

Občina Trzič se je ob državni cesti Golnik–Trzič v središču Križev lotila gradnje pločnika. »Pločnik so ob tej cesti zgradili že leta 2006, izpuščen pa je bil najbolj kritičen 150-metrski odsek, za katerega takrat ni bilo možno pridobiti soglasij lastnikov zemljišč in dovoljenj države. Po treh letih birokratske vojne nam je to končno uspelo, pločnik bo zgrajen do 1. septembra, s tem pa bomo bistveno izboljšali varnost pešcev in šolskih



Foto: Luka Renner

otrok,« je pojasnil župan Borut Sajovic. Ob gradnji pločnika bodo obenem zamenjali tudi dotrajano fekalno in meteorno kanalizacijo. Dela so ocenjena na 150 tisoč evrov, izvaja jih Gorenjska gradbena družba. Župan je še dodal, da so pred kratkim v bližini obnovili in s protidrtnim asfaltom preplastili tudi strmo cesto čez Jakovo kopanko: »Gre za najkrajšo povezavo med Kovorjem in Križami, obenem je to šolska pot. Asfalt je bil dotrajan in obrabljen, zaradi nevarnosti zdrsov pa je bila cesta čez zimo zaprta za promet. Letos smo z investicijo slabih 30 tisoč evrov uredili tudi ta odsek.« **A. Š.**

RUDNO POLJE

Spominski pohod na Triglav

Združenje borcev za vrednote NOB Radovljica in odbor veteranskih organizacij – Zveze veteranov vojne za Slovenijo, Zveze policijskih veteranskih društev SEVER ter Zveze Slovenskih častnikov ta konec tedna organizira že 28. Spominski pohod na Triglav. Zaključna prireditev s kulturnim programom in s slavnostno govornico predsednico vlade Alenko Bratušek bo v soboto, 13. julija, ob 13. uri na Rudnem polju. V Šport hotelu Pokljuka pa je ob tej priložnosti na ogled razstava likovnih in kiparskih del 21. Triglavske likovne galerije 2013. **M. A.**

V gnezdih obročka mladiče štorkelj

Kranjčan Dušan Dimnik že vrsto let skrbi za označevanje oziroma obročkanje ptic, te dni pa na novo obročka mladiče štorkelj, ki so jih letos opazili v gnezdih na Gorenjskem.

VILMA STANOVNIK

Kranj – S pomočjo gasilcev, ki skrbijo, da pride dovolj visoko, Dušan Dimnik te dni obiskuje gnezda štorkelj na Gorenjskem. »Lani je bilo v petih gnezdih enajst mladičev, letos sem v štirih gnezdih obročkal že devet mladičev. Tako sta bila v silosu na Spodnjem Brniku dva mladiča, na dimniku hiše v Lahovčah prav tako dva, trije mladiči so bili na farovžu v Cerkljah in dva na gnezdnem drogu na Mlaki. Te dni se odpravljam še v Tenetiše, kjer so prav tako že opazili mladiče, in v Komendo, kjer je prav tako gnezdo, vendar me o morebitnih mladičih še niso obvestili,« je povedal Dušan Dimnik, zunanji sodelavec Prirodoslovnega muzeja Slovenije oziroma SCOP (Slovenski center za označevanje ptic), ki



Dušan Dimnik med obročkanjem mladiča štorkelj / Foto: Matic Zorman

z obročki označuje vse vrste ptic.

»V Sloveniji nas je okoli petdeset obročkovalcev, s

tem res zanimivim delom, saj je moč ugotoviti, kje se ptice gibajo oziroma njihovo poreklo. Največji uspeh

je dobiti mladiča v gnezdu, saj tako lahko točno določiš poreklo ptice,« dodaja Dušan Dimnik.

Jezero privabilo izletnike

V Zbiljah letos zaznamujejo šestdesetletnico turizma ob tamkajšnjem jezeru, ki je nastalo po zavezitvi Save zaradi novozgrajene hidroelektrarne.

MATEJA RANT

Zbilje – Pred šestdesetimi leti je zaradi novozgrajene hidroelektrarne na Savi nastalo Zbiljsko jezero, ki je takoj začelo privabljati obiskovalce od blizu in daleč. »Samo eno nedeljo so našli več kot dva tisoč kolesarjev, nekaj sto motoristov, okrog sto osebnih vozil ter več avtobusov in konjskih vpreg.« je pojasnil predsednik Turističnega društva Zbilje Izток Pipan. In tako je še danes, saj se k Zbiljskemu jezeru ob koncu tedna zgrne nekaj tisoč obiskovalcev, po nekaj sto pa jih je mogoče naštetih tudi med tednom.

Obletnica začetka turizma ob Zbiljskem jezeru je povezana tudi z jubilejem Turističnega društva Zbilje, saj so ga ustanovili še istega leta, kot je nastalo jezero. Predvsem aktivnemu članstvu društva gre

zasluga, je poudaril Pipan, da so Zbilje postale prepoznaven turistični kraj v okolici Ljubljane. »Društvo je dobilo nov zagon po končani sanaciji Zbiljskega jezera in nastanku Zbiljske dobrane,« je pojasnil Pipan in dodal, da se je takrat precej povečalo število članov in jih je danes že več kot 160. Zadnja leta se posvečajo predvsem pomlajevanju in izobraževanju vodstva. Smele načrte imajo namreč tudi za prihodnost, saj načrtujejo ureditev pešpoti okrog jezera, za kar bodo po ocenah potrebovali več milijonov evrov. Zato računajo tudi na denar iz evropskih razpisov. Med drugim želijo predstaviti čolnarno na kakšno primernejše mesto in omogočiti dostop do jezera iz več smeri, s čimer bi razbremenili sedanje parkirišče ob jezeru, kjer je že med tednom težko najti pristo parkirno mesto.



Turistično društvo Zbilje že dvanajst let vodi Izток Pipan.

Želite biti osebno obveščeni v primeru motene oskrbe s pitno vodo?

Prijavite se na brezplačno obveščanje po e-pošti ali SMS sporočilih:

www.komunala-kranj.si

info@komunala-kranj.si

Komunala Kranj, d.o.o., Ulica Mirka Vadnova 1, 4000 Kranj.

BODITE INFORMIRANI!

89.8 91.1 96.3

Gorenjski prijatelji

Radio Sora d.o.o.,
Kapucinski trg 4, 4220 Škofja Loka,
tel.: 04/506 50 50, fax: 04/506 50 60,
e-mail: info@radio-sora.si

RADIO SORA

LOTO

Rezultati 55. kroga – 10. julija 2013

6, 11, 16, 21, 23, 33, 38 in 34

Lotko **9 0 5 6 0 2**

Lotto PLUS: **1, 6, 15, 22, 25, 29, 34 in 7**
Sklad 56. kroga za Sedmico: **1.740.000 EUR**
Sklad 56. kroga za Lotko: **715.000 EUR**
Sklad 56. kroga za PLUS: **50.000 EUR**

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročilo za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4, v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cena oglasov in ponudb v rubriki je izredno ugodna.

Janez Rozman, s. p. - Rozman bus, www.rozmanbus.si, tel.: 04/5315 249
ENODNEVNI IZLETI – TRST: 17. 7.; **VEČDNEVNI BANOVCI:** 14.–18. 10.; **BANJA VRUČICA:** 12.8.–15.8.; **MADŽARSKE TOPLICE:** 8.–11. 8.; **MEDŽUGORJE:** 21.–23. 10.; **DUGI OTOK:** 26. 7.–2. 8., 16.–19. 8., 19. 8.–26. 8., 26. 8.–2.9.; **PELJEŠAC:** 21.–28. 9.; **AVTOBUSI: 52-, 56-, 60-SEDEŽNI IN KOMBI 8+1.**

KOPALNI IZLETI IZOLA: 15. 7., 18. 7.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Zaključna prireditve 28. tradicionalnega pohoda na Triglav

Tržič – Združenje borcev za vrednote NOB Tržič vabi jutri, v soboto, 13. julija, na zaključno prireditve 28. tradicionalnega spominskega pohoda na Triglav, združeno s 70. obletnico ustanovitve Prešernove brigade ter 45. obletnico ustanovitve TO Slovenije. Odhod avtobusa: 9.30 – Podljubelj – gostišče Školjka; 9.40 – Križe – pošta; 9.45 – Tržič – avtobusna postaja; 9.50 – Bistrica – vrtec Bistrica; 9.55 – Kovor – pri Jurčku. Prijave: Daša Stritih (040) 674 559.

Večer na vasi

Selo pri Bledu – Kulturno društvo Rudija Jedretiča Ribno vabi danes, v petek, 12. julija, ob 20. uri na Selo pri Bledu na folklorno-zabavno prireditve Večer na vasi.

Piknik cerkljanskih upokojencev

Dvorje – Društvo upokojencev Cerklje prireja za svoje člane tradicionalni 22. piknik, ki bo jutri, v soboto, 13. julija, z začetkom ob 10. uri pod Jenkovo lipo v Dvorjah.

IZLETI

Pohod na Krn

Kranj – PD Kranj organizira dvodnevni pohod na Krn (2244 m). Odhod s kombijem v soboto, 20. julija, ob 5. uri na avtobusni postaji izpred hotela Creina. Prvi dan bo za okoli 7 do 8 ur hoje, drugi dan nekaj manj. Prijave preko sms-sporočil na 051/603 475, vodnica Tatjana Cvetko.

Izlet po soteski Krnice

Gozd Martuljek - V nedeljo, 14. julija, PD Gozd Martuljek organizira izlet po soteski Krnice. Odhod ob 7. uri izpred penzionara Špič v Gozdu Martuljku. Z osebnimi avtomobili vožnja do vasi Möderndorf, nato peš po slikoviti soteski. Zmerne hoje od 4 do 5 ur. Stroški izleta: člani 8 evrov, nečlani 13 evrov + 4 evre vstopnina za sotesko. Prijave na telefon: Majda 051/336 635, Sara 041/554 014 ali društveni telefon 031/532 963.

Iz Oselice do Bevkovega vrha

Kokrica – Društvo upokojencev Kokrica vabi članice in člane na planinski izlet, ki bo v soboto, 13. julija. Ob 7. uri se boste odpeljali izpred Doma kulture na Kokrici do Oselice, odkoder ste odšli do Bevkovega vrha.

V Izolo

Preddvor – Skupina starejših občanov iz Preddvora se je odločila, da gredo na izlet v Izolo, in sicer v četrtek, 18. julija, z odhodom avtobusa ob 7. uri iz Preddvora in naprej po običajnih postankih. Prijave in informacije po tel.: 040/55-73-63 Marija.

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena v Moji Gorenjski 24. junija 2013, je bilo podjetje **Baldrijan, d. o. o.**, iz Kranja, ki poklanja trem nagrajencem magnetne vložke za čevlje. Srečni nagrajenci so: **Veronika Glavač** iz Mavčič, **Valerija Žakelj** iz Žirov in **Matjaž Černe** iz Radovljice. Nagrajencem čestitamo.

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu 18. junija 2013, je bilo **Gospodarsko razstavišče Ljubljana** s predstavitevjo razstave Da Vinci The genius. Nagrajenci so: 1. nagrado – družinsko vstopnico v vrednosti 39,00 EUR, prejme **Ivan Rupnik**, Kranj; 2. nagrado – vstopnico za 2 osebi v vrednosti 30,00 EUR, prejme **Albert Horvat**, Bohinjska Bistrica in 3. nagrado – vstopnico v vrednosti 15,00 EUR, prejme **Urša Kunstelj**, Kranj. Tri nagrade Gorenjskega glasa prejmejo: **Marko Novak**, Komenda; **Silvo Bertonec**, Škofja Loka in **Marija Nagode**, Medvode.

Na Korošico

Preddvor – Društvo upokojencev Preddvor vabi svoje člane in članice na pohod na planino Korošico v ponedeljek, 15. julija, ob 7. uri izpred društvene pisarne. Informacije po tel.: 040/821-952 Aco.

Rogla

Šenčur – Turistično društvo Šenčur organizira v soboto, 20. julija, planinski izlet na Roglo (Pohorje): Resnik–Spodnje Nune–Turistični center Rogla–vrh Rogle–Turistični center Rogla–Hudinja–Vitanje (možen ogled KSEVT-Kulturno središče evropskih vesoljskih tehnologij: razstava o vesoljcu slovenskega rodu Hermanu Potočniku). Informacije in prijave zbira do četrтка, 18. julija, Franci Erzin, tel. 041/875 812.

Emina pot čez Ljubelj

Šenčur – Društvo upokojencev Šenčur organizira v sredo, 17. julija, pohod po Emini poti čez Ljubelj (podružnica taborišča Mauthausen pod Ljubeljem–Sv. Ana–mejni prehod Ljubelj–stari Ljubelj–Št. Lenart–Bučan–mejni prehod Ljubelj na avstrijski strani). Skupne zmerne hoje bo okrog tri ure. Informacije in obvezne prijave zbira do ponedeljka, 15. julija, Franci Erzin, tel. 041/875 812.

Na kopanje v Strunjan

Kranj – Iz društva upokojencev Kranj vabijo v sredo, 24. julija, na kopalni izlet v Strunjan. Posebni avtobus bo izpred Creine odpeljal ob 7. uri.

PREDAVANJA

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – KAC Kranj vabi jutri, v soboto, 13. julija, ob 9. uri v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma z okvirno temo Obljuba dela dolg. Pogovor bo povezoval Zmago Godina. Vstopnine ni.

OBVESTILA

Zdravilec Maksim Osipov v Ribnem

Ribno – V hotelu Ribno bo od ponedeljka, 15., do ponedeljka, 21. julija, izvajal individualno terapijo svetovno znani zdravilec Maksim Osipov. Vsi, ki bi ga radi obiskali, lahko pokličete v hotel Ribno na 04/578 31 00 ali info@hotel-ribno.si.

RAZSTAVE

Zapisi s svetlobo in barvo

Jesenice – V razstavnem salonu DOLIK bodo danes, v petek, 12. julija, ob 18. uri odprli razstavo z naslovom Zapisi s svetlobo in barvo, na kateri bosta svoja avtorska dela predstavila fotograf Ivan Šentveter in slikar Marjan Židanek.

PRIREDITVE

Butalci

Šenčur – Turistično društvo Šenčur vabi v nedeljo, 21. julija, na ogled gledališke predstave Butalci v letno gledališče na Studenec pri Domžalah. Informacije in prijave zbira do petka, 19. julija, Franci Erzin, tel. 041/875 812.

Radio Triglav®

Radio Triglav, Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz

RADIO ZA RADOVEDNE

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu 24. junija 2013, je bil **Zavod za šport Kranj**, ki predstavlja kranjski poletni bazen. Nagrajenci so: 1. nagrado – družinsko vstopnico, prejme **Mimi Štrukelj**, Kamnik; 2. nagrado – poldnevno družinsko vstopnico, prejme **Mihael Stare**, Kranj in 3. nagrado – dve enodnevni vstopnici, prejme **Marija Mulej**, Kranjska Gora. Nagrade Gorenjskega glasa prejmejo: **Jože Jarc** Jesenice; **Peter Kavčič**, Škofja Loka in **Marta Zorc**, Gorenja vas.

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena v Loškem glasu 24. junija 2013, je bilo podjetje **Prevc, d. o. o., Žabnica**. Nagrajenci so: 1. nagrado v vrednosti 40,00 EUR prejme **Franc Pogačnik**, Žabnica; 2. nagrado v vrednosti 30,00 EUR prejme **Magda Košir**, Škofja Loka in 3. nagrado v vrednosti 20,00 EUR prejme **Tilka Šenk** iz Kranja. Nagrade Gorenjskega glasa prejmejo: **Štefka Omerzel**, Radovljica; **Jure Kovač**, Moste in **Natalija Pirc**, Kranj.

ANKETA

Zaupajo
trgovcem in sebi

BOŠTJAN BOGATAJ

Ali zaupate domačim branjevcem, smo tokrat spraševali naključne mimoidoče v Kranju. Razlog je znan, v javnosti je izbruhnila afera o prekupčevanju v Trstu kupljene zelenjave, ki so jo na tržnici prodajali kot domačo. Morda tudi ekološko.

Foto: Tina Dokl



Uroš Dragan:

»Na tržnicah ne kupujem, v trgovinah pač. V njih je poreklo izdelkov bolj sledljivo. Kruh ne more biti od daleč, saj mora biti svež, sicer tudi pri mesnih izdelkih ne moremo vedeti, kaj vsebujejo.«



Aleš Hain:

»Zaupam branjevcem in branjevkam, saj niso vsi goljufi, tako kot nismo vsi ljudje goljufi. Mi kupujemo v trgovinah in ne na tržnicah, predvsem zato, ker dobimo vse na enem mestu.«



Nada Ovčar:

»Ne zaupam branjevkam, zato kupujemo v večjih trgovinah. Vnaprej vemo, da sta kakovost in cena ustrezni. Povsem podobno je tudi pri drugih izdelkih, naj gre za mleko, meso ali kruh.«



Božena Legat:

»Zaupam domačim proizvajalcem, predvsem tistim, ki jih poznam. Tudi na kmetijah kupujem pridelke in izdelke ali na bio tržnici v Naklem. Vsi ti so zaupanja vredni glede kakovosti.«



Jože Rezman:

»Ne zaupam in tudi ni treba. Z ženo večino pridelava doma, takšna zelenjava je najboljša in tudi najcenejša. Sicer je pri nas veliko prekupčevalcev, tudi na Gorenjskem.«

Florjanova mladina miga

Gasilci iz PGD Šinkov Turn dokazujejo, da je vloga gasilcev v lokalnem okolju lahko precej drugačna, kot je večina vajena. Že celo leto izvajajo projekt, s katerim želijo mlade spodbuditi k izražanju idej in pobud, ki bi izboljšale življenje vseh občanov.

JASNA PALADIN

Šinkov Turn – Člani Mladinske komisije PGD Šinkov Turn so ob podpori vodstva društva že lani organizirali mladinsko mednarodno izmenjavo Srečanje Florjanove mladine s partnerji iz Hrvaške in Avstrije, a letos so naredili še korak dlje.

»Lanska izmenjava je bila za nas odlična izkušnja in rekli smo si, zakaj bi se družili le deset dni na leto, naredimo raje neki celoletni program. In tako smo na program Evropske unije Mladi v akciji prijavi projekt z zgornjim naslovom Florjanova mladina miga. Želimo dokazati, da je vloga mladih gasilcev v kraju lahko veliko večja. Že dobro vpeljana ekipa Šinkovega Turna, ki vključuje tudi mlade iz PGD Repnje-Dobruša, PGD Podblica, PGD Bevke in PGD Topole, je sestavila koncept, ki združuje aktivnost mladih od 15. do 30. leta, pridobivanje samozavesti in vzpostavljanje novih odnosov, izražanje idej in pobud, piljenje komunikacijskih veščin in tehnik sporazumevanja, ter poskušala vse to uporabiti v nagovarjanju



Foto: arhiv PGD Šinkov Turn

Mladi gasilci se preko PGD Šinkov Turn aktivno vključujejo v dogajanje v občini Vodice.

lokalnega okolja k izboljšavam,« nam je projekt, ki bo potekal še vse letošnje leto, opisala predsednica mladinske komisije PGD Šinkov Turn Saša Kovačević. A naprej je bilo treba podrobneje spoznati mnenje mladih o občini Vodice, zato so z razpisom Tudi moje mnenje šteje mednje razdelili vprašalnike in prejeli nekaj zanimivih odgovorov.

»Spraševali smo jih, kako preživljajo prosti čas, kaj v občini pogrešajo in kaj jim

je všeč, ter kaj bi sami naredili, če bi postali župani. Odgovori so seveda zelo različni in primerni najstnikom, a na naše pozitivno presenečenje je bilo veliko tudi takšnih, ki dokazujejo, da so rešitve v ljudeh in ne le v denarju in da veliko naredimo lahko tudi sami. Mladi so tako izpostavili željo po prostorih za druženje, klopcah, urejenih otroških igriščih, celo organizirani medgeneracijski telovadbi. Bistvo projekta je, da mladim

damo glas, da jih poslušamo in da jih aktivno vključimo v dogajanje v občini,« pa nam je povedala predsednica PGD Šinkov Turn Marija Kunstelj.

Različne aktivnosti v okviru projekta Florjanova mladina miga, sicer potekajo preko celega leta. Že avgusta pa bodo člani PGD Šinkov Turn predvidoma organizirali novo mednarodno izmenjavo mladih – tokrat s partnerji iz hrvaškega Varaždina.

KRANJ

Kranjski gimnazijci letos še uspešnejši

Na Gimnaziji Kranj je letos mednarodno maturo opravljala druga generacija dijakov, ki je dosegla še boljše rezultate, kot so bili lanski, je razložila koordinatorka mednarodne mature Nataša Kne Leben. Pohvalijo se namreč lahko s kar tremi zlatimi maturanti na mednarodni maturi. Grega Pogačnik je dosegel 42 točk, Vitan Blagotinšek in Timotej Kapus pa 41 točk. »Malo je za odlično maturo zmanjkalo Jaku Lombarju, ki je dosegel 39 točk,« je še dodala Nataša Kne Leben. Ob tem je postregla še s podatki, da je v svetovnem merilu mednarodno maturo uspešno opravilo 127 tisoč ali 78,16 odstotka dijakov, na Gimnaziji Kranj pa 17 oziroma 90 odstotkov njihovih dijakov. »Svetovno povprečje na mednarodni maturi je 29,81 točke, naše pa 35,47, kar je za skoraj tri odstotke bolje kot lani, ko so dijaki v povprečju dosegli 32,86 točke,« je še pojasnila Nataša Kne Leben. Po pretvorbi v točke slovenske mature ima nad 30 točk kar 12 dijakov, kar je 71 odstotkov vseh dijakov, ki so opravljali mednarodno maturo na kranjski gimnaziji. V povprečju so dosegli kar 30,88 točke. **M. R.**

JEZERSKO

Že drugič Jezerska tržnica

Na Jezerskem so v zadnjih dveh letih veliko truda vložili v razvoj in prodajo domačih, jezerskih izdelkov. Ob praznovanju občine v juniju so imeli prvo Jezersko tržnico, na kateri je bilo moč kupiti izdelke iz volne, mlečne in mesne izdelke, jajca, kruh, med, čaje in druge zdravilne napitke. Prva tržnica je bila dobro obiskana, zato so se odločili, da jo bodo poleti postavili vsaj dvakrat na mesec na dveh lokacijah: ob sobotah v središču vasi in ob nedeljah pri Planšarskem jezeru. Druga Jezerska tržnica bo že jutri, 13., in v nedeljo, 14. julija. Sobotna bo od 9. do 11. ure v parku nasproti Kazine, v nedeljo pa od 11. ure naprej ob Planšarskem jezeru, kjer bo to nedeljo še posebej veselo, saj bo ta čas priveditev Naj zaigra harmonika: potekalo bo tekmovanje harmonikarjev, v popoldanskih urah pa bo zabava z ansamblom Veseli Gorenjci. **D. Ž.**

ŠKOFJA LOKA

Zapora ceste v Puštalu

Zaradi gradnje kanalizacije je v naselju Puštal pri Škofji Loki od torka, 9. julija, popolnoma zaprt del občinske ceste med hišnima številka Puštal 75 in Puštal 135. Obvoz za osebna vozila poteka mimo kopaljšča v Puštalu in bo urejen s semaforjem. Predvidoma bodo gradbena dela trajala mesec dni. **D. Ž.**

vremenska napoved

Danes bo delno jasno s spremenljivo oblačnostjo, popoldne bodo možne plohe in nevihte. Jutri in v nedeljo bo večinoma sončno, predvsem jutri popoldne bodo še možne nevihte.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK



14/26 °C

SOBOTA

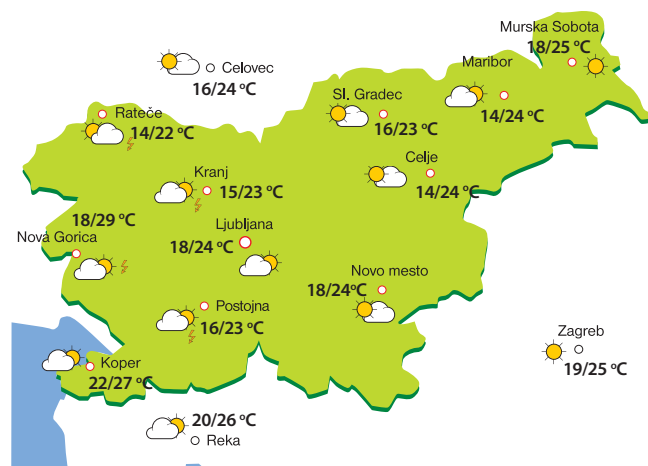


14/26 °C

NEDELJA



13/27 °C



RADIO KRANJ d.o.o.
Sritarjeva ul. 6, KRANJ

TELEFON:
(04) 281-2220
(04) 281-2221
(04) 2022-222
(051) 303-505

FAX:
(04) 281-2225
(04) 281-2229

E-pošta:
radiokranj@radio-kranj.si

www.radio-kranj.si